

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

---

gehouden op 17 mei 2006

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Ingekomen stukken	2
Vaststelling van de agenda	2
Vaststelling verslag van de vergadering van 26 april 2006	3
Mondelinge vragen	3
Algemene beschouwingen	3
<i>Motie M1</i>	6
<i>Motie M2</i>	8
<i>Motie M3</i>	11
<i>Motie M4</i>	12
<i>Motie M5</i>	18
<i>Motie M6</i>	21
<i>Motie M7</i>	41
<i>Motie M8</i>	41
<i>Motie M9</i>	47
<i>Motie M10</i>	53
<i>Motie M11</i>	55
<i>Motie M12</i>	56
Sluiting	83
Toezeggingen	84

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 17 mei 2006 in het provinciehuis te Assen.

Tegenwoordig zijn:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin, voorzitter

de leden (47 in getal):

H. Baas (ChristenUnie)
H. Beerda (PvdA)
A. Boer (PvdA)
W.A.R. Boer (PvdA)
L. Bomhof (VVD)
N.B. Bossina (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
G.A.W. Fonk (VVD)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
A. Haar (D66)
Ch.C. de Haas (OPD)
J. Haikens (VVD)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
E. Hemsteede (PvdA)
H. Holman (CDA)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
H.G. Idema (PvdA)
B. Janssen (CDA)
S. de Jong (CDA)
K. Jonker (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
C.H. Kloos (Drents Belang)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
A. Lanting (VVD)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
E. Olij (PvdA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
H. van de Pol (CDA)
R.E. Pot (PvdA)
G. Roeles (VVD)
E.A. Rougoor (PvdA)
J. Slagter (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)

K.H. Smidt (VVD)
mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
M.P. Turksma (PvdA)
E.R. Veenstra (PvdA)
mevrouw S. van der Vijver-Geitz (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)
Th.J. Wijbenga (CDA)
H. Zomer (CDA)
J. Zweens (PvdA)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van Drenthe

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Edelenbosch (gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (gedeputeerde)
S.B. Swierstra (gedeputeerde)
H. Weggemans (gedeputeerde)

Afwezig:

C.D. de Jong (Fractie de Jong)
J. Oving (CDA)
A.G.H. Peters (CDA)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)

A. Opening

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van provinciale staten (PS) (14.06 uur) en heet u uiteraard van harte welkom.

B. Mededelingen

De VOORZITTER: Ik deel mee dat er een aantal berichten van verhindering tot het bijwonen van de vergadering zijn ontvangen. Het gaat om de heren C.D. de Jong, A.G.H. Peters, J. Oving en mevrouw Stoel. De heer Bomhof heeft laten weten wat later te komen en hetzelfde is het geval met mevrouw Edelenbosch.

C. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor de stukken A.1 tot en met A.3 en B1. en B.2 conform de voorgestelde behandeling af te doen.

Daartoe wordt besloten.

D. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER: Ik deel mee dat er van de zijde van de staten geen voorstellen zijn gedaan ter aanvulling van de agenda, waarmee ik constateer dat de agenda ongewijzigd is vastgesteld.

E. Vaststelling verslag van de vergadering van 26 april 2006

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

F. Mondelinge vragen

De VOORZITTER: Ik deel mee dat geen mondelinge vragen zijn aangemeld.

G. Algemene beschouwingen in de eerste en tweede termijn

Bij dit agendapunt kunnen de volgende stukken betrokken worden:

- statenstuk 2006-229: Jaarstukken 2005
- statenstuk 2006-231: Voorjaarsnota 2006 (inclusief 6^e wijziging van de Begroting 2006).

De VOORZITTER: Wellicht ten overvloede roep ik nog even in herinnering dat met de fracties is afgesproken dat in eerste termijn de volgende spreektijden gelden: voor de fracties van de PvdA, het CDA en de VVD 20 minuten en voor de overige fracties 15 minuten.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Algemene beschouwingen. Ik wil toch beginnen met te zeggen dat dit de eerste algemene beschouwingen zijn zonder dat Hans Schaap in ons midden is. Wij hebben er - en dat was terecht - uitvoerig bij stilgestaan, maar voor ons is het nog steeds iets raars en bijzonders, net zoals het bijzonder was dat hij niet heeft meegeholpen bij het voorbereiden van deze algemene beschouwingen. Ik wilde toch met deze opmerking beginnen.

Voorzitter. Algemene beschouwingen is een heel breed begrip en ik wil mijn bijdrage beginnen met fatsoen en eindigen met fatsoen.

Gisteren hebben wij allemaal op de tv kunnen zien wat er in Den Haag gebeurde. De Drentse staten hebben wel eens gesproken over een algemeen pardon voor asielzoekers en daar is ook wel eens een motie over ingediend, maar wat ons betreft is gisteren nog maar weer eens aangetoond dat het asielbeleid in Nederland vreselijk op de schop moet. En hopelijk gebeurt dat ook heel snel.

Dit zijn de laatste algemene beschouwingen in deze collegeperiode. Nog even en we maken de balans op van wat dit college van PvdA en VVD in de afgelopen vier jaar heeft gepresteerd. Wij zien dat met vertrouwen tegemoet. De keuze voor een tweepartijencollege van PvdA en VVD die drie jaar geleden is gemaakt, vinden wij nog steeds de juiste en wij vinden ook dat het college de afgelopen drie jaar adequaat en voortvarend voorstellen heeft geformuleerd en die ook tot uitvoering heeft gebracht. Ook in dit "oogstjaar" is het college er weer in geslaagd een pakket maatregelen te formuleren dat volgens ons voor Drenthe het juiste effect zal hebben. De filosofie in de Voorjaarsnota is dat het college afmaakt wat is ingezet en wij onderschrijven die filosofie.

Voorzitter. De financiële situatie van onze provincie is de afgelopen periode regelmatig onderwerp van gesprek geweest. Wij zijn ervan overtuigd dat er binnen de financiële meerjarenraming van de provincie voldoende mogelijkheden bestaan om ook na 2007 gericht en adequaat beleid te voeren.

Die overtuiging wordt onderschreven door de resultaten van het werk van de commissie uit onze staten, die de reserves heeft doorgelicht. Boekhouden blijft echter een vak apart en is vaak voor velerlei uitleg vatbaar. Zo zouden bijvoorbeeld de aanbestedingsvoordelen binnen verkeer en vervoer moeten terugvloeien naar de algemene middelen.

De heer HOLMAN: Dit is een sympathieke constatering. Als wij bij de behandeling van de Jaarrekening 2005 in de volgende vergadering dit voorstellen, zal de PvdA dat voorstel dan steunen?

De heer VEENSTRA: Wat bedoelt de heer Holman?

De heer HOLMAN: De heer Veenstra zegt dat dit feitelijk moet gebeuren, maar kunnen wij daarover in bijvoorbeeld de volgende vergadering van BFE tijdens de discussie hierover een afspraak maken en kunnen wij daarover dan in de volgende statenvergadering wanneer de Jaarrekening 2005 aan de orde is, besluiten?

De heer VEENSTRA: Zoals altijd zullen wij de voorstellen van het CDA heel grondig bestuderen. Wij wachten het voorstel op dit punt af.

De heer HOLMAN: Maar de heer Veenstra doet nu een feitelijk voorstel en eigenlijk moet nu alleen nog een afspraak daarover worden gemaakt.

De heer VEENSTRA: Ik heb gezegd dat boekhouden een vak apart is en voor velerlei uitleg vatbaar en ik heb iets gezegd over de aanbestedingsvoordelen binnen verkeer en vervoer. Ik heb gezegd dat die wat ons betreft terug kunnen gaan naar de algemene middelen. Als de heer Holman op dit punt met een voorstel komt, zullen wij dat heel goed bestuderen.

De heer HOLMAN: De heer Veenstra pikt nu alleen verkeer en vervoer eruit, maar eigenlijk besteden wij ieder jaar van elke begrote 7 à 8 euro er één niet.

De heer VEENSTRA: Ik spreek niet over niet besteed geld, ik spreek over aanbestedingsvoordelen en dat is toch iets anders. Maar wij wachten het voorstel af.

De heer HARLEMAN: Eigenlijk wordt nu in een bijzinnetje door zowel de PvdA als het CDA ons financiële beleid van de afgelopen jaren overboord gegooid. De bedoeling van een reserve is dat de nadelen eruit betaald worden en dat de voordelen erin teruggestort worden.

Als de PvdA er voorstander van is dat de voordelen in de algemene middelen worden gestopt, gaat die fractie dan in de algemene middelen ook ruimte creëren om de nadelen op te vangen?

De heer VEENSTRA: Daarover zou een afspraak kunnen worden gemaakt. Wij weten nu dat er de afgelopen jaren - de huidige situatie is misschien wat anders - forse aanbestedingsvoordelen zijn geweest, met name in de bouw en bij verkeer en vervoer. Het gaat er nu om of wij die voordelen terug willen laten vloeien naar de algemene middelen of dat wij die beschikbaar willen houden voor deze sector. Daar is best een discussie over te voeren.

In het verlengde van de Voorjaarsnota wil de PvdA graag een aantal extra accenten leggen. Al tijdens de eerste termijn van de algemene beschouwingen zal ik een viertal moties indienen: een over een sociaal fonds, een over recreatie en toerisme, een over een Drentse uitmarkt en een over natuur- en milieuorganisaties.

Verder willen wij nog aandacht besteden aan de glastuinbouw, de verblijfsrecreatie in kwetsbare gebieden, veiligheid en de ecologische hoofdstructuur (EHS).

Ik kom eerst op een zogenaamd sociaal fonds. Wij hebben ons de afgelopen maanden uitvoerig gebogen over de sociaal-economische situatie in Zuidoost-Drenthe, dit naar aanleiding van het hoge aantal ontslagen, met name voor mensen met laaggeschoold werk. Ook de verbreding van de armoedeproblematiek en in zijn algemeenheid uitsluiting waren voor ons belangrijke onderleggers.

We hebben gesproken met deskundigen, met inwoners van het gebied en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, het onderwijs en het bedrijfsleven. Verder hebben wij goed kennisgenomen van het rapport van STAMM "Quickscan Armoede in Drenthe" en van de Noordelijke Arbeidsmarktverkenning van de Rijksuniversiteit Groningen.

De centrale vraag hierbij was: wat kan de provincie extra doen om de sociaal-economische situatie in dit gebied een extra impuls te geven.

Heel veel maatregelen en opties zijn de revue gepasseerd, maar bleken niet toepasbaar of konden niet door de provincie worden toegepast, omdat ze meer op het terrein van de gemeenten lagen, of omdat er geen geld mee gemoeid was. Zo hebben wij vorige week besproken of aan de Hogeschool Drenthe niet

een opleiding moet komen specifiek gericht op zorg en welzijn, een sector die in de toekomst voor veel werk zal zorgen, maar om zo'n opleiding te krijgen, moet gelobbyd worden bij andere onderwijsinstelling die hiervoor de ruimte moeten bieden en misschien zelfs wel in Den Haag. Op dit punt willen wij nog graag een keer terugkomen.

Wij hebben ook geconstateerd dat Zuidoost-Drenthe niet bij de pakken neerzit. Maatregelen die voor dit gebied worden ontwikkeld moeten ook in de rest van Drenthe, als de problematiek daarom vraagt, toepasbaar zijn.

De uitkomst van ons onderzoek is dat we kunnen helpen langs een drietal lijnen. Het gaat om maatregelen die niet alleen in Zuidoost-Drenthe maar ook in de rest van de provincie effect kunnen hebben.

Allereerst stellen wij een extra budget voor voor kleinschalige projecten voor vrijwilligersorganisaties die voor achterstandsgroepen werken.

Mevrouw SMITH: Kan de heer Veenstra hiervan wat voorbeelden noemen?

De heer VEENSTRA: Zeker, want heel veel projecten zijn de revue gepasseerd. Het gaat om laagdrempelige, kleinschalige projecten voor jongeren, allochtonen, ouderen, minima en daklozen, waarbij vrijwilligersorganisaties betrokken zijn en waarvoor wij wat extra's willen doen.

Mevrouw SMITH: En wat wordt dan bedoeld met "iets extra's"?

De heer VEENSTRA: Bijvoorbeeld minima wijzen op de mogelijkheden die er zijn om gebruik te maken van allerlei regelingen. Ook sport is vaak genoemd. Het gaat met name om dat soort zaken.

Mevrouw SMITH: De heer Veenstra was zelf niet bij de armoedeconferentie aanwezig, maar vanuit die conferentie kwam vooral de vraag naar professionele ondersteuning, omdat die voor het uitvoeren van de regelingen gewoon nodig is. Denkt de PvdA ook in die richting?

De heer VEENSTRA: Het gaat om kleinschalige projecten en wanneer dan blijkt dat er ook op het punt van de randvoorwaarden iets geregeld moet worden, zou dit er wat ons betreft best onder kunnen vallen.

Een tweede lijn die wij hebben besproken is de extra hulp aan scholen met grote groepen kinderen in de leeftijdscategorie van 4 tot 12 jaar, die extra aandacht nodig hebben.

Mevrouw SMITH: Er is een nationaal jongerendebat geweest en de jongeren hebben juist gevraagd om overdracht van kennis over schulden en schuldhulpverlening aan jongeren in de middelbare schoolleeftijd. Waarom richt de PvdA zich alleen op de kinderen van 4 tot en met 12 jaar?

De heer VEENSTRA: Wij hebben er gesprekken over gevoerd en wij hebben geconstateerd dat daar met name de pijn zit, dat naast de zaken die nu al gebeuren, daarin vooral geïnvesteerd moet worden. Ten slotte willen wij extra aandacht voor stageplaatsen voor leerlingen van de ROC's. Ik heb afgelopen vrijdag nog met mensen uit de bouwwereld gesproken en mij is gebleken dat stageplaatsen in de bouw van wezenlijk belang zijn. In het Noorden moet enorm veel gebouwd worden, maar heel weinig jongeren zijn geïnteresseerd in de bouw. In sommige plaatsen moeten opleidingen al worden afgebouwd of gesloten. Er komt een landelijke campagne waarin aandacht wordt gevraagd voor de bouw en door extra stageplaatsen beschikbaar te stellen, kan aan de belangstelling voor deze opleiding een enorme impuls gegeven worden.

Wij schatten in dat met die extra impuls een bedrag van ongeveer € 1 miljoen gemoeid is, waarvan de helft in 2006 en de andere helft in 2007. Uiteraard horen hier een gerichte rapportage en evaluatie bij. Op dit punt wil ik nu een motie indienen, die wij onderwerp willen laten zijn van de beraadslagingen van vandaag en van die in de commissievergadering, waarna daarover op 14 juni kan worden besloten.

Motie M1

Provinciale staten van Drenthe bijeen op 17 mei 2006,

kennis genomen hebbende van de Voorjaarsnota 2006,

constaterende,

- *dat de sociaal-economische situatie in Drenthe en dan met name in Zuidoost-Drenthe een extra impuls vraagt;*
- *dat de afgelopen maanden met de verschillende deskundigen op sociaal-economisch terrein en het onderwijs is gesproken;*
- *dat de armoedeproblematiek en het gevaar van structurele uitsluiting niet te accepteren is;*
- *dat de provincie mogelijkheden heeft om daadwerkelijk iets aan de situatie in Zuidoost-Drenthe te doen;*

overwegende,

- *dat maatregelen ook van toepassing moeten zijn in de rest van Drenthe, als de problematiek daar om vraagt;*
- *dat is gebleken dat met name voor vrijwilligersorganisaties, gericht op achterstandsgroepen, een extra impuls benodigd is;*
- *dat het onderwijs van 4 tot 12 jarigen, geconfronteerd met veel leerlingen uit achterstandssituaties, een extra impuls vraagt;*
- *dat voor stages van leerlingen op het ROC te weinig mogelijkheden zijn;*

spreken als hun mening uit dat:

- *de provincie Drenthe een sociaal fonds instelt ten behoeve van de ondersteuning van vrijwilligersorganisaties, die veel met achterstandsgroepen werken, het onderwijskansenonderwijs aan kinderen in de leeftijdsgroep van 4 tot 12 jaar en ten behoeve van het creëren van stageplaatsen voor leerlingen van het ROC;*
- *dat dit fonds gericht is op Zuidoost-Drenthe maar ook gemeenten in andere regio's van Drenthe hiervan gebruik kunnen maken;*
- *dat ten behoeve van dit fonds een bedrag van € 500.000,-- beschikbaar wordt gesteld in 2006 en € 500.000,-- in 2007;*
- *dat hiermee concreter invulling wordt gegeven aan het achterstands- en armoedebeleid van de provincie Drenthe;*
- *dat het college van GS voor 1 september 2006 concreet invulling geeft aan het sociaal fonds en de drie genoemde terreinen en in overleg treedt met betrokken gemeenten en instanties;*
- *dat de genoemde bedragen in 2006 gedekt worden uit het overschot in 2005 en ten behoeve van 2007 opgenomen wordt in de begroting,*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. De heer Veenstra zegt dat de voorstellen ook toepasbaar moeten zijn in de rest van Drenthe. Betekent dit dat de heer Veenstra dan eigenlijk ook al een hoger bedrag in het hoofd heeft, daar ik begrijp dat het bedrag van € 1 miljoen bestemd is voor zuidoost? Een bedrag van € 1 miljoen voor zuidoost kan ik mij voorstellen, want de toestand daar is ernstig, maar als ook de andere gemeenten hiervan moeten kunnen profiteren, moet het bedrag dus veel hoger zijn.

De heer VEENSTRA: In de commissievergadering zal de nadere toelichting volgen. Op basis van gericht onderzoek schatten wij in dat met dit bedrag heel wat voor Zuidoost-Drenthe kan worden gedaan, maar dat ook andere gemeenten buiten dat gebied daarvan kunnen profiteren. Wij schatten in dat dit bedrag voor dit alles voldoende is.

De heer LANGENKAMP: Dat snap ik niet, want de motie spitst zich toe op Zuidoost-Drenthe. Wij vinden de motie sympathiek omdat de maatregelen daar echt nodig zijn - wij praten daar al jaren over - maar het genoemde bedrag is dus niet genoeg voor heel Drenthe.

De heer VEENSTRA: Kijk, we moeten ergens beginnen en wij stellen nu voor 5 ton in 2006 en 5 ton in 2007. Dat is nogal wat. Wij schatten in dat er in dat gebied van Drenthe ook het meeste gebruik van zal worden gemaakt, maar dat er ook vanuit andere regio's een beroep op dat bedrag zal worden gedaan. Onze voorwaarden zijn een gerichte rapportage en een evaluatie voor deze drie lijnen en wij schatten in dat dit bedrag daarvoor voldoende is.

De heer LANGENKAMP: Mag ik het dan zo invullen dat dit voor de PvdA een minimumbedrag is?

De heer VEENSTRA: Nee.

De heer HOLMAN: Op zich heeft het voorstel iets sympathieks en het dient ook een goed doel. De fractie van de PvdA is op bezoek geweest in Zuidoost-Drenthe en de schets die nu van dit gebied wordt gegeven, is een juiste. Wij hebben vorige week in het Forum ook een discussie over dit onderwerp gehad. De heer Veenstra was daar zelf niet bij aanwezig, maar ook de vertegenwoordiging van de PvdA heeft toen een warm pleidooi gehouden om voor dat gebied wat te gaan doen. Een bedrag van € 1 miljoen is mooi, maar heeft voor mij het beeld van een druppel op een gloeiende plaat, want als werkelijk wordt onderkend dat dit het probleem in dit gebied is, moet dan niet veel meer worden gedaan en moet dan niet een veel substantiëler bedrag - ik denk aan € 10, € 15 of € 20 miljoen - beschikbaar worden gesteld om Zuidoost-Drenthe echt op te stuwen in de vaart der volkeren? Ik had een dergelijk voorstel van de PvdA verwacht na het bezoek van die fractie aan dat gebied.

De heer VEENSTRA: Nee, wij hebben al vrij snel een bedrag van € 1 miljoen genoemd. Kijk, dit is natuurlijk niet het enige wat er in dat gebied gebeurt. Verleden week is gesproken over investeringen in de infrastructuur en in de randvoorwaarden voor bedrijven. Daar zijn veel grotere bedragen mee gemoeid, maar die komen ook via andere lijnen binnen. De provincie maar ook andere overheden zullen iets aan cofinanciering van geld van SNN en Europa moeten gaan doen. Het nu door ons genoemde bedrag - en wij vinden dit best een hoog bedrag - is bestemd voor de drie genoemde lijnen. Natuurlijk willen wij meer en gebeurt er ook al meer, maar in eerste instantie vinden wij dit een goed bedrag.

De heer HOLMAN: Maar als er nieuwe concrete voorstellen komen of als er mogelijkheden zijn om te investeren in dat gebied, dan is de PvdA daartoe bereid?

De heer VEENSTRA: Het gebied gaat ons aan het hart, net als de rest van Drenthe, dus als er goede voorstellen komen en er ook via andere wegen geld beschikbaar is dan zullen wij die zeker serieus bekijken, absoluut.

De heer WIJBENGA: Wat is de gedachte achter het voorstel om het bedrag in tweeën te knippen? Ik bedoel dit: de problematiek is niet van vandaag op morgen ontstaan en beperkt de PvdA zichzelf nu niet door de tweemaal vijf ton aan een jaar te labelen? Worden daardoor oplossingen die wat meer tijd kosten, niet bemoeilijkt? Waarom die knip, waarom zegt de heer Veenstra niet gewoon: "Ik heb twee jaar, ik zet dat bedrag in en ben er twee jaar mee aan de gang."

De heer VEENSTRA: Wij hebben het heel praktisch bekeken. Het is nu half mei en al bijna zomer. Wij hebben het college gevraagd iets uit te werken en onze bedoeling is een gedeelte van het bedrag nog in 2006 beschikbaar te hebben en ervoor te zorgen dat er dit jaar ook werkelijk wat gebeurt. De rest van het budget is dan voor 2007; dat is onze lijn. Het is gewoon een praktische invalshoek.

De heer WIJBENGA: Trekt de heer Veenstra nu een duidelijke grens of zegt hij dat er voor twee jaar een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar is en of dan een groot deel daarvan in het eerste jaar wordt uitgegeven aan goede projecten, maakt....

De heer VEENSTRA: Als met dergelijke projecten direct na de zomer volop aan de slag kan worden gegaan, zijn die voor ons natuurlijk ook bespreekbaar. Het was dus meer een praktische invalshoek. Voorzitter. Ik kom op het onderwerp recreatie en toerisme.

Recreatie en toerisme en de promotie van Drenthe zijn belangrijke levensaders voor onze provincie. Enerzijds gaat het om de ondersteuning van de sector, anderzijds om het eventueel verbreden van de campagne. Wij vinden wel dat beide lijnen gescheiden horen te zijn en dat elk daarvan een eigen afweging vraagt. Volgens ons krijgt dit terrein in de Voorjaarsnota wat te weinig aandacht en daarom pleiten wij voor wat extra's. Ik zal hierover zo dadelijk een motie indienen.

Voorzitter. Wij zijn wel van mening dat bij een bredere promotiecampagne voor Drenthe wat randvoorwaarden horen. Zo heeft wat ons betreft ook het bedrijfsleven een rol op dit punt en verder moeten wij voorkomen verantwoordelijkheden van gemeenten over te nemen.

Ik zal dan nu de motie, die is medeondertekend door de fractie van de VVD, indienen.

Motie M2

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

kennis genomen hebbende van de Voorjaarsnota 2006, constaterende:

- *dat in deze nota wordt aangegeven dat het college van gedeputeerde staten aan de aan provinciale staten gedane toezegging om een discussienota Marketing en promotie toe te zenden, inhoud heeft gegeven door een rapport te laten opstellen door Bureau Marktplan Adviesgroep;*
- *dat het college voornemens is in dit najaar een concreet voorstel met de financiële gevolgen van dit rapport aan te bieden;*

van mening zijnde:

- *dat de algemene beschouwingen bij uitstek het moment zijn om (financiële) prioriteiten te stellen;*
- *dat een goede marketing van Drenthe een positieve bijdrage kan leveren aan de werkgelegenheid in onze provincie;*
- *dat een marketingcampagne langjarig moet duren om effecten te kunnen sorteren;*
- *dat de campagne 2005 en 2006 derhalve voor minimaal 4 jaar dient te worden gecontinueerd;*
- *dat het wenselijk is dat de campagne wordt opgezet door Marketing Drenthe;*
- *dat de provincie Drenthe derhalve bereid moet zijn het projectbureau Marketing Drenthe (financieel) mogelijk te maken;*
- *dat de verantwoordelijkheid voor de VVV Drenthe Plus niet bij de provincie Drenthe dient te liggen;*
- *dat de verbreding van de campagne naar andere sectoren dan de toeristische wenselijk is, mits er sprake is van een degelijke onderbouwing en ondersteuning vanuit betrokken partijen;*

spreken als hun mening uit dat:

- de provincie bereid is het projectbureau Marketing Drenthe financieel te ondersteunen;
- voor een langjarige promotiecampagne voor de jaren 2007 tot en met 2010 een bedrag van maximaal € 1.000.000,-- per jaar beschikbaar gesteld dient te worden;
- het college van gedeputeerde staten vóór de vaststelling van de begroting 2007 met de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie dient te overleggen over de wijze waarop draagvlak vanuit andere partijen voor de te voeren campagne kan worden verkregen onder meer blijkend uit (financiële) participatie alsmede over de hoogte van de bijdrage die aan het project-bureau Marketing Drenthe zal worden verleend,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie kan bij de beraadslaging worden betrokken.

De heer HOLMAN: Hoe komt de heer Veenstra aan dit maximum bedrag? Hij stelt voor dat er een plan ontwikkeld moet worden en op voorhand zegt hij al dat het niet allemaal meer dan € 1 miljoen mag kosten. Stel, dat er een heel goed plan komt, waarvan de uitvoering € 1,5 miljoen kost, wat voor redenen heeft de PvdA dan om dat niet te willen? Het gaat toch om het goede plan?

De heer VEENSTRA: Wij zijn van mening dat je voor een bedrag van € 1 miljoen al heel wat kunt doen. Maar daarnaast willen wij ook een beetje naar de balans kijken. Wij willen wat voor Zuidoost-Drenthe doen en zo komt er nog wel wat en wij kunnen iedere euro natuurlijk maar eenmaal uitgeven. Wij hebben toch ook een beetje naar de financiële kant gekeken en wij vinden dat het bedrijfsleven ook nadrukkelijk een rol moet spelen. Het onderzoeksbureau heeft een bedrag van € 1 à € 2 miljoen genoemd en daarom hebben wij een miljoen aangehouden als een zeer reëel bedrag.

De heer HOLMAN: Maar het was een beetje zo van: dit lijkt ons wel een goed bedrag zonder dat dit is onderbouwd met de uitkomst van een onderzoek naar wat een marketingcampagne kost.

De heer VEENSTRA: Op basis van wat er op het gebied van recreatie gebeurt en hoe er elders met promotie wordt omgegaan, schatten wij in dat voor een bedrag van € 1 miljoen echt heel veel kan worden gedaan.

De heer LANGENKAMP: Ik neem aan dat de heer Veenstra dit bedrag extra beschikbaar wil stellen, dus los van het bedrag van € 450.000,--?

De heer VEENSTRA: Ja, dat staat ook in de motie.

De heer LANGENKAMP: De heer Veenstra zei voor hij de motie indiende, dat het steunen van de VVV-organisaties een taak is van de gemeenten. De provincie heeft daar zelfs dit jaar nog geld beschikbaar voor gesteld en zegt de heer Veenstra nu dat dit vanaf nu afgelopen moet zijn?

De heer VEENSTRA: Het gaat om verantwoordelijkheden. Er loopt al een campagne en die willen we voortzetten. De verantwoordelijkheden moeten helder liggen en wat ons betreft liggen die voor de VVV bij de gemeenten. In deze motie gaat het ons vooral om een bredere promotie voor Drenthe en vandaar het bedrag van € 1 miljoen.

De heer LANGENKAMP: De heer Veenstra maakt terecht onderscheid tussen promotie en de VVV's. Hij zegt dat de VVV's de verantwoordelijkheid zijn van de gemeenten, maar juist in Drenthe is ervoor gekozen eerst een fusie tot stand te brengen. Het voordeel van die fusie is naar mijn idee nog niet verwerkt in de brede promotiecampagne. Waarom wordt, nu het resultaat nog moet worden binnengehaald,

gestopt? De afgelopen twee jaar is er twee ton in gestopt en dat lijkt nu dus weggegooid geld te zijn geweest.

De heer VEENSTRA: Dat was het zeker niet. Dat geld was bestemd voor de basis voor recreatie en toerisme. Maar we willen nu iets doen voor de bredere promotie en stellen daarvoor een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar en zeggen dat de verantwoordelijkheid voor de VVV-organisatie ligt bij de gemeenten en dat wij die verantwoordelijkheid niet willen overnemen.

De heer LANGENKAMP: Maar waarom hebben wij dat de afgelopen twee jaren dan wel gedaan? Waarom hebben wij er heel lang op ingezet de fusie voor elkaar te krijgen, terwijl nu die fusie er is, we er niets mee doen?

De heer LOOMAN: Het gaat er gewoon om dat in de hele wereld van recreatie en toerisme iedereen overall verantwoordelijk voor is. Daar willen wij vanaf. Wij maken nu heel helder dat de gemeenten en het bedrijfsleven verantwoordelijk zijn voor de VVV's en dat wij de hele verantwoordelijkheid willen nemen voor marketing en promotie van Drenthe. Dat hebben wij ook besproken met zowel de VVV Drenthe plus als met de marketingclub en die vinden dit ook een goede ontwikkeling omdat daarmee de bestuurlijke drukte een stuk minder wordt.

De heer LANGENKAMP: Dat het juridisch en financieel gescheiden moet zijn, hebben we twee, drie jaar geleden afgesproken. Maar dat er dan één directeur boven staat, vind ik gek, want die arme man moet zich dan op de een of andere manier splitsen. We hebben er ook niet voor niets voor gekozen eerst de fusie te doen en dan pas door te gaan met de verbrede promotiecampagne.

De heer LOOMAN: Dat klopt, maar de VVV Drenthe plus geeft zelf ook aan zonder steun van de provincie verder te kunnen, omdat er financiële steun komt van de gemeenten en het bedrijfsleven.

De heer LANGENKAMP: Maar uit de begroting blijkt dat er een tekort van € 115.000,- is bij de VVV's. Hoe kan de heer Looman dan denken dat de taak die van wezenlijk belang is voor de promotie - de mensen aan de balie moeten het doen - nog goed kan worden uitgevoerd? Ik heb het gevoel dat wij de mensen aan de balie min of meer in de kou laten staan en dat vind ik dom.

De heer LOOMAN: Ik weet niet of dit de plek is waar we dit onderwerp helemaal uit moeten discussiëren, want dat kan in de commissie nog, maar het lijkt mij heel verstandig de bestuurlijke drukte wat te gaan verminderen.

De heer LANGENKAMP: Bedoelt de heer Looman dat ook de Raad van Toezicht moet worden veranderd? In dat geval zijn wij het eens.

De heer VEENSTRA: Nou, dan zij we het toch weer eens. En ik wil de heer Looman danken voor zijn bijdrage.

Voorzitter. Mijn volgende onderwerp is een Drentse uitmarkt.

Al in ons verkiezingsprogramma hebben wij gepleit voor een Drentse uitmarkt. Wij schatten in dat dit een enorme stimulans zal geven aan het culturele klimaat in onze provincie. Dit betekent provinciale ondersteuning van de gemeenten en instellingen op dit terrein.

De PvdA wil op deze manier de inwoners op een laagdrempelige manier bekend maken met het culturele aanbod in de eigen gemeente en in de provincie. Wij zijn dan ook blij met het plan dat Kunst & Cultuur Drenthe hiervoor heeft opgesteld. Dit plan kost € 150.000,- per jaar.

Ik zal een motie indienen, waarin wij voorstellen om voor een periode van drie jaar dit plan met jaarlijks € 50.000,- te steunen. De eerste uitmarkten kunnen dan al in 2007 worden gehouden. De motie en de overwegingen daarvan zullen wij in de Statencommissie Cultuur en Welzijn nader toelichten.

Motie M3

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

kennis genomen hebbende van de Voorjaarsnota 2006,

overwegende dat:

- het van belang is dat de inwoners van Drenthe op een laagdrempelige manier kennis kunnen nemen van het culturele aanbod in hun directe omgeving en in de provincie;
- daarvoor mede in "De kunst van het combineren" is opgenomen om K&C een advies uit te laten brengen in welke vorm een provinciale uitmarkt gegoten zou kunnen worden;
- K&C in haar advies een plan presenteert dat jaarlijks € 150.000,- kost, waarbij in de begroting is uitgegaan van een provinciale bijdrage van € 50.000,- per jaar;

spreken als hun mening uit dat:

het daarom noodzakelijk is om met een bedrag van € 150.000,- de plannen van K&C te ondersteunen voor een periode van 3 jaar, te weten 2007, 2008 en 2009, en dit bedrag te dekken uit de vrije ruimte voor 2006, met een jaarlijkse evaluatie van de gehouden uitmarkten,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ook deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer VEENSTRA: Voorzitter. Dan natuur en milieu. In de Statencommissie Omgevingsbeleid is uitvoerig gesproken over energie in Drenthe. In de Voorjaarsnota vinden wij toch wel wat te weinig terug van de intenties die hierover in de commissie vrijwel statenbreed zijn uitgesproken. De PvdA gaat er daarom van uit dat in de definitieve versie van de Energienota recht wordt gedaan aan de wensen van de meerderheid van de staten, inclusief dus de wensen ten aanzien van windenergie.

Sommige problemen van de glastuinbouw zijn ook duidelijk energie gerelateerd. Het gaat dan om de stijgende gasprijzen en de afzetbeperkingen van de eigen opgewekte energie. Gisteravond was hiervan nog een mooi voorbeeld op de tv. Het probleem is overigens nog breder, want de vorige week vernamen wij dat het college van Emmen de minister van EZ een brief heeft gestuurd waarin er melding van is gemaakt dat een bedrijf dat zowel in Duitsland als in Nederland een vestiging heeft, hier tweemaal zoveel voor de energie betaalt. De energieprijs is dus nadrukkelijk een aandachtspunt, niet alleen voor de glastuinbouw.

Volgens ons kan de aantrekkelijkheid van het glastuinbouwgebied rond Emmen vergroot worden door een extra financiële impuls. Die impuls kan bestaan uit het opzetten van energieneutrale kassen en de financiering hiervan door middel van een revolving fund mogelijk te maken.

De heer HOLMAN: Moet die financiële impuls op de een of andere manier uit onze begroting komen?

De heer VEENSTRA: De volgende zin van mij zou zijn: wij verzoeken het college om de mogelijkheden in dezen op een rij te zetten en die in een later stadium met de Statencommissie Omgevingsbeleid te bespreken. Zelf doen of anderszins, of een revolving fund, ik vind dat de mogelijkheden maar eens op een rij moeten worden gezet.

De heer HOLMAN: Oké, dus de PvdA doet op voorhand geen beroep op de financiële middelen?

De heer VEENSTRA: Nee, wij willen voorlopig alleen dat het college de mogelijkheden op een rij zet. Duurzaam gebruik van energiebronnen heeft ook alles te maken met bewustwording en daarmee moet bij de jeugd begonnen worden.

Alles overwegende vindt de PvdA het een verkeerd signaal om de bezuiniging op Natuur- en Milieu-educatie in 2007 ad € 30.000,-- door te zetten, vooral ook gezien onze eigen ambities en voornemens op dit terrein. Daarom wil ik hierover de volgende motie indienen.

Motie M4

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

kennis genomen hebbende van de Voorjaarsnota 2006,

overwegende dat:

- *het belangrijk is dat jonge mensen worden betrokken bij het streven naar een duurzame samenleving en dat dit belang door de effecten van verandering in klimaat en biodiversiteit van steeds groter gewicht wordt;*
- *het IVN Consulentenschap Drenthe op vernieuwende en deskundige wijze uitvoering geeft aan voorlichting, communicatie en natuur- en milieueducatie;*
- *het verlagen van de subsidie met € 15.000,-- in 2006 en € 30.000,-- in 2007 leidt tot het stopzetten van het stimuleren door gemeenten van deze voorlichting, communicatie en natuur- en milieueducatie;*
- *daardoor een risico ontstaat dat de kwaliteit van onderwijsprojecten terugloopt;*
- *hiermee een verkeerd signaal wordt afgegeven over het belang dat wordt gehecht aan het bewustwordingsproces middels het onderwijs over een duurzame samenleving;*

spreken als hun mening uit dat:

het college van gedeputeerde staten dient af te zien van het voornemen te bezuinigen op de Natuur- en Milieueducatie, zoals hierboven is aangegeven,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ook deze motie kan bij de beraadslagingen worden betrokken.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter.

Jarenlang was Drenthe koploper bij de aankoop van gronden voor de EHS. Uit de Voorjaarsnota maken we niet op dat Drenthe deze koppositie wil behouden. Drenthe dreigt van voorloper achterloper te worden indien niet net als in voorgaande jaren de mogelijkheid van voorfinanciering blijft bestaan. De PvdA vraagt dan ook een reactie van het college op de mogelijkheid om ook in 2007 de financieringssysteem van de afgelopen jaren te continueren.

Voorzitter. De PvdA heeft nog steeds zorg over de beleidsontwikkelingen met betrekking tot recreatiebedrijven in kwetsbare gebieden. De pilot-Westerveld die tot een aanpassing van het POP had moeten leiden, heeft voor onvoldoende oplossingen gezorgd. Nu dreigt een impasse.

Recreatie en natuur hebben beide belang bij ruimtelijke dynamiek en ontwikkeling. Samen met onze coalitiepartner de VVD komen wij nog voor de zomer met beleidsaanbevelingen, die moeten leiden tot een meer activerend beleid.

De heer LANGENKAMP: De heer Veenstra zegt dat er een impasse dreigt. Waaruit leidt hij dat af?

De heer VEENSTRA: De pilot-Westerveld had eigenlijk tot aanpassing van het POP moeten leiden maar die heeft onvoldoende oplossingen aangedragen. Daarom moet nog eens heel goed bekeken worden hoe die balans wel gevonden kan worden.

De heer LANGENKAMP: Maar toen is toch ook gezegd dat zou worden gekeken wat de pilot van Recron en Milieufederatie in het Drents-Friese Wold zou opleveren?

De heer VEENSTRA: De uitkomsten daarvan zullen wij meenemen, maar daarnaast willen wij samen met de VVD nog voor de zomer met een aantal voorstellen komen. Het lijkt mij goed dat de heer Langenkamp die even afwacht.

De heer LANGENKAMP: Natuurlijk wil ik die afwachten, want het is natuurlijk het goed recht van PvdA en VVD om met voorstellen te komen, maar het lijkt mij niet juist om het overleg tussen Milieufederatie en Recron - ik geloof dat ook de Kamer van Koophandel erbij betrokken is - over het Drents-Friese Wold te doorkruisen.

De heer VEENSTRA: Dat zullen wij ook zeker niet doen.

De heer LANGENKAMP: Waarom wordt dan niet gewoon afgewacht wat daar uitrolt?

De heer VEENSTRA: Misschien wel omdat wij denken dat wij met een aantal goede voorstellen kunnen komen. Het overleg waarover de heer Langenkamp spreekt, gaat gewoon door en de resultaten daarvan zullen wij ook gebruiken.

De heer HOLMAN: Kan de heer Veenstra dan een tipje van de sluier oplichten? Gaat het om aanpassing van het POP, om beleidsmatige zaken, of om maatregelen in faciliterende zin?

De heer VEENSTRA: Het is heel lastig daarover nu al iets te zeggen. Voor de zomer hebben wij het afgerond. Ik heb het nu alleen al willen aankondigen. Ik heb een aantal heel concrete moties ingediend, maar die hebben geen betrekking op dit terrein. Wij hebben voor het ontwikkelen van onze voorstellen nog een paar weken nodig.

De heer HOLMAN: Dus of er financiële middelen bij nodig zijn, kan nu nog niet gezegd worden?

De heer VEENSTRA: Nee, zover zijn wij op dit moment zeker nog niet.

Mijnheer de voorzitter. Minister Remkes heeft onlangs zijn visie op het middenbestuur naar buiten gebracht. Wij zijn blij dat er in Nederland ruimte komt voor verscheidenheid en dat een oplossing voor de problematiek in de Randstad niet van toepassing hoeft te zijn in Drenthe.

Wat ons zorgen baart is de nieuwe Rampenbestrijdingswet, waarin de CvdK slechts een toezichhoudende taak overhoudt. De coördinerende rol van de provincie verdwijnt, de informatiepositie van de CvdK verslechtert en daarmee komen zijn aanwijzende en toezichhoudende taken in het gedrang. Dit is ons gebleken bij de oefening "Brandend water", die de provincie op 27 maart jl. hield. Er bleken toen toch nogal ernstige weeffouten in de nieuwe veiligheidsstructuur te bestaan, die ten koste gaan van de kwaliteit van de rampenbestrijding. De PvdA zal medio dit jaar haar derde openbare fractievergadering houden over het middenbestuur en de nieuwe rampenwet en daarvoor ook verschillende deskundigen uitnodigen.

Ten slotte. Ik heb alles zo'n beetje gehad. In het verlengde van de Voorjaarsnota hebben wij nog een aantal extra accenten willen leggen. Het mag verder duidelijk zijn dat wij de Voorjaarsnota steunen. Dan nog iets over fatsoen, het begrip waarmee ik ook ben begonnen.

Volgende week dinsdag gaat het Noorden naar Den Haag om alles op alles te zetten om toch een snelle treinverbinding naar het Noorden mogelijk te maken. Wij zijn blij dat met name werkgevers en werknemers in dezen het voortouw hebben genomen.

De bijeenkomst volgende week in Den Haag gaat ook over fatsoen en over afspraak is afspraak. Dat uitgangspunt is een hoog goed. De wijze waarop het Rijk nu met het Noorden omgaat, verdient niet de schoonheidsprijs. Integendeel!

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Drenthe: een ondernemende provincie, een provincie waar wat kan.

Wie bergen wil beklimmen, moet geen hoogtevrees hebben, je moet durven ondernemen en grenzen durven opzoeken als je echt wat wil bereiken. Daar wil de CDA-fractie voor gaan. Wij willen een ondernemende provincie, een provincie waar wat kan!

De klim is al begonnen, want er gebeuren veel goede dingen in Drenthe. In deze statenperiode is heel wat in gang gezet. Uit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat de leefbaarheid van Drenthe door de platte-landsbewoners hoog gewaardeerd wordt. En als het om de stedelijke ontwikkeling gaat, is een goede samenwerking met de betrokken gemeentebesturen tot stand gekomen. Het provinciaal bestuur en de gemeentebesturen verdienen onze lof voor deze goede resultaten. Er gebeuren veel goede dingen in Drenthe.

Eerder heeft de fractie van het CDA aandacht gevraagd voor de ouderenzorg (cure and care valley), voor de gezondheid van de Drentse burger en voor de onderwijsproblematiek zoals aansluiting op de arbeidsmarkt en stageplaatsen. We hebben de suggestie gedaan om samen met Sport Drenthe mensen in beweging te krijgen. We hebben gepleit voor meer samenwerking en een nauwe relatie tussen de onderwijsinstellingen. Kregen we eerst nog niet altijd bijval voor onze ideeën, het college heeft hieraan nu wel een vervolg gegeven. Denk maar eens aan de georganiseerde werkateliers en de studiebijeenkomsten.

En voor het eerst in 25 jaar heeft de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD) de prijs van het drinkwater niet verhoogd.

We merken het: er kan écht wel wat in Drenthe.

Toch kunnen we niet doof zijn voor andere geluiden, als: "Er kan niks in Drenthe." Gedoeld wordt dan op de Drentse provinciale bestuurscultuur. Ik kom hier zo op terug.

Verder wil ik ingaan op het ILG en de plattelandseconomie, op de Drenthe-promotie, op de jeugdwerkloosheid, op de starterswoningen en op de ASV. Op deze punten is volgens ons nog veel meer mogelijk in Drenthe.

Voorzitter. Ik kom op de Drentse provinciale bestuurscultuur.

Er wordt nogal eens geklaagd over de adviezen van de Commissie Afstemming Ruimtelijke Plannen (CARP). Regelmatig zijn er bij de statenstukken brieven van teleurgestelde burgers als het gaat om de uitvoering van ruimtelijke plannen. Soms lijkt het wel alsof er altijd wel een argument te vinden is om iets niet toe te staan, en dat terwijl het POP juist het tegenovergestelde tot doel heeft, namelijk: meer ruimte bieden voor ontwikkeling en meer verantwoordelijkheid laten bij de gemeenten.

De heer VEENSTRA: De heer Holman zegt dat er regelmatig brieven van burgers bij de stukken zitten. Is de heer Holman het vaak eens met die burgers, vindt hij dat die burgers gelijk hebben, of is hij van mening dat de provincie toch wel vaak een goede afweging heeft gemaakt?

De heer HOLMAN: Soms ben ik het eens met de brieven-schrijvers en soms ook niet, maar de benadering - en gelukkig constateren we een verandering - gaat nu meer in de richting van kijken van mogelijk is en is veel minder het strikt toepassen van de regels. De tekst van het POP is vaak dat er veel kan, maar als je dan in de bijlagen verder gaat zoeken is er altijd wel een argument te vinden om iets niet te doen.

De heer VEENSTRA: Maar denkt de heer Holman niet dat met name mensen die het niet met het college eens zijn, een brief sturen en dat al die duizenden mensen die het prima vinden wat de provincie doet, dat niet doen?

De heer HOLMAN: In zijn algemeenheid werkt het zo. Iemand die het ermee eens is, stuurt geen bedankbriefje.

De heer VEENSTRA: Moeten wij dan aan die enkele brieven die de laatste maanden de revue gepasseerd zijn, wel een dergelijke conclusie over onze cultuur verbinden?

De heer HOLMAN: De heer Veenstra zegt in feite dat hij die brieven niet echt serieus neemt.

De heer VEENSTRA: Ik neem die brieven hartstikke serieus, maar de heer Holman plaatst zijn opmerking dat er niets kan onder het kopje Drentse bestuurscultuur. Mijn mening is dat mensen die soms terecht en soms onterecht ontevreden zijn, een brief sturen, terwijl de mensen die gelijk krijgen of krijgen wat hun toekomt geen brief sturen. Wij moeten daarom, denk ik, een beetje voorzichtig zijn met de conclusies die wij aan die brieven verbinden.

De heer HOLMAN: Ja, maar dat laat onze constatering onverlet. Wij hebben tijdens gesprekken in dit huis gemerkt, dat deze kwestie serieus wordt genomen en dat men op zoek is naar veranderingen. Wij constateren dus een positieve ontwikkeling.

In de commissie is ook een aantal malen over dit onderwerp gediscussieerd en ook toen constateerden wij een verandering en wij hebben de behandeling van het POP gehad. Onze insteek is dat veel meer moet worden gekeken naar wat kan, dat ontwikkelingsgericht moet worden gewerkt en dat het niet alleen het strikt toepassen van de regeltjes moet zijn. Er moet steeds een integrale afweging worden gemaakt of iets wel of juist niet kan.

Als voorbeeld noem ik de leegstaande gebouwen in de provincie. Kan daar wel wat of kan daar niet wat? Ik zeg niet dat het een probleem is van de provincie alleen. Vaak ligt het probleem, zo hebben wij ook geconstateerd, bij de gemeenten.

Maar daarmee is niet gezegd dat het geen gezamenlijk probleem is, waarover wij de discussie aan kunnen gaan en waarbij wij kunnen kijken of met een iets andere cultuur in Drenthe meer mogelijk wordt. Het is onze intentie om dit onderwerp in de volgende commissievergadering aan bod te laten komen. Is dat duidelijk?

De heer VEENSTRA: Het is wel duidelijk wat de heer Holman zegt, maar ik ben het er niet mee eens.

De heer BAAS: Mag ik de heer Holman vragen wat hij onder "regelmatig" verstaat? Ik zit driftig te piekeren over om hoeveel gevallen het gaat en die brieven komen dan misschien wel regelmatig, maar bepaald niet frequent.

De heer HOLMAN: Ja, wat is regelmatig en wat is niet regelmatig. Wij hebben ons oor bij de gemeenten te luisteren gelegd, wij weten wat hier gebeurt en wij zien met enige regelmaat van die brieven. Wij constateren heus niet dat er niets kan in Drenthe, maar dat is wel de beleving van mensen en wat wij zien is een cultuur en een cultuurverandering en daarover willen wij graag in de volgende commissievergadering discussiëren. Aan onze algemene beschouwingen is een drietal A4'tjes toegevoegd met onze bevindingen als input voor de behandeling in de commissie.

De heer VEENSTRA: Maar vindt de heer Holman nu dat het goed gaat met die cultuur, of niet?

De heer HOLMAN: Wij vinden dat er iets goeds in gang wordt gezet en wij gaan graag de discussie met het college aan over hoe daaraan een vervolg kan worden gegeven.

De heer VEENSTRA: Dus het gaat goed.

De heer HOLMAN: Wij zien dat er een behoorlijk veranderingsproces in gang wordt gezet en wij willen graag eens bediscussiëren hoe daar goed handen en voeten aan kan worden gegeven. Wij zien ook bij de gemeenten nog een heel duidelijk probleem, waaraan in een goede samenwerking nog heel wat kan veranderen.

Voorzitter. De provincie zou nog meer verantwoordelijkheid kunnen neerleggen bij de gemeentebesturen. Bij onze verkenning over de werking van de CARP zien we dat de gemeenten meer verantwoordelijkheid aankunnen. We zien ook wel dat de gemeenten er verschillend mee omgaan: sommige kunnen nog een behoorlijke slag maken en andere hebben nog een hele slag te gaan. Volgens de CDA-fractie kan de provincie, als iedereen zijn werk goed doet, volstaan met een globale toetsing van de ruimtelijke plannen zonder detaillistische kanttekeningen.

De fractie van het CDA heeft twee voorstellen voor verbetering.

Allereerst willen wij vaker informele bijeenkomsten, waarop bestuurders, statenleden en ambtenaren gezamenlijk vraagstukken op het gebied van de ruimtelijke ordening bespreken. Recentelijk is zo'n bijeenkomst zeer succesvol gebleken en wij hebben de afgelopen week kunnen constateren dat een tweede bijeenkomst is aangekondigd. Dat vinden wij een goede zaak.

De heer SLUITER: De heer Holman snijdt met dit onderwerp ook een beetje een bestuurlijk probleem aan. Hij pleit voor het vaker houden van bijeenkomsten met bestuurders en ambtenaren. Maar die bijeenkomsten voltrekken zich allemaal buiten het zicht van de openbaarheid. Ik ontken overigens niet dat dit zo nu en dan zinvol kan zijn. Maar de heer Holman wil die bijeenkomsten niet zo nu en dan, hij wil die vaker. Daarom wil ik hem de vraag voorleggen hoe hij die bijeenkomsten ziet in relatie tot de democratische controle en de democratische legitimatie van waar wij dan mee bezig zijn en mee bezig gaan.

De heer HOLMAN: Wat ons betreft kunnen die bijeenkomsten ook gewoon in het openbaar worden gehouden. Het gaat om het bespreken van hoe dingen zijn bedoeld, hoe met iets wordt omgegaan en waar de knelpunten liggen. Degenen die de vorige bespreking hebben bijgewoond, waren volgens mij allemaal redelijk enthousiast. Het bleek goed te werken om de dingen gewoon eens met elkaar af te stemmen.

De heer WIJBENGA: De eerste bijeenkomst, waarop ook de fractie van de PvdA was vertegenwoordigd, is afgesloten met de vraag hoe nu verder moest worden gehandeld, want iedereen had toch een beetje een onbevredigd gevoel. Het gesprek op zich deugde en er zijn in min of meer concluderende zin ook wel afspraken gemaakt, maar op de eerstvolgende bijeenkomst in die setting zou ik ook graag een deel van de tijd gebruiken om te bezien hoe wij in een openbare commissievergadering hieraan een vervolg kunnen geven. Dat is waar we naar op zoek zijn.

De heer SLUITER: Maar de heer Holman was al een slag verder. Hij zei dergelijke bijeenkomsten vaker te willen en in antwoord op mijn vraag voegde hij hieraan toe, dat die bijeenkomsten dan openbaar moeten zijn. Klopt dat?

De heer HOLMAN: Ja, in principe wel. Als er punten aan de orde zijn met een echt persoonlijk karakter, kan het een keer niet, maar in principe zouden dergelijke bijeenkomsten openbaar moeten zijn.

De heer KUIPER: Dit intrigeert mij in hoge mate, want een informele bijeenkomst heeft het voordeel dat mensen in de organisatie van de provincie, dus ook ambtenaren, hun mond kunnen opendoen; zij kunnen achtergrondinformatie geven. Als die bijeenkomsten openbaar zijn, zal iedereen zijn mond houden.

De heer HOLMAN: Maar als wij nu een ontwikkelingsgerichte provincie willen zijn en als het POP nu een ontwikkelingsgericht POP is en als het de vraag is hoe daaraan invulling kan worden gegeven, waarom zouden de staten daarover niet in een openbare setting met ambtenaren en bestuurders kunnen filosoferen?

De heer KUIPER: In die situatie wel, maar de heer Holman sprak over informele bijeenkomsten die dienen als voorbereiding en om na te gaan wat mogelijk is en daarover vervolgens in een openbare commissievergadering te spreken. Daar zit een spanningsveld tussen en ik vraag mij af hoe de heer Holman dat oplost.

De heer HOLMAN: Dat is nu precies waarover wij de volgende commissievergadering verder willen discussiëren. Wij horen dan graag hoe de andere fracties daartegen aankijken en hoe wij een en ander handen en voeten kunnen geven.

De heer VEENSTRA: En daarmee is dit geen voorstel meer van het CDA, maar wordt het gewoon in de volgende commissievergadering besproken?

De heer HOLMAN: Het was sowieso ons idee om dit punt in de volgende commissievergadering verder uit te diepen, mede omdat deze vergadering zich niet echt leent voor een diepe inhoudelijke discussie over dit onderwerp.

Het tweede voorstel van ons is het vormen van een soort van werkgroep uit de staten die samen met GS gaat bekijken of dit nu precies is wat wij in de dagelijks praktijk met het POP hebben gewild.

De heer SLUITER: De heer Holman zegt eigenlijk te willen dat een werkgroep uit de staten samen met GS gaat kijken naar een betere vertaling van het POP in de dagelijkse praktijk. Daar zie ik toch ook weer zo'n raar dilemma zitten, want wij hebben met elkaar het POP vastgesteld. De uitvoering in de praktijk laten wij graag over aan het bestuur - ik mag hopen dat het zo is, maar voor onze fractie geldt dit wel - en gaat de heer Holman met zijn voorstel niet een beetje voor de helft op de bestuursstoel zitten? Ik bedoel: waar blijft de rollenscheiding tussen PS en GS als voor de vertaling naar de dagelijkse praktijk en de uitvoering PS al voor de helft op de stoel van GS gaan zitten?

De heer HOLMAN: Daarmee heeft de heer Sluiter een punt. Wij willen niet op de stoel van GS gaan zitten. De dagelijkse uitvoering willen wij ook gewoon bij GS laten. Dat laat onverlet dat, als wij op het afgelopen jaar terugzien, wij moeten constateren dat het ook een zoeken is naar hoe invulling kan worden gegeven aan bepaalde zaken en hoe met die zaken moet worden omgegaan. Misschien constateert de werkgroep ook wel na een bijeenkomst dat de zaak uitgediscussieerd is, maar wij denken, gelet op wat er de afgelopen jaren allemaal aan discussie is geweest, dat wat wij nu voorstellen kan helpen om te komen tot een ontwikkelingsgerichte provincie. De pilot-Westerveld was ook zo'n worsteling. Er zijn intenties uitgesproken over hoe het toerisme zou moeten worden ontwikkeld, maar hierbij liep de provincie keihard tegen de beperkingen van haar eigen POP aan.

De heer VEENSTRA: Gaan PS zich nu niet veel te veel met de structuur, de werkwijze en de uitvoering bemoeien? Moeten wij ons niet veel meer op de inhoud richten?

De heer HOLMAN: Volgens mij is dit inhoud. Ons voorstel is er net zo een als de PvdA samen met de VVD wil doen om de pilot-Westerveld vlot te trekken.

De heer VEENSTRA: Dat wordt een prachtig inhoudelijk verhaal, let maar op.

De heer HOLMAN: Dat wachten wij dan met zeer veel belangstelling af.

De heer KUIPER: Ik wil nog een vraag stellen over de inhoud en ik leg hierbij een verband met de uitspraak van de heer Holman dat hij zich wat meer wil richten op wat mogelijk is en wat minder op de restricties. Het POP is aanvaard met de bedoeling om een kader aan te geven waarbinnen geopereerd moet worden. Via het POP kan de provincie met name richting geven aan alles wat met bestemmingsplannen en zo te maken heeft. Betekent de uitspraak van de heer Holman dat hij de hele POP-structuur ondersteboven wil gooien? Wat wil hij precies bereiken met het ter discussie stellen van deze functie?

De heer HOLMAN: Aan de ene kant willen wij ontwikkelingsgericht werken, maar dan wel binnen de kaders van het beleid. Maar de afwegingen worden vaak gemaakt op basis van nuances en zijn niet altijd exact te wegen. Dat is nu precies de reden waarom wij hierover eens willen discussiëren. Verder hebben wij geconstateerd dat de CARP op dezelfde manier met deze materie worstelt. De discussie komt terug.

Wij zien ook hoopvolle ontwikkelingen. In het Drents Plateau, het personeelsblad van de provincie, laat ook de gedeputeerde weten dat de provincie goed op weg is om een participerende, medeontwikkelen- de instantie te worden met minder regels en met democratie. De vraag is hoe wij dit oppakken, hoe wij hieraan invulling geven en hoe wij de problemen die wij tegenkomen, oplossen.

De heer VEENSTRA: Het personeelsblad is voor ons toch geen bron ter kennisneming?

De heer HOLMAN: Wij nemen wel van de inhoud daarvan kennis en als een gedeputeerde in dat blad een uitspraak doet, dan is dat voor ons een citaat van een gedeputeerde. Aan zo'n citaat refereer ik nu even. Maar het is geen beleidsnotitie, dat ben ik met de heer Veenstra eens.

Wij constateren dat er écht wel wat in Drenthe kan en in die zin hebben we wel enige verwachtingen van de discussie.

Ik kom op het onderwerp ILG en plattelandseconomie.

Het uitvoeringsprogramma ILG vraagt voor een periode van 7 jaar een bedrag van bijna € 500 miljoen. De uitvoering komt in handen van de provincie te liggen, maar er zijn veel onzekerheden. Wat krijgen we uiteindelijk van het Rijk en hoeveel draagt Brussel bij? Hoe gaan we hiermee om? De uitvoering van het plattelandsbeleid vereist een forse financiële bijdrage van de provincie: over de gehele planperiode een bedrag van € 37 miljoen. Dat mag en dat moet ook.

De CDA-fractie kan zich alleen niet vinden in de accenten die gelegd zijn in het Meerjarenprogramma vitaal platteland. Er gaat veel aandacht en geld naar het onderdeel natuur en verhoudingsgewijs weinig naar het onderdeel sociaal-economische vitalisering van het landelijk gebied. Uit eigen middelen begroot de provincie voor natuur een bedrag van ruim € 11 miljoen en voor de sociaal-economische vitali- sering nog net geen € 2 miljoen. Het CDA vindt dat de werkgelegenheid op het platteland een uitdaging is en ook bijzondere aandacht verdient en dat de plattelandseconomie meer moet worden gestimuleerd en verbreed. MKB-achtige bedrijvigheid, landbouw, dienstverlening en recreatie verdienen als motor van de plattelandseconomie meer ondersteuning. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om het verplaatsen van recreatiebedrijven, over het ondersteunen van MKB-achtige bedrijvigheid en dienstverlening of over het versterken van het voorzieningenniveau in dorpen. Daarom wil het CDA de komende jaren meer eigen provinciale middelen beschikbaar stellen om het investeringsbudget op dit onderdeel te verruimen. Dit extra budget kan ook worden benut voor cofinanciering van landelijke en Europese middelen. Die mid- delen voor cofinanciering zouden wel eens hard nodig kunnen zijn om het totale bedrag binnen te halen. Wij hebben op dit punt een motie voorbereid, die ik nu zal indienen.

Motie M5

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

constaterende dat:

- *in het Collegeprogramma en in het bijzonder in de Programmalijn landelijk gebied beleidsmaat- regelen voor het plattelandsbeleid zijn geformuleerd;*
- *in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) de provincie de centrale regie- functie alsmede de uitvoeringsfunctie heeft voor het realiseren van het plattelandsbeleid in het kader van het provinciaal Meerjarenprogramma voor het landelijk gebied;*
- *in dit Meerjarenprogramma via het ILG naar verhouding weinig middelen beschikbaar komen voor maatregelen ter realisering van doelen op het gebied van de sociaal-economische vitalise- ring van het landelijk gebied;*

overwegende dat:

- *voor het goed kunnen uitoefenen van de uitvoeringsfunctie de provincie Drenthe zelf een sterke financiële positie in het Meerjarenprogramma moet innemen;*
- *het kunnen beschikken over substantiële eigen financiële middelen belangrijk is om uitvoering te kunnen geven aan de realisering van maatregelen die vooral ook de eigen provinciale doelen op het gebied van het plattelandsbeleid dichterbij kunnen brengen;*
- *eigen financiële middelen ook kunnen dienen als cofinanciering voor middelen van derden;*

van mening zijnde dat:

- *de plattelandseconomie meer moet worden gestimuleerd en verbreed;*
- *de sociaal-democratische vitalisering van het platteland van belang is voor het behouden en versterken van de werkgelegenheid;*
- *het daarvoor gereserveerde investeringsbudget moet worden vergroot;*

dragen het college van gedeputeerde staten van Drenthe op om in de begroting 2007 en volgende jaren met voorrang jaarlijks een bedrag van € 500.000,- toe te voegen aan het Fonds stimulering vitaal platteland om daarmee het ILG te vergroten voor de uitvoering van projecten die bijdragen aan de sociaal-economische vitalisering van het platteland,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer HORNSTRA: De heer Holman zegt dat bepaalde onderdelen niet goed tot hun recht komen, dit nog los van de kwestie dat hetgeen door de provincie is gevraagd waarschijnlijk helemaal niet gehonoreerd wordt, dus dat er veel minder geld komt dan wij graag zouden willen. Is de heer Holman niet bang dat als de provincie direct zegt er een bepaalde hoeveelheid geld bij te leggen, het Rijk zegt: "Mooi meegenomen, dan hoeven wij dat niet meer te doen."

De heer HOLMAN: Daar ben ik helemaal niet bang voor. Want vergeleken bij het geld dat van derden komt, is het bedrag dat van de provincie komt, relatief klein. Wij denken juist dat het relatief kleine bedrag van de provincie wel eens te weinig zou kunnen zijn om in voldoende mate te cofinancieren, dus om de mogelijkheden die er met geld uit Brussel en Den Haag zijn, te benutten.

Wij hebben er bewust niet voor gekozen de bijdrage van de provincie maar wat minder te laten zijn. Juist de economische stimulans, het creëren van werkgelegenheid en dynamiek op het platteland heeft ons ertoe gebracht extra geld te vragen.

De heer HORNSTRA: De heer Holman zegt dus eigenlijk dat het een en-en-verhaal is: hij vindt het ene onderdeel te weinig maar het andere niet te veel.

De heer HOLMAN: Op het moment dat wij een accent willen verleggen, kunnen wij geld bij het een wegplukken en aan het ander toevoegen, maar wij hebben ervoor gekozen het ene in stand te houden en het accent op de sociaal-economische impuls te vergroten door iets meer geld ter beschikking te stellen.

De heer LANGENKAMP: De heer Holman reageerde nogal schamper op het voorstel van de PvdA om € 1 miljoen beschikbaar te stellen voor het bevorderen van de economische bedrijvigheid, en noemde toen bedragen van € 15 tot € 20 miljoen. Nu spreekt hij zelf over een bedrag van € 0,5 miljoen voor economische ondersteuning en noemt daarbij als voorbeeld de verplaatsing van recreatiebedrijven. Is dat bedrag dan reëel?

De heer HOLMAN: Het gaat om een periode van 7 jaar. Voor die hele planperiode is nu voor dit doel een bedrag van € 1,9 miljoen beschikbaar. Wij willen daar per jaar € 500.000,-- aan toevoegen, dat is in 7 jaar € 3,5 miljoen en dat is dus meer dan een verdrievoudiging van het budget dat GS in hun plan hebben staan. Dat noem ik nogal substantieel.

De heer LANGENKAMP: Ja, ten opzichte daarvan wel, maar ten opzichte van de redenering van een uur geleden, toen de heer Holman zei dat het bedrag van € 1 miljoen eigenlijk wel € 15 miljoen zou moeten zijn, natuurlijk niet. Ik vind het niet erg consistent.

De heer HOLMAN: Nou, ik vind dat wij hier redelijk wat doen als dit voorstel gehonoreerd wordt.

De heer HARLEMAN: Waar wil het CDA zelf die ruimte van € 500.000,-- structureel uit de begroting 2007 vandaan halen?

De heer HOLMAN: De discussie daarover willen wij bij de behandeling van de begroting graag aangaan. Wij denken dat er veel mogelijkheden zijn. Als wij het met elkaar eens zijn dat een paar accenten gelegd moeten worden dan is het aan GS om een begroting te maken en te kijken of die ruimte er is. Volgens ons is die ruimte er.

De heer HARLEMAN: Maar als ik de motie zou willen steunen dan wil ik op dat moment toch wel weten waar het CDA aan denkt om dat geld boven tafel te krijgen. Ik wil dat dan niet aan het college overlaten.

De heer HOLMAN: Wij denken dat die ruimte nog wel in de begroting zit. Er komen nog gelden van Essent, die nog niet begroot zijn en zo zijn er nog wel wat zaken die voor ruimte zorgen. Zelfs in de reserves zit nog ruimte, al zal de heer Harleman dat niet met mij eens zijn. Maar de vraag die de heer Harleman nu stelt, kan hij ook stellen bij de andere voorstellen die nu worden gedaan.

De heer HARLEMAN: Ik ben gewend dat het in de politiek altijd een kwestie is van keuzes maken. Als een fractie structurele ruimte beschikbaar wil stellen, moet zij ook even aangeven ten koste waarvan dat gaat. Het is dan heel gemakkelijk te zeggen dat het uit de Essent-uitkering kan komen, maar dat is mij te gemakkelijk. Waar kiest het CDA dan voor?

De heer HOLMAN: Nogmaals, ik vind dat wij deze discussie nu niet moeten voeren. Stel dat er een voorstel komt voor extra geld voor de Drenthe-promotie. Dat geld kan dan komen uit de extra ruimte, maar ook uit het programma WOK, waarvan de gelden nog niet allemaal besteed zijn. Het is dus een kwestie van ruimte en van welke ruimte daarvoor wordt gekozen, hoe wordt aangekeken tegen reserveontwikkeling, saldierves en overschotten. Daar zit ruimte in. Voorzitter. Ik heb eigenlijk helemaal geen zin om deze technische discussie nu te voeren. Laten wij dat vooral bij de behandeling van de Rekening 2007 doen.

De heer HARLEMAN: Eerlijk gezegd vind ik dat een beetje slap. De heer Holman noemt een heleboel mogelijkheden waar het geld vandaan kan komen, maar ik probeer te achterhalen welke keuzes het CDA zélf maakt.

De heer HOLMAN: Ik heb gezegd dat er volgens ons op verschillende punten nog ruimte in de begroting zit. Voorzitter. Ik kom op het onderdeel extra aandacht en middelen voor Drenthe-promotie.

Er is vraag naar een bredere aanpak van de actie "Da's nou Drenthe". Ook het CDA vindt dat niet alleen het toerisme maar ook het woon- en werkklimaat van de provincie Drenthe krachtig in de markt gezet moeten worden. Hierdoor straalt de dynamiek uit die bevorderlijk is voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid. Wij willen een structurele financiële ondersteuning voor de marketing en promotie van Drenthe en dat mag best wat kosten.

Ook hiervoor hebben wij een motie opgesteld. De motie lijkt aardig wat op die van de PvdA en heeft ook dezelfde intentie, maar ik dien haar nu toch in. Het verschil tussen beide moties is dat wij geen bedrag noemen, want wij denken niet de wijsheid in pacht te hebben om te zeggen dat het voor zo- en zoveel geld kan gebeuren. Verder willen wij in de Statencommissie BFE verder discussiëren over de voorwaarde van de PvdA dat het bedrijfsleven een bijdrage beschikbaar moet stellen.

Onze motie biedt volgens ons een betere basis voor een discussie.

Motie M6

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

constaterende dat:

- *met de actie "Da's nou Drenthe" een goede basis is gelegd voor Drenthe marketing;*
- *de actie "Da's nou Drenthe" primair is gericht om Drenthe als vakantiegebied onder de aandacht te brengen van toeristen;*

overwegende dat:

- *de actie "Da's nou Drenthe" met het oog op het behouden en ontwikkelen van werkgelegenheid verbreding behoeft;*
- *naast toerisme ook het woon- en werkklimaat van Drenthe krachtig in de markt moet worden gezet;*

van mening zijnde dat:

- *hiervoor structureel een stevige financiële ondersteuning nodig is;*

verzoeken het college van gedeputeerde staten van Drenthe om met een voorstel voor een brede promotie en marketing van Drenthe te komen en daarvoor in de begroting van 2007 en volgende jaren een substantieel bedrag op te nemen,

en gaan over tot de orde van de dag.

De heer HOLMAN: Op de vraag wat wij dan een substantieel bedrag vinden, is ons antwoord - en dat antwoord is puur gebaseerd op een inschatting - ergens tussen € 1 en € 2 miljoen. Ook wij weten niet wat een goede promotiecampagne zal kosten, maar dat zal wel uit het voorstel blijken.

De VOORZITTER: Ik concludeer dat de motie deel kan uitmaken van de beraadslaging.

De heer VEENSTRA: Het is lastig een motie te ondersteunen, waarin een substantieel bedrag wordt gevraagd met een marge van een miljoen euro. Als een substantieel bedrag wordt gevraagd, kan dan wel een marge van een miljoen worden aangehouden?

De heer HOLMAN: Wij zeggen dat het college met de betrokken organisaties in overleg moet gaan en vervolgens met een plan moet komen. Er kunnen dan alternatieven op tafel komen, maar ik neem aan dat uit de onderhandelingen van het college met de organisaties een bedrag te voorschijn komt. Het lijkt ons niet zinvol nu te discussiëren over of het € 1 miljoen of € 2 miljoen moet zijn, de intentie van wat wij willen lijkt mij duidelijk en ik neem aan dat het college ons goed begrijpt. Het college moet met een plan

komen en bij de beoordeling daarvan geven wij wel aan of een bedrag van € 1, € 1,5 of € 2 miljoen gerechtvaardigd is.

De heer VEENSTRA: De heer Holman gaat vandaag wel gemakkelijk met geld om. Hij wil € 15 tot € 20 miljoen bestemmen voor Zuidoost-Drenthe, hij heeft inmiddels een bedrag van € 0,5 genoemd voor het platteland en hij noemt nu een substantieel bedrag voor recreatie en toerisme. Zo langzamerhand rijst de vraag wat het CDA volgend jaar niet wil doen. Dit neemt zo langzamerhand enorme proporties aan.

De heer HOLMAN: Ik ben dit volstrekt niet met de heer Veenstra eens. De uitkomst van de optelsom van de voorstellen van de PvdA is hoger dan die van de optelsom van onze voorstellen. Wij vragen het college een plan te ontwikkelen en wij pretenderen niet op voorhand te kunnen zeggen wat het moet kosten en wat het ons waard is. Dat zien wij dan wel en misschien wordt het wel een bedrag van € 1 miljoen, dat de PvdA als maximum biedt, hoewel, als de huidige bijdrage erbij opgeteld wordt, wordt dat ook al meer. Wij wachten wel af, want het bedrag dat de heer Veenstra noemt, is ook maar uit de lucht gegrepen, want hij zegt te denken dat het daarvoor wel kan.

Wij willen nog eens goed nadenken over de gewenste structuur van de organisaties op het gebied van marketing en promotie in het algemeen en op die van recreatie en toerisme in het bijzonder.

De promotie door Marketing Drenthe vinden wij vooral een taak van de provincie, waarbij cofinanciering vanuit het bedrijfsleven minder belangrijk is en misschien wel afgeschaft moet worden.

Wij denken dat een VVV-organisatie die zorgt voor toeristische promotie en voor het informeren van toeristen zichzelf moet kunnen redden met financiële ondersteuning door gemeenten en bedrijfsleven, de ondernemers, de sector zelf.

Het Recreatieschap is een samenwerkingsverband van de Drentse gemeenten die daarvoor dan ook primair de financiële verantwoordelijkheid dragen.

De heer LANGENKAMP: Hoor ik goed dat de heer Holman zegt dat het draagvlak vanuit de sector niet zo belangrijk is? De sector hoeft er niet aan mee te betalen?

De heer HOLMAN: Wij zijn van mening dat de afgelopen periode een wat verkrampte discussie is gevoerd waarbij is gezegd dat de provincie pas wil betalen als het bedrijfsleven met een bepaald bedrag over de brug komt. Als de Drenthe-promotie een aparte tak wordt, die grotendeels door de provincie wordt gefinancierd en het Recreatieschap en de VVV's veel meer een zaak worden van de ondernemers en de gemeenten - en misschien kunnen Recreatieschap en VVV's wel op de een of andere manier gebundeld worden - dan is het goed geregeld. De oude discussie dat de provincie pas over de brug komt als de bedrijven eerst zo- en zoveel hebben bijgedragen, hebben wij als niet erg zinvol ervaren.

De heer LANGENKAMP: Maar hoe kan de heer Holman nu zeggen dat de gemeenten en de ondernemers wel moeten gaan samenwerken en dat...

De heer HOLMAN: Wij zeggen niet dat er samengewerkt moet worden. Wij zeggen ook niet dat het bedrijfsleven geen bijdrage kan leveren, alleen dat het anders moet geregeld worden dan tot nu toe is gebeurd.

De heer LANGENKAMP: Maar waarom is de heer Holman dan niet blij dat het draagvlak er nu wél is?

De heer HOLMAN: Draagvlak en financiële bijdrage zijn wat ons betreft twee verschillende grootheden. Draagvlak is niet alleen een kwestie van financieel bijdragen, dat is achter de plannen staan, enthousiast meedoen, ondersteunen, ervoor gaan.

De heer LANGENKAMP: Maar de heer Holman wil zelf geen bedrag invullen dat ligt tussen € 1 miljoen en € 2 miljoen. Waarom kiest hij daarvoor een heel brede range en zegt hij niet: "Ik ga voor € 1,5 miljoen."

De heer HOLMAN: Dat zou kunnen, maar dat zal het plan dan wel uitwijzen.

De heer LANGENKAMP: Hoe kan dat nou? Wij moeten er vandaag in zijn algemeenheid en straks in de commissies in het bijzonder over discussiëren en ik neem aan dat de PvdA dan zegt te gaan voor € 1 miljoen, of € 1,5 miljoen, maar het CDA kan dan toch niet zeggen er wel over te willen spreken, maar alleen in vaagheden en dat het college het verder maar uit moet zoeken?

De heer HOLMAN: Ik denk dat wij redelijk duidelijk zijn. Wij willen een nieuw plan en ik constateer ook weinig inhoudelijk verschil met de bijdrage van de PvdA, want tussen hun motie en de onze zit niet zoveel lucht. Wij geven de richting aan en dan is het aan GS om met het bedrijfsleven voor de Drenthe-promotie een plan te maken.

Nogmaals, wij hebben niet de pretentie nu al te zeggen: zo ziet het plan er uit en het kost exact zoveel om het zinvol en efficiënt uit te voeren.

De heer LANGENKAMP: Dus uiteindelijk vindt het CDA de bijdrage van het bedrijfsleven niet interessant.

De heer HOLMAN: De heer Langenkamp moet goed luisteren. Ik heb gezegd dat met name de VVV-organisatie en het Recreatieschap financieel veel meer door de ondernemers zouden moeten worden gedragen, omdat zij daarin een heel direct belang hebben. Bij de algemene Drenthe-promotie is het individuele belang van de ondernemer waarschijnlijk minder groot, dus daarvoor zou het accent op de bijdrage minder groot kunnen zijn. Maar goed, wij gaan de discussie hierover graag verder aan in de commissie. En nogmaals, het positieve van vandaag is dat statenbreed ten opzichte van vorig jaar toch wel een omslag is gemaakt. Ik herinner mij dat in de vorige periode alleen het CDA en de PvdA bereid waren een klein bedrag beschikbaar te stellen en dat de staten hierover nog sceptisch waren. Gelukkig is het nu allemaal redelijk succesvol en maken we de slag naar het verder ontwikkelen van de Drenthe-promotie.

Voorzitter. Mijn volgende onderwerp: jeugd.

In het algemeen gaat het goed met onze jeugd en jongeren. Maar er is ook een te groot aantal jeugdigen die bijzondere aandacht verdienen. Bij deze jeugd zien we dat er sprake is van schoolverzuim, baldadig tot zelfs crimineel gedrag in het uitgaansleven, vroegtijdige schoolverlating en mede als gevolg daarvan van een gebrekkige aansluiting op de arbeidsmarkt. Het CDA vindt dit zorgwekkend.

Een van de oorzaken is de tekortschietende gezinsopvoeding. De jeugdhulpverlening heeft er de handen vol aan. Het CDA vindt het belangrijk dat de jeugdzorg nauw aansluit bij het gezin, waarbij de ouders ook volledige ondersteuning vanuit de hulpverlening krijgen. Het gezin vormt immers de hoeksteen van de samenleving.

Ook moet er meer aandacht zijn voor preventie.

De provincie heeft al verschillende activiteiten ontwikkeld, bijvoorbeeld rond gezinscoaching en het project "Doe(n) wat werkt". De CDA-fractie nodigt het college uit om aan dit soort zaken volop aandacht te blijven besteden. De onlangs door het Rijk toegezegde extra € 2 miljoen voor de aanpak van de wachtlijsten in de jeugdzorg is daarbij een welkome financiële ondersteuning.

Dan de jeugdwerkloosheid. Het is bekend dat in Noord-Nederland relatief veel kinderen naar het vmbo gaan. Binnen deze groep vinden we ook veel vroegtijdige schoolverlaters zonder een goede startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. Dit is bovendien de groep waarvoor de beschikbare banen afnemen, vanwege bedrijfsverplaatsingen naar lagelonenlanden.

Binnen de Programmalijn WOK wordt dit probleem door het college goed onderkend. Wij zouden er echter graag nog een schepje bovenop willen doen. Wij willen in de richting van het bedrijfsleven een aantal financiële prikkels opzetten om deze groep in dienst te nemen. Wij nodigen het college aan de hand van de volgende voorstellen dan ook uit om met een plan van aanpak te komen.

In de eerste plaats kan er binnen de regels van Europese staatssteun een regeling worden ontworpen die juist voor bedrijven met arbeidsintensieve processen interessant is. Wij doelen hiermee op een loonpremiereregeling (LPR). Het liefst zien wij die in noordelijk verband (SNN) met ingang van de nieuwe peri-

ode regionaal beleid, dus per 1 januari aanstaande, ingevoerd. Maar als dat niet haalbaar is, kiezen we voor een Drentse regeling. De regeling zou een vast bedrag per geschapen arbeidsplaats moeten honoreren.

In de tweede plaats denken we aan een extra stimulans om jongeren in dienst te nemen en een vergoeding voor werkgevers voor verdere scholing tijdens een stage/tijdelijk contract die leidt tot voldoende kwalificatie.

Ten derde willen we graag dat initiatieven van scholen worden ondersteund die ruimtes beschikbaar stellen waar kinderen vanuit het vmbo of speciaal onderwijs in een soort van bedrijfssimulatie ervaring kunnen opdoen met het werken in quasi-dienstverband. Op een aantal plaatsen zien we dat hiermee goede resultaten bereikt worden en bereikt zijn en het lijkt mogelijk dat bedrijven aan deze instellingen eenvoudig werk gaan uitbesteden.

Collega Baas van de fractie van de ChristenUnie zal straks mede namens het CDA een motie indienen waarin in de breedte aandacht wordt gevraagd voor de problematiek van de jeugd.

Voorzitter. Het volgende onderwerp is starterswoningen.

Het wegwerken van het tekort aan betaalbare starterswoningen is primair de verantwoordelijkheid van de gemeenten. De provincie kan hierbij helpen en heeft daarvoor een knelpuntenpot beschikbaar. Ook het Rijk is bezig oplossingen te zoeken. Maar misschien kunnen we er als staten nog een schepje bovenop doen. Zo heeft de provincie Limburg samen met de gemeenten en de woningbouwcorporaties een plan opgesteld waarmee starters op de woningmarkt in aanmerking kunnen komen voor een starterslening van maximaal € 30.000,-. Daarmee komt een betaalbare woning voor hen binnen handbereik. De fractie van het CDA nodigt het college uit te onderzoeken of dit plan ook in Drenthe navolging kan krijgen. Landelijk is onlangs door minister Dekker € 40 miljoen beschikbaar gesteld en ook dit bedrag kan Drenthe aan een oplossing helpen. Wij nodigen het college uit te kijken hoe deze mogelijkheid in Drenthe maximaal kan worden uitgenut.

De heer VEENSTRA: Is de regeling die minister Dekker met de corporaties gaat doen niet voldoende? Moet de provincie daar nog iets bovenop doen? De regeling in Limburg dateert van voor de situatie waarin het Rijk iets ging doen. Is provinciale bemoeienis in de huidige situatie niet een beetje dubbelop?

De heer HOLMAN: Zeker nu er een landelijke regeling is, moet bekeken worden hoe Drenthe die goed kan uitnutten en moeten wij samen met gemeenten en woningbouwcorporaties bekijken op welke manier zoveel mogelijk jongeren in Drenthe daarvan gebruik kunnen maken.

De heer VEENSTRA: Maar dat hoeft dus niet met geld?

De heer HOLMAN: Nee, dat hoeft niet met geld. Het is meer om te kijken hoe we van het bedrag van € 40 miljoen zoveel mogelijk voor de Drentse jongeren kunnen binnenhalen.

Voorzitter. Ik heb nog twee kleine puntjes.

Bij de invoering van de ASV heeft het college toegezegd nog in deze statenperiode met een evaluatie te komen. Het CDA wil deze evaluatie, evenals de daaruit voortvloeiende voorstellen, nog deze statenperiode behandelen. We kijken er met belangstelling naar uit, net als de doelgroepen. We horen van sommige subsidieontvangers dat de administratieve last als gevolg van de invoering van de ASV is gestegen. Zij ervaren de subsidieregeling soms als een bureaucratisch obstakel voor het ontwikkelen van creativiteit en dynamiek in de eigen organisatie.

De fractie van het CDA nodigt het college daarom uit om voldoende budget te reserveren voor de waarderingssubsidies. In de discussie over de toekomst van het museum De Buitenplaats hebben we als PS laten zien dat er op dit terrein mogelijkheden zijn. Daar zijn wij blij en tevreden mee.

Conclusie en afronding. Drenthe: een ondernemende provincie, een provincie waar wat kan.

In deze algemene beschouwingen pleit de CDA-fractie voor een provinciaal bestuur dat flexibiliteit, creativiteit en dynamiek uitstraalt. Alleen met een dergelijke bestuurscultuur kan het product Drenthe goed ingekleurd en gepromoot worden.

Wij zien volop mogelijkheden om Drenthe verder te ontwikkelen op het gebied van wonen, werken en recreëren. Ook de aanleg van een snellespoorverbinding met de Randstad is daarbij van groot belang. Drenthe moet van ons het imago krijgen van een ondernemende provincie, zoals die wordt neergezet in het IPO-rapport "De provincie als publieke ontwikkelaar". Een provincie die onder meer initiatief neemt, risico's durft te dragen, onorthodoxe wegen durft in te slaan en coalities aangaat met private partijen. Want wanneer de provincie bergen wil beklimmen, moet zij geen hoogtevrees hebben!

Dit college is wat ons betreft hiermee nog iets te bescheiden bezig geweest, hoewel er goede ontwikkelingen in gang zijn gezet. Er is nog een jaar te gaan om het werk af te maken en we hopen dat het college dit werk met veel voortvarendheid en ambitie wil oppakken.

De CDA-fractie gaat voor een ondernemende provincie, een provincie waar wat kan.

De vraag wie dit over een jaar vorm en inhoud gaat geven, laten wij eerst beantwoorden door de kiezers.

De heer VEENSTRA: De heer Holman zegt nogal wat in zijn conclusie. Hij pleit voor een ondernemende provincie en onze opvatting is dat in de Voorjaarsnota adequaat en goed beleid voor Drenthe is neergelegd en dat dit uitgevoerd gaat worden. Wat vindt de heer Holman nu van de Voorjaarsnota en dan met name van dat het college nu afmaakt wat de afgelopen jaren is ingezet?

De heer LANGENKAMP: Maar, voorzitter, de Voorjaarsnota staat nu toch niet op de agenda. Die bespreken we de volgende maand toch pas?

De heer VEENSTRA: De heer Holman zegt iets over de ondernemende provincie en ik mag hem daar natuurlijk best een vraag over stellen. Ik zie wel wat voor antwoord hij geeft.

De heer LANGENKAMP: Natuurlijk mag de heer Veenstra een vraag stellen, maar niet de vraag wat de heer Holman van de Voorjaarsnota vindt.

De VOORZITTER: Nu heb ik even mijn rol als voorzitter te vervullen. Geagendeerd zijn de algemene beschouwingen, maar ik heb daaraan toegevoegd dat ook de achterliggende statenstukken aan de orde zijn, waaronder de Voorjaarsnota 2006 inclusief de 6e wijziging van de Begroting 2006.

De heer HOLMAN: Het kiezen voor programmalijnen onderschrijven wij, want wij vinden dat het college daarmee een heel goede keuze heeft gemaakt. Het geeft ook meer focus. Maar wij zeggen hierover twee dingen. Ten eerste dat er nog meer gefocust moet worden om de problemen werkelijk aan te pakken, want er is nu de neiging om alles te verkappen, alles te bedienen en iedereen tevreden te houden, terwijl als er werkelijk wordt gekozen, er ook problemen opgelost kunnen worden. Vandaar ook even mijn vraag of wanneer Zuidoost-Drenthe werkelijk als een probleem wordt ervaren, daaraan niet meer aandacht moet worden besteed. Ten tweede pleiten wij voor accentverschuivingen, met name op het gebied van het creëren van werk en daarbij ook vooral te letten op de jeugd. Dus als de heer Veenstra goed heeft geluisterd, heeft hij van ons gehoord dat wij graag een aantal accentverschuivingen willen in het ILG, het moet niet alleen gaan om natuur en landschap, er moet vooral ook meer aandacht zijn voor de sociaal-economische zaken. Dát is de kern van ons betoog: meer focus en accentverlegging naar iets meer economie en werkgelegenheid. Wij denken dat het probleem van vooral de jeugd om meer aandacht vraagt en daartoe zien wij mogelijkheden. In de vergadering van de Statencommissie BFE zullen wij bij de bespreking van de Jaarrekening 2005 en de begrotingwijziging wijzen op de mogelijkheid om met het geld dat wij hebben meer goede dingen voor Drenthe te doen.

De heer VEENSTRA: In de commissie is onlangs de evaluatie van de programmalijn WOK besproken. In die evaluatie wordt aangegeven dat Drenthe qua werkgelegenheidsmaatregelen juist op de goede weg is. Hoe plaatst de heer Holman die constatering in zijn betoog?

De heer HOLMAN: Qua werkgelegenheid wel, maar qua werkloosheidsbestrijding niet. De werkloosheid is nog steeds een groot probleem voor de jeugdwerkloosheid. Wij kunnen dan zeggen: "Dit is een feit en voor Drenthe zit er niet meer in," maar wij denken dat er meer kan en dat met een gerichte investering van aandacht en middelen met name de jeugdige werklozen meer perspectief kan worden geboden.

De VOORZITTER: En dan is nu echt het woord aan de heer Dohle.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik dacht even: "Zijn dit wel de Drentse algemene beschouwingen," toen de heer Veenstra zo mooi over het debat van gisteravond in de Tweede Kamer begon. Volgens de PvdA was daar het asielbeleid aan de orde, maar volgens mij ging het over iets anders. Maar hoe dan ook, als de PvdA het asielbeleid wil herzien - het is toch ook vooral het beleid van de heer Cohen - dan moet zij haar gang gaan, al denk ik dat die partij meer doelt op de uitvoering van het beleid. En als het op de uitvoering aankomt dan zie je toch dat partijen die goed samenwerken, ook prima van mening kunnen verschillen.

Dat brengt mij terug bij deze algemene beschouwingen. Wij gaan uit van een gedegen financiële structuur omdat die waarborgt dat premies die de burger moet betalen, niet hoeven te stijgen.

Voorzitter. Er is altijd een reden om iets anders te willen, maar anders of beter hoort niet de grootste vijand van goed te zijn.

In de laatste algemene beschouwingen van deze statenperiode kun je toch weinig anders concluderen dan dat het collegebeleid in hoge mate op steun van de staten heeft kunnen rekenen. Natuurlijk, verschillende partijen verschillende accenten, maar de hoofdlijnen zijn onomstreden. Goed beleid hoort dan ook steun te krijgen.

Er is ook een stevig en degelijk beleid ingezet om de noordelijke economie verder te ontwikkelen. Daarbij is uitgegaan van de eigen kracht van het Noorden en is er met veel inzet van eigen middelen jaren gewerkt. Het is daarom onvoorstelbaar dat we nu zonder een degelijke argumentering en zonder een perspectiefrijk alternatief de kans lopen op achterstand te worden gezet. Mijn fractie steunt de noordelijke bestuurders op alle manieren in hun pogingen de plannen zo mogelijk verwezenlijkt te krijgen. En ook hier geldt dat goed beleid steun behoort te krijgen.

Voorzitter. Ik kan en wil niet anders dan concluderen dat de combinatie van socialisten en liberalen in Drenthe prima werkt. Rood en blauw vormen hier samen het zo bekende heidepaars. De VVD mag dan de kleinste zijn van de twee, we voelen ons geen heideblauwtje dat als een kwetsbare vlinder op de rode lijst staat. Van ons mag het ook zo doorgaan, want het collegebeleid is ook VVD-beleid. Van ons eigen verkiezingsprogramma is dan ook veel gerealiseerd of op de rails gezet.

Ik noem de doelmatigheidstoets in het subsidiebeleid, de intensivering van de woningbouw, de oprichting van het OV-bureau, verbetering van de bereikbaarheid van Drentse kernen, verbetering ook van de verkeersveiligheid. En wie had gedacht dat we eindelijk knelpunten als de A28, de aansluiting bij Lankhorst of de verdubbeling van de N33 zouden oplossen? Als daar de verlenging van de start- en landingsbaan van Groningen Airport Eelde binnenkort nog bij opgeteld kan worden dan kan gezegd worden dat op het gebied van de mobiliteit een enorme sprong is gemaakt. Een sprong voorwaarts. Hetzelfde geldt voor plattelandsontwikkeling en natuur en milieu. Drenthe was bovendien, zo lees ik in het blad van de Milieufederatie, de eerste provincie die reageerde op de fijnstofproblematiek.

Het energiebeleid geeft een hoopvolle blik naar de toekomst, een duurzame toekomst. Het is een liberaal beleid dat uitgaat van ieders eigen verantwoordelijkheid en dat veel wil doen met betrekkelijk weinig geld. De VVD beseft daarbij donders goed dat over enige tijd nog best extra investeringen nodig zullen zijn. De aanzet is echter gegeven en de voortgang gaan we volgen.

De heer KUIPER: Ik wil graag enige helderheid over wat de heer Dohle bedoelt met die extra investeringen. In de discussie in de commissie over het energiebeleid heeft de VVD-fractie gezegd dat hetgeen door GS was aangeboden, voldoende was. Dat was het nulpunt van waaruit verder kon worden gegaan. Als de heer Dohle nu spreekt over extra investeringen dan ben ik benieuwd wat hij daarmee bedoelt. Gaat het om extra investeringen bovenop wat in het energiebeleid is vastgelegd, of is dat energiebeleid al een extra toevoeging aan hetgeen tot nu toe gebeurde?

De heer DOHLE: Ik bedoel het eerste. Met het energiebeleid wordt een aantal doelen nagestreefd. Enkele daarvan kunnen alleen bereikt worden via samenwerking met derden. Wij hebben heel nadrukkelijk afgesproken te monitoren of alles op koers ligt en of de gewenste doelen ook gehaald worden. Mocht dat niet zo zijn, dan zullen wij het beleid opnieuw moeten overwegen maar dan zijn wij intussen wel enige jaren verder. Deze opmerking geldt dus in ieder geval niet voor de komende begroting. Al met al heb ik met mijn intro aan willen geven dat het in Drenthe goed gaat en dat er een stevige basis is gelegd voor een verdere uitbouw.

Maar Drenthe is nooit af, stelt de Voorjaarsnota terecht. Dat geldt ook voor de taak en de positie van het middenbestuur zelf. Om op al die ontwikkelingen goed in te spelen zullen wij ook zelf moeten bewegen, bijvoorbeeld door een andere manier van werken. Maar daarvoor moeten we dan wel de juiste voorwaarden scheppen.

Dat kan door te investeren in dit gebouw én in de mensen die erin werken. Wij zullen de geplande nieuwbouw kritisch volgen, maar dan wel vanuit het gevraagde bedrag van € 12 miljoen, al mag dat bedrag natuurlijk best lager uitvallen. De VVD streeft naar een bestuurlijk apparaat dat kleiner is en beter en sneller opereert. Het aantal fte's is de laatste jaren al gedaald en wij moeten, gelet op de rijks-taken die er bij komen, ons afvragen of die daling nog verder kan gaan. Wij, staten, zullen moeten beseffen - dat is dan de andere kant - dat aan het werk van de provincie ook een einde ligt, dat het ergens stopt. Dat is een politieke keuze en eerlijk gezegd zie ik die politieke keuze niet snel leiden tot minder taken. En dat betekent dat de kwaliteit en de slagvaardigheid dus vooral zal moeten komen van de mensen zelf en van de middelen.

De heer HOLMAN: Het is mij niet geheel duidelijk wat de heer Dohle nu probeert te zeggen. Aan de ene kant zegt hij dat het bestuurlijk apparaat kleiner zou moeten, maar aan de andere kant noemt hij gelijk drie dingen waarom dit misschien wel niet kan. Is de heer Dohle nu van mening dat het bestuurlijk apparaat kleiner moet worden, of denkt hij dat dit toch niet lukt?

De heer DOHLE: Aan het begin van onze periode hebben wij gezegd dat er sowieso een bedrag van € 1 miljoen op de apparaatskosten moet worden bezuinigd. In de Voorjaarsnota lees ik dat het aantal fte's - daar gaat het dan voornamelijk om - is gedaald, terwijl de provincie er toch een aantal taken bij heeft gekregen. Nu het ernaar uitziet dat er opnieuw taken bijkomen, moeten wij ons afvragen of het wel verantwoord is desondanks het aantal fte's te verlagen, te meer omdat niet alle overdrachten van taken van het Rijk naar de provincie vergezeld gaan van een geldelijke vergoeding.

De heer HOLMAN: Dus de VVD streeft ernaar het apparaat kleiner te maken, maar denkt daarbij dat dit niet lukt.

De heer DOHLE: In de Voorjaarsnota wordt ervan uitgegaan dat het komende jaar wordt ingegaan met 500 fte's. Maar gelet op de taken, waarvan wij wensen dat die worden uitgevoerd en ook gelet op het door ons gewenste niveau van uitvoering, kan er volgens ons niet zo heel veel meer gevraagd worden.

De heer SLUITER: Op pagina 51 van de Voorjaarsnota staat dat er een groei van de formatie zal zijn. De heer Dohle zegt iets anders.

De heer DOHLE: Ik heb gezegd dat het aantal fte's is gedaald en dat nu weer een toename tot ongeveer 500 wordt verwacht. Vergeleken met het aantal van drie jaar geleden, zal het aantal fte's dan nog altijd met zo'n 20 zijn gedaald.

De heer SLUITER: En dat aantal kan en moet naar het oordeel van de VVD niet verder dalen? De VVD accepteert die 500?

De heer DOHLE: Ik heb het woord "moeten" niet gebruikt. Ik heb gezegd dat het streven is zo klein mogelijk te zijn en toch zo slagvaardig mogelijk te werken, maar dat we, ook gelet op de eisen die we aan de organisatie stellen, wel reëel moeten zijn. De consequentie daarvan is volgens mij dat wij het voornamelijk moeten zoeken in de opleiding van onze mensen en het bieden van een goed instrumentarium. Daar hoort uiteraard dan ook de automatiseringsslag bij die in de Voorjaarsnota is aangekondigd. Voorzitter. Op een aantal beleidsterreinen opereert de provincie inmiddels als een actieve partner van gemeenten die ontwikkelingen stimuleert en ondersteunt. De Regiovisie, projecten voor natuurontwikkeling en ISV zijn daarvan goede voorbeelden. Op het gebied van de RO wordt het beleid desondanks vaak als restrictief ervaren, zo hebben we gemerkt tijdens onze rondgang langs de gemeenten. Naar onze mening is de komst van de nieuwe WRO een ideale gelegenheid om hier wat aan te doen. Maak de stap naar ontwikkelingsgericht werken met gemeenten als co-maker.

De heer KUIPER: De nieuwe WRO zal begin 2008 in werking treden. De aanwezigheid van de provincie daarin hangt vooral af van de manier waarop de provincie die wet invult. De provincie kan een structuurvisie ontwikkelen of een soort van provinciale bestemmingsplannen. Als dit op een laag niveau wordt ingezet, betekent dit een terugtrekkende overheid, maar om op een hoog niveau in te zetten zal de provincie eerst een veel duidelijker visie moeten hebben op hoe zij hiermee denkt om te gaan. Wat is het idee van de VVD daarover?

De heer DOHLE: Ik denk dat we heel duidelijk moeten aangeven wat wij met de ontwikkeling van een bepaald gebied willen en dat die ontwikkeling vervolgens met de gemeenten moet worden doorgesproken, dat daarover een akkoord moet worden bereikt en dat vervolgens die gemeenten worden beschouwd als een soort van co-makers, die de gemaakte afspraken uitvoeren. Dit betekent dat het accent veel meer op de start moet worden gelegd dan op het tussentijds toetsen en op het op het eind afrekenen. Co-makership is een bekende term uit het bedrijfsleven die over het algemeen een soort van gecertificeerde toelevering en uitbesteding behelst. Een dergelijk systeem kan ook hier gelden en ik denk dat wij op die manier recht doen aan de positie die gemeenten ook in andere samenwerkingsverbanden met deze provincie al hebben, namelijk samen optrekken en samen een doel nastreven.

De heer KUIPER: Het is dus volgens de VVD zo dat als de provincie in goed overleg met de gemeenten treedt, het met de ruimtelijke inrichting van Drenthe automatisch wel goed komt?

De heer DOHLE: Automatisch zal er niets goedkomen, wij zullen er toch wat voor moeten doen. Alles wat de moeite waard is, kost ook moeite.

De heer KUIPER: En waar denkt de VVD dan aan?

De heer DOHLE: Dat heb ik zojuist aangegeven. Wij zullen heel nadrukkelijk duidelijk moeten maken wat wij met de ontwikkeling van het gebied voorhebben. Daar start het mee.

De heer KUIPER: En op de rol van de provincie daarin heeft de VVD ook een bepaalde visie?

De heer DOHLE: Dat is het aangegeven wat je met een bepaald gebied voor hebt.

De heer KUIPER: Zonder daarbij ook bepalend te zijn naar de gemeenten toe?

De heer DOHLE: Vervolgens gaat de provincie daarover met die gemeenten afspraken maken. Maar wij kunnen niet voorbijgaan aan de provinciale verantwoordelijkheid die er gewoon is.

De heer KUIPER: Maar de heer Dohle is het toch ook met mij eens dat de rol van de provincie in de nieuwe WRO een heel andere zal zijn dan die nu is?

De heer DOHLE: Ja, die zal heel anders worden en vandaar ook dat ik zeg dat wij wellicht met het POP in de hand nog helderder moeten maken wat wij met de ontwikkeling van bepaalde gebieden in concreto willen en dat wij dit in samenwerking met de gemeenten moeten doen. Dit betekent dat er vooraf afspraken worden gemaakt en dat de gemeenten daarna bij het uitvoeren van die afspraken een veel grotere zelfstandigheid hebben dan waarvan nu sprake is.

Wanneer wij spreken over dit soort zaken dan gaat het ons met name om het kunnen versnellen van processen en het verminderen van lasten. Daarom hebben wij schriftelijke vragen gesteld over de bijwerkingen van Natura 2000. De antwoorden op die vragen wachten wij af, maar wij vragen nu ook aandacht voor wat ik maar even de wet op de archeologie noem, waarmee ik natuurlijk bedoel de komende wijziging van de Monumentenwet 1988. Wij willen de lasten voor het bedrijfsleven verminderen door heel nadrukkelijk aan te geven waar onderzoek achterwege kan blijven. Te denken valt dan met name aan die gebieden waar geen vondsten van enige betekenis zijn te verwachten of waar de grond in het verleden al ernstig is verstoord.

Voorzitter. Ik kom op Zuidoost-Drenthe.

Drenthe heeft de afgelopen jaren klappen gehad door de economische recessie. Vooral in het traditioneel industriële gebied Zuidoost-Drenthe is de recessie hard aangekomen. Dat de regio de werkgelegenheid in brede zin op peil heeft weten te houden, is een pluim voor de dynamiek en de potentie van het gebied. Maar het is niet genoeg.

De afname van het aantal banen in de industrie gaat nog wel even door. Ook de noodzakelijke groei van de arbeidsparticipatie vraagt om duizenden banen extra. De VVD besteedt al jaren aandacht aan deze problematiek en doet dat nu weer.

Die overgang vraagt om ingrijpende vernieuwingen van zowel bedrijven als de omgeving daarvan. Hierbij krijgt de regio traditioneel veel steun, maar die steun staat onder druk. Hoe het afloopt met het overleg over de structuurfondsen en de steunkaart kunnen we op dit moment niet zeggen, maar we weten al wel dat het er niet beter op zal worden.

De algemene beschouwingen hebben wel iets van een pakjesavond, maar de VVD wil niet te veel voor sinterklaas spelen. We zullen de komende jaren alle zeilen bij moeten zetten voor cofinanciering van EU-projecten en SNN-programma's. Ook het komende college zal enige ruimte voor zijn programma moeten hebben. Juist deze grotere projecten - SNN-Kompas en EU - leveren de gewenste structurele hulp waar het gebied meer vooruit komt. Dat geldt voor heel Drenthe, maar zonder vestigingsvoordelen komt zeker Zuidoost-Drenthe in nog veel zwaarder weer.

Gelukkig is het in de industrie niet allemaal kommer en kwel.

De heer VEENSTRA: De heer Dohle spreekt over pakjesavond, maar volgens mij is er nog niets uitgedeeld. Er zijn alleen nog maar wat wensen ingediend. Wat bedoelt hij dan met pakjesavond?

De heer DOHLE: Ook pakjesavond begint met het mooi opstellen van de presentjes. Wij zullen de volgende maand zien wat er daadwerkelijk wordt uitgedekt.

De heer VEENSTRA: Maar die presentjes zijn wel onderbouwd. Er zit wel het een en ander achter, het zijn niet zonder meer...

De heer DOHLE: Ja, er zit een mooie strik om en het is met een boel spanning neergelegd, dat ben ik helemaal met de heer Veenstra eens. En er zitten ook nog gedichten bij.

De heer VEENSTRA: Maar is dit de kwalificatie die de VVD geeft aan de moties die tot nu toe zijn ingediend?

De heer DOHLE: Ja, ik weet niet wat de heer Veenstra onder beeldspraak verstaat, maar ik zie mijn vergelijking als een beeldspraak. Waar het om gaat is dat ik een extra accent wil geven aan het feit dat wij goed moeten uitkijken en dat wij ervoor moeten zorgen dat er geld overblijft, want als wij zo meteen geld uit Europese structuurfondsen en dergelijke hier willen laten neerdalen dan zullen wij ook moeten cofinancieren.

De heer VEENSTRA: En daar horen plannen bij.

De heer DOHLE: Uiteraard horen daar plannen bij, dat spreekt.

De heer HARLEMAN: Er spreekt nogal een groot vertrouwen uit de Kompas-programma's en de SNN-programma's, maar uit het onlangs ontvangen rapport van de rekenkamer blijkt dat het resultaat bij het MKB niet echt aantoonbaar is. Wat vindt de VVD daar dan van?

De heer DOHLE: Ik weet niet of de heer Harleman ook weet hoe een weg als de N37 wordt gefinancierd. Dat is een van de grote, majeure investeringen waaraan wij in de toekomst wat hebben. Banen in de industrie verdwijnen en daar komen banen in de zorg, handel en dienstverlening voor terug en bij die banen horen andere gebouwen en dus ook andere bedrijventerreinen. Dat zijn de projecten die met name vanuit de Kompasgelden gefinancierd worden. Dat is iets anders dan de MKB-subsidie waar de heer Harleman op doet.

De heer HARLEMAN: En de heer Dohle heeft de indruk dat die indirecte subsidies goed zijn voor de werkgelegenheid?

De heer DOHLE: Daar is genoeg onderzoek naar gedaan. Trouwens, een beetje zakelijke dienstverlener gaat echt niet in een productieschuur zitten. Dat is niet de omgeving waarin dat soort diensten gedijt, dus je zult wat moeten.

Als wij spreken over de achterstanden in Zuidoost-Drenthe kunnen wij niet heen om het feit dat het een aantal bedrijven in dat gebied verrekte goed gaat, want het is heus niet overal alleen maar kommer en kwel. Een groot aantal industriële bedrijven floreert uitstekend en daar zien wij ook een toenemende vraag naar gekwalificeerd en vooral technisch personeel.

Ik kom dan toch weer bij de vele voortijdige schoolverlaters en bij het punt dat de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt bij tijd en wijle flink te wensen overlaat.

In de afgelopen vergadering van de Statencommissie BFE sloeg ons even de schrik om het hart toen het ging om de leerbanen. Maar inmiddels hebben we kunnen lezen dat er een Drentse onderwijsagenda komt, met een integrale visie op dit probleem. Wij zullen dit met belangstelling volgen, want scholing is verschrikkelijk belangrijk om op termijn de achterstanden in te lopen. In verschillende gemeenten zien we gelukkig ook allerlei initiatieven om nieuwe opleidingen van de grond te krijgen. Assen en Hogeveen zijn al heel ver met hun hbo-opleidingen en dit zijn prima initiatieven die alle steun verdienen. De PvdA heeft al iets gezegd over een hbo voor zorg en welzijn in Emmen; wij denken dat dit allemaal uitstekend is, maar dat ook op mbo-niveau gekeken moet worden naar mogelijkheden voor met name opleidingen in de zorg. Wij wachten de onderwijsagenda met grote belangstelling af.

Van de zorg is de stap naar de vergrijzing niet verschrikkelijk groot. De vergrijzing is voor ons geen bedreiging, wij weigeren althans te geloven dat het een bedreiging is. Wij willen inspelen op de ontwikkeling van een zorgeconomie en ook dat hebben we al vaker uitgesproken.

Als vervolg op het "werkatelier" kondigt het college een notitie aan met beleid dat wonen, zorg en welzijn moet combineren. Wij zijn zeer nieuwsgierig naar de aangekondigde innovatieve concepten.

De VVD mist echter een integrale visie op het punt van de vergrijzing. Er komt heel wat op ons af. Welke impact heeft dat in sociaal-economisch opzicht? Welke opties zijn er om daar kansrijk op in te spelen? Wij nemen ons voor in de komende maanden daarover met een visie te komen.

En als het dan toch over zorg gaat: de VVD is zeer gecharmeerd van het plan "Weet u een AED? Drenthe doet er iets mee!" Juist dit plan legt een prima relatie met maatschappelijke betrokkenheid en vraagt van de provincie een rol die zij volgens ons ook heeft. De OPD zal op dit punt mede namens ons een motie indienen.

De heer HOLMAN: Kan de heer Dohle aangeven welke inhoudelijke relatie dit punt met het beleid van de provincie heeft? Het is toch een taak van de gemeenten en de Hartstichting?

De heer DOHLE: De heer Holman doelt nu op de AED-apparatuur?

De heer HOLMAN: Ja. De heer Dohle sprak zojuist over pakjesavond, maar vanwaar nu ineens dit voorstel, hoe sympathiek misschien ook, waarvan wij ons afvragen of het wel echt een relatie heeft met het beleid van de provincie?

De heer DOHLE: Ik heb net gezegd dat de heer De Haas de motie zal indienen, maar ik wil het nu wel uitleggen.

De heer HOLMAN: Van de OPD had ik hierover wel een opmerking verwacht, maar van de VVD vind ik deze opmerking wel verrassend.

De heer DOHLE: Wat ons aanspreekt in dit voorstel is dat het initiatief aanhaakt bij een maatschappelijke betrokkenheid die er al is. Veel bedrijven en organisaties hebben al zo'n AED aangeschaft of denken erover dit te doen. Volgens het voorstel zijn er in Drenthe een paar honderd van die apparaten aanwezig. Waar het nu om gaat, is dat die aanwezigheid wordt gefaciliteerd en ingebed, zodat we er in brede zin ook wat aan hebben. Daarmee wordt ook ingespeeld op een ontwikkeling die al aan de gang is en wordt die ontwikkeling ook nog eens versterkt. Met name de grotere bedrijven hebben allemaal een bedrijfshulpverlener (BHV'er) in dienst en zo'n AED past prima binnen het geheel van zijn bevoegdheden. Daarmee zijn opleiding en dergelijke ook goed geregeld. Er moet nu nog voor worden gezorgd dat er een uniform systeem komt, waarmee het de burgers duidelijk wordt waar zo'n apparaat in de buurt is en dat wanneer 112 wordt gebeld - dan zitten we al op de provinciale schaal van de meldkamer - de meldkamer op een scherm kan zien waar, wanneer iemand onwel is geworden, het dichtstbijzijnde apparaat hangt.

De heer HOLMAN: Dat verhaal snap ik helemaal, maar waarom moet nu juist de provincie dit bedrag verstrekken?

De heer DOHLE: Omdat het bovenlokaal is op het moment dat het woord "meldkamer" wordt genoemd. Ik ken geen gemeente met een meldkamer. Het gaat om een bovenlokaal initiatief.

De heer BEERDA: De verbazing van de heer Holman over medeondertekening door de VVD van de motie deel ik wel wat, omdat ik het raar vind dat een motie wordt ingediend over iets dat al bijna geregeld is. De Ambulancezorg Drenthe heeft in december 2005 bij de provincie een plan ingediend om de zichtbaarheid van AED's en de opleiding van AED'ers te regelen. Over dat plan is de afgelopen tijd druk gesproken door provincie en medewerkers van de ambulancezorg. Dit overleg ging overigens buiten de directie om want die bleek van niets te weten. Maar er is wel over gepraat en bij mijn weten is besloten een eerste voorstel te honoreren met € 20.000,--. Dit eerste voorstel zal door een vervolgvorstel worden gevolgd. Als dan de VVD, toch een serieuze partij, een motie medeondertekent waarin dit hele verhaal nog eens wordt overgedaan dan beginnen mijn oren een beetje te klapperen.

De VOORZITTER: Voor alle zuiverheid: de motie is nog niet aan de orde, want die is nog niet ingediend. Het onderwerp als zodanig is door de heer Dohle aan de orde gesteld en als zodanig kan daarover gediscussieerd worden.

De heer DOHLE: De heer Beerda heeft informatie en wij hebben ook informatie. Wij wachten het antwoord van het college af, maar ik weet niet beter dan dat het plan van tafel is. Wij zouden dat jammer vinden, omdat dat in onze ogen een gemiste kans is. Daarom wil ik dit punt namens mijn fractie vanaf deze plaats toch weer onder de aandacht brengen.

Voorzitter. Ik kom op een ander onderwerp, namelijk de groei die wij verwachten van recreatie en toerisme. Maar als we daar niet echt werk van maken, gaat die groei er waarschijnlijk niet komen.

De stichting Marketing Drenthe heeft haar ambitie voor de komende jaren gepresenteerd. Wil het echt wat worden dan mag die stichting er niet alleen voor staan. Nog even los van de vraag of die stichting voldoende slagkracht heeft, zal Drenthe zich toch eens eensgezind moeten gaan opstellen. De provincie mag daar best een beetje bij helpen.

Wat zien we nu? We zien nieuwe, lokale folders die niet in een herkenbare huisstijl verschijnen en waar de slogan "Da's nou Drenthe" niet eens op staat. We zien een Recreatieschap met een eigen website en een eigen database en wanneer gemeenten en hun organisaties de campagne niet actief en dwingend steunen, komt het allemaal niet optimaal uit de verf.

Drenthe is in onze ogen te klein voor versnipperde campagnes. De VVD blijft daarom voorstander van het op termijn samengaan - ik weet het, we hebben er niets over te zeggen - van Recreatieschap, VVV Plus en Marketing Drenthe Plus en daarbij is regie meer dan gewenst. Afspraken maken met gemeenten en bedrijfsleven, samen optrekken en daar actief sturing aan geven, dat is bij uitstek een taak van de provincie.

De heer HOLMAN: Moet ik uit deze woorden begrijpen dat de provincie met name de taak heeft om de regie te voeren?

De heer DOHLE: Dat klopt.

De heer HOLMAN: Is dat niet een stap terug naar het verleden waar we niet zulke goede ervaringen mee hadden?

De heer DOHLE: Ik snap niet helemaal waar de heer Holman op doelt. Het Recreatieschap is een organisatie die wordt gefinancierd en gestuurd door gemeenten, wij zijn druk bezig met de stichting Marketing Drenthe en met de VVV plus en voorkomen moet worden dat Marketing Drenthe en Recreatieschap dezelfde activiteiten gaan ontwikkelen. Verder zou het goed zijn lokale VVV-structuren of anderszins dusdanig te benaderen dat ze in ieder geval zorgen voor een gelijke huisstijl en een gelijke manier van naar buiten treden. Daarom moet de slogan op alle toeristische producten staan.

De heer HOLMAN: Maar de verdeling van taken en de afstemming daartussen is toch iets heel anders dan het samenvoegen van drie organisaties?

De heer DOHLE: Het een staat niet los van het ander. Ik heb niet gezegd: "Als je dit doet, kun je het andere laten," nee, het is en-en. Bij Marketing Drenthe is een relatief beperkt aantal mensen in dienst. Zij moeten hard werken om alle ambities waar te maken. Het zou beter zijn om de krachten die wij in Drenthe hebben, te bundelen. Op het moment dat die krachten zijn gebundeld, is de onderlinge rivaliteit, zo die er is, verdwenen, en wordt in ieder geval voorkomen dat de een hetzelfde doet als de ander. Het is toch eigenlijk van de zotte dat zowel de een als de ander bezig is met het opbouwen van een databasebestand?

Het actief sturen geldt in feit ook voor de promotiecampagne. In motie M2 word een bedrag van € 1 miljoen genoemd. Marketing Drenthe heeft een plan ingediend waarin een bedrag van € 850.000,- wordt genoemd. De stichting denkt dat bedrag nodig te hebben om een goede campagne te voeren. Dat bedrag lijkt ons een uitstekend richtsnoer.

De heer LANGENKAMP: Ik neem aan dat de heer Dohle weet dat bij het bepalen van dit bedrag geen rekening is gehouden met de verbrede campagne.

De heer DOHLE: Nee, die verbrede campagne staat er wel in. Maar in zijn algemeenheid is het toch zo, dat wij als wij nu bedragen noemen, wij eigenlijk nog niet weten waar het in concreto om gaat. Daarom is het van belang eerst de strategie te bepalen voor überhaupt van start wordt gegaan, want die strategie bepaalt of een campagne uiteindelijk zinvol is of niet.

De heer LANGENKAMP: Ik kan die redenering wel volgen, maar ik hoop dat de heer Dohle begrijpt dat het in de begroting die verleden week is toegestuurd genoemde bedrag van € 850.000,- is zonder de verbrede campagne. Daarover moet namelijk bij de behandeling van de Voorjaarsnota het besluit nog genomen worden. Daarom ook kan daarvoor nog geen bedrag begroot worden. Het bedrag van € 850.000,- is opgebouwd uit het bedrag van € 650.000,- dat voor dit jaar was vastgesteld, plus € 200.000,- van Europa voor buitenlandpromotie. Het heeft dus niets te maken met de verbrede campagne. Ik hoop dat de heer Dohle daar nog eens heel goed naar wil kijken.

De heer DOHLE: Ik heb het plan bij me, dus ik kan het zo nakijken. Maar los daarvan is het toch zo, dat wijzelf op 15 juni 2005 de motie om die brede campagne te voeren hebben ingediend. Het college moet het allemaal nog omarmen, dat ben ik met de heer Langenkamp eens, maar het was toch al bezig er op te anticiperen.

De heer LANGENKAMP: Natuurlijk, want dit was van het begin af aan de bedoeling, maar het gaat erom dat in de motie een bedrag van € 1 miljoen wordt genoemd, terwijl het bestaande beleid, dus zonder alles wat we er nog bij willen, al € 850.000,- kost. Ik hoop dat de heer Dohle daar nog eens goed naar zal kijken.

De heer DOHLE: Dat zal ik doen. Maar het gaat er wel om dat in onze beleving de provincie daar natuurlijk niet alleen voor staat. Het is ook een vorm van cofinanciering. Andere partijen zullen mee moeten doen. Het is niet alleen samen werken en mee aan tafel zitten en dat soort dingen, het moet vooral ook niet te vrijblijvend zijn. We hebben uit het verleden geleerd dat we wel allemaal leuke afspraken kunnen maken, maar dat, als er op de een of andere manier geen financiële verbinding is, mensen ook zomaar weer uit kunnen stappen, met alle gevolgen van dien. En dat betekent in principe dat dit bedrag bedoeld is om een groter bedrag uit te lokken.

Wij vinden die brede campagne belangrijk om het vestigingsklimaat en met name het leefklimaat van Drenthe nadrukkelijk te ondersteunen.

De heer HOLMAN: In aanvulling op wat de heer Langenkamp zei, wil ik nog opmerken dat in het plan bij de conclusie wel degelijk staat dat dit bedrag geënt is op promotie van de toeristische sector, er staat niets over een Drenthe-brede campagne.

De heer DOHLE: Nou, dan hebben we in ieder geval nog anderhalve ton over om er nog wat extra's aan te doen, maar ook in dat geval - en als het iets meer moet zijn, valt er ook over te praten - gaat het erom dat wij een richting aangeven. Het maakt dan nogal wat uit of een plan wordt geschreven voor de uitvoering waarvan een budget van € 2 à € 3 miljoen beschikbaar is, of dat een plan moet worden geschreven op basis van een bedrag van € 1 miljoen. Die richting zullen wij toch op de een of andere manier aan moeten geven, want anders zijn we een eind van huis.

De heer HOLMAN: Maar de VVD heeft de motie ondertekend waarin sprake is van een maximaal bedrag van € 1 miljoen. De plannen en de voorstellen zijn nog niet bekend, maar het maximumbedrag is dus € 1 miljoen.

De heer DOHLE: Dat is een afweging tussen het ene en het andere belang, maar daar zitten we hier voor. Wij vinden een bedrag van € 1 miljoen voor de promotie in ieder geval een goede start en achten dit bedrag voor het komende jaar meer dan voldoende. Dit nog afgezien van het feit dat we eerst een strategie moeten bepalen waarin eenieder zich kan vinden. Want laten we wel wezen: ik denk dat er nog

een behoorlijke actie gevoerd moet worden om überhaupt het beeld dat wij van Drenthe willen uitstralen, door iedereen voldoende gedragen te krijgen.

Voorzitter. Ik wil nog even terug naar iets wat ook in het rapport van het Bureau Marktplan staat. Het bureau schrijft dat "be good and tell it" niet voldoende is, maar dat het vooral gaat om "but first of all be good". Drenthe moet ervoor zorgen ook daadwerkelijk de producten te hebben waarmee het de boer op kan. Dat rapport zegt in principe dat we daar in Drenthe nog wel wat aan mogen doen. In dat opzicht zouden wij, gelet op het succes bij ICT, het college willen voorstellen met een toerisme-tender te komen. Bekeken zou moeten worden of op die manier nieuwe product-marktcombinaties op het gebied van toerisme uitgelokt kunnen worden.

Een andere stimulans voor recreatie en toerisme is om in te spelen op de markt voor de aangepaste vakanties. In een onlangs verschenen rapport hebben we gelezen dat het een markt is van zo'n 600.000 toeristen. Op dit moment, zo staat in het rapport, zijn de parken en met name ook de dagattracties nog onvoldoende geschikt voor deze doelgroep. Wij zeggen: probeer die attracties en accommodaties aangepast te krijgen, faciliteer en stimuleer dat met behulp van een subsidieregeling, dit te meer omdat de subsidieregeling waarvan nu gebruik wordt gemaakt - dat is dan KITS, een regeling van het SNN - aan het eind van dit jaar ophoudt te bestaan. Wij vinden dit een belangrijk element, omdat juist deze groep vakantiegangers gebruik maakt van de schouderseizoenen, zoals dat in het vakjargon heet, hetgeen betekent dat het seizoen voor de toeristische sector aanzienlijk kan worden verbreed.

Voorzitter. Ontwikkeling en kwaliteitsverbetering vragen ook letterlijk om ruimte. De pilot-Westerveld heeft niet opgeleverd waarvoor hij was bedoeld. Op dit moment zijn de ogen gericht op de gebiedsgerichte aanpak zoals die in het Drents-Friese Wold gebeurt. Dit project gaan we zeker niet voor de voeten lopen. Wel kunnen we nu al de eerste stappen zetten voor toepassing elders in Drenthe. Om op dat gebiedsgerichte niveau te kunnen werken en maatwerk te leveren, moeten we eerst in kaart brengen waar zich in Drenthe knelpunten op het gebied van recreatie en natuur voordoen. Wat we ook wel kunnen doen, is nadenken over een instrumentarium dat nodig is om de stagnaties op te heffen. Het zijn geen concrete voorbeelden, maar suggesties, maar te denken valt daarbij aan een natuurbank, waarin het inbrengen en uitgeven van natuurhectares wordt ondergebracht. Hierbij kan ook gedacht worden aan specifieke financieringsvormen zoals we die ook bij de landinrichting kennen. Wellicht dat er ook nog een extra dimensie in de ruimte-voor-ruimteregeling nodig is.

De heer KUIPER: Op zich is het een sympathieke gedachte en ik begrijp ook wel dat de heer Dohle dit voorstel nu niet helemaal kan uitwerken, maar het cruciale punt hierbij is natuurlijk wel wie die natuurbank gaat beheren. Is dat de provincie, of het veld, of de gemeenten, of een samenstel van organisaties? De heer Dohle heeft dan wel de richting aangegeven, maar het is natuurlijk ook zaak daar een beheersfunctie op te zetten.

De heer DOHLE: Wat wij willen is niet de aanpak van het Drents-Friese Wold centraal stellen en die aanpak een op een over heel Drenthe in te voeren. Nee, wij willen die aanpak duidelijk als een klankbord gebruiken, omdat men daar goed bezig is. Het kan dus een aanpak zijn, waar wij lering uit kunnen trekken voor een toepassing elders. Dat is het verhaal. Dat staat dus even los van de problematiek die ze daar hebben met een specifiek park.

De heer HOLMAN: De volgende zin in de tekst van de heer Dohle is dat zijn fractie voorstelt een extern bureau in te schakelen.

De heer DOHLE: Ik vroeg mij al even af waar ik was, dank u wel.

De heer HOLMAN: Hoe verhoudt dit voorstel zich tot het verhaal van de PvdA? De heer Veenstra heeft gezegd dat zijn fractie samen met die van de VVD met een beleidsnotitie komt waarin suggesties en oplossingen zullen zijn opgenomen. De heer Dohle spreekt daar niet over, maar pleit voor een extern bureau. Zitten wij daar nu echt om te springen? Is dit nu de benadering om een oplossing voor de problemen te krijgen?

De heer DOHLE: Wij hebben samen met de PvdA gesprekken gevoerd met zowel de Milieufederatie en de Recron als met het bureau dat het project in het Drents-Friese Wold trekt en wij hebben op basis van die gesprekken een plan van aanpak gemaakt dat wij nog verder uit moeten werken, maar waarvan ik nu de grote lijn heb geschetst. Het antwoord op de vele vragen van de heer Holman is dat wij tot de conclusie zijn gekomen dat de door ons voorgestelde aanpak ook werkelijk resultaat kan hebben.

De heer HOLMAN: Dus met behulp van een extern bureau.

De heer DOHLE: Kijk, als je op een gegeven moment wat extra's wilt, zul je ook extra middelen beschikbaar moeten stellen. Wij denken ook dat het erbij betrekken van een extern bureau het leereffect kan bespoedigen. Maar dat externe bureau kan natuurlijk niet los functioneren van, zeg maar, de provincie en de betrokken organisaties. Dat zou niet kunnen.

Maar wij komen zeer binnenkort met een nadere uitwerking en in de commissie kan hier in ieder geval nader over gesproken worden.

De heer LANGENKAMP: Bedoelt de heer Dohle dan het idee dat vooral wordt bekeken op welke punten we het in deze provincie eens zijn?

De heer DOHLE: Ja, zo'n soort aanpak bedoel ik.

Voorzitter. In combinatie met het Groninger Museum biedt de ontwikkeling van Veenhuizen, De Buitenplaats en het Drents Museum de kop van Drenthe een uitstekende positie voor verdere cultuurtoeristische ontwikkelingen. Daarmee wordt naadloos aangesloten op de Regiovisie, die hoogwaardig toerisme en een dito woon-werkklimaat nastreeft.

Het Drents Museum doet het de laatste jaren geweldig, ja zo goed dat het gerechtvaardigd is om door te ontwikkelen. Zowel de verbouwing als de bouw van het depot vergen forse investeringen. Een fikse financiële bijdrage van de provincie is daarbij onontbeerlijk. De VVD steunt die van harte, maar ziet ook wel in dat met al die plannen ook de exploitatielasten fors zullen stijgen. Kunst en kosten zijn in veel gevallen wel met elkaar verbonden maar hebben ook in veel gevallen strijd met elkaar. Dit geldt overigens niet alleen voor de kunst. Het is een boeiende discussie die we binnenkort toch maar eens moeten voeren, te meer omdat we recentelijk ook over de toekomst van De Buitenplaats hebben gesproken. Verschillende fracties spraken daarbij uit dat zij van de provincie een structurele bijdrage willen voor dit museum. Er wordt dan veel gemeenschapsgeld gestoken in museale ontwikkelingen die dicht bij elkaar liggen en die een zeker mate van overlap in hun collecties hebben, namelijk als het gaat om de moderne figuratieve kunst. Dit vraagt erom beide ontwikkelingen ook in samenhang te bekijken.

Tot slot, voorzitter, nog een kort woord over de problemen bij RTV Drenthe. Dat er bij deze zelfstandige instellingen de laatste jaren veel mensen gedwongen zijn vertrokken, al of niet met een financiële vergoeding, is wel onze zorg, maar we kunnen er feitelijk niets aan doen. Dat is vervelend, maar een gegeven. Het zou de omroep sieren wanneer hij onze zorg wegneemt door openheid van zaken te geven over de problematiek en de daarvoor gekozen oplossingen. Voor de VVD is RTV Drenthe een volwassen organisatie met een eigen bestuur. Dat bestuur is aangesteld om de eigen sores ook het hoofd te bieden. Het is echter ook een organisatie met een monopoliepositie, die vrijwel geheel uit gemeenschapsgeld betaald wordt. Daar hoort een open opstelling bij en die transparantie missen we.

Voor louter een rol aan de geldkraan zijn wij niet zo te porren. Ik verwacht dat de komende Omroepnota ook een helder inzicht geeft in waar de provincie wel kan sturen.

Volgend jaar moeten we beslissen over een nieuwe periode voor de regionale omroep. Het zal duidelijk zijn dat wij een omroep willen die zijn energie en omroepgelden niet in de sores investeert maar in de kijkers en de luisteraars.

De VOORZITTER: Dan is nu het woord aan de heer Langenkamp, maar eerst gaan we naar iemand anders luisteren.

(Het nummer "Laot 't dan Drenthe wezen" van Daniël Lohues wordt gespeeld.)

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Krijgen we het verslag op cd of op dvd?

De heer LANGENKAMP: Helaas gewoon op papier.

Mijnheer de voorzitter. Zojuist was te horen ons sterke Drentse merk, Daniël Lohues, die zong over het mooie Drenthe.

Het komende verkiezingsjaar en ook in deze algemene beschouwingen wil GroenLinks vier speerpunten belichten, die bedoeld zijn om Drenthe ook mooi te houden.

- Drenthe als sterk merk;
- gratis openbaar vervoer;
- armoede, sociale uitsluiting;
- bevolkingsontwikkeling.

Daniël zong: "Moch der ooit besleuten worden dat der ien provincie komp waor 't platteland echt plat blieben mag, laot 't dan Drenthe wezen."

De afgelopen tijd hebben wij het idee van het Bureau Marktplan besproken om Drenthe als sterk merk neer te zetten en daarvoor de campagne "Da's nou Drenthe" te verbreden naar werk en wonen; en wat ons betreft hoort onderwijs daar ook bij. Het moet een combinatie worden van het vertrouwde beeld van Drenthe en tegelijkertijd laten zien hoe modern Drenthe is. Schapen die lopen tussen de LOFAR-antennes, da's nou nieuw Drenthe.

Het toerisme zal onze snelst groeiende sector blijven en dat betekent dus meer aandacht voor promotie en toegankelijkheid en meer nieuwe trekpleisters. Voor de bevolking kan dit betekenen: meer werk, meer voorzieningen, meer geld voor onze parels: het landschap, de rust en de ruimte. Daar is wel een kanttekening bij te plaatsen, want Drenthe moet nog wel een visie op duurzame recreatie en toerisme ontwikkelen. Die kip met de gouden eieren mag absoluut niet geslacht worden.

GroenLinks wil per jaar en dat in de komende vijf jaar €2 miljoen uittrekken voor die verbrede campagne. Wij vinden dan wel - dit is voor ons een uitgangspunt - dat de gemeenten daar €1 miljoen en het bedrijfsleven daar €3,5 miljoen bij moeten leggen. Ik verwijs voor de achtergrond van deze opmerking naar de bijlage bij onze algemene beschouwingen, die een verslag bevat van onze openbare fractievergadering over dit onderwerp. Wij hebben hierover ook een motie opgesteld, die ik aan het eind van mijn verhaal zal indienen.

De heer DOHLE: De heer Langenkamp zegt dat het toerisme in de toekomst onze snelst groeiende sector zal blijven. Ik verbaas mij over die uitspraak, want dat is zij nu namelijk niet. Maar misschien heeft de heer Langenkamp hierover andere gegevens dan ik. De snelst groeiende sector in Drenthe is al jaren de zakelijke dienstverlening en daarbij gaat het ook om heel andere aantallen dan in de toeristische sector. Of telt de heer Langenkamp misschien alles erbij wat er maar bijgeteld kan worden? Enige nuance lijkt mij wel op zijn plaats.

De heer LANGENKAMP: Ik heb de cijfers niet bij me, maar ik zal ze meenemen als we er in de commissie over gaan discussiëren.

(Voorzitter: de heer Looman.)

Naar mijn idee is recreatie en toerisme zelfs wereldwijd de snelst groeiende sector; dit geldt ook voor Nederland en zelfs voor Drenthe. Maar de cijfers heb ik nu niet paraat.

De heer DOHLE: Van alle startende ondernemers zit 45% in de zakelijke dienstverlening.

De heer LANGENKAMP: We gaan er in de commissie wel op door. Los van de verbrede campagne willen we toch ook aandacht vragen voor de VVV's en voor de fusie die daar is geweest. Ik weet dat in de staten is afgesproken hiervoor in de jaren 2005 en 2006 € 200.000,-- beschikbaar te stellen en dat het daarmee rond moet zijn. De staten willen niet meer bijdragen. GroenLinks betwijfelt echt of die houding wel verstandig is. Het functioneren van de VVV's is van wezenlijk belang voor de promotie. De voordelen van de fusie moeten nog in de verbrede campagne verwerkt worden en vandaar dat ik werkelijk hoop dat de staten er nog eens goed naar willen kijken. Ik weet wel dat het de verantwoordelijkheid is van de gemeenten, maar de provincie heeft twee jaar lang een aanjaagsubsidie verstrekt, de fusie is pas verleden jaar september beklonken en de resultaten moeten nu nog verwerkt worden. GroenLinks vindt het daarom zonde de steun nu stop te zetten en daarom stellen wij voor nog eenmaal € 200.000,-- beschikbaar te stellen. Verleden jaar is er ook over gesproken dat het nodig is dat de sector nog een kwaliteitsslag maakt. Daarom is toen uitgebreid gesproken over het aanstellen van Nort-consulenten. Ik hoor graag van het college hoever men daarmee nu is. Ik heb begrepen dat hierover zo ongeveer het hele jaar met de Recron en de Kamer van Koophandel is gesproken, maar wij zien graag dat deze consulenten per 1 september aan het werk gaan. Het zou heel interessant zijn wanneer wij de toerist die overweegt naar Drenthe te komen, als lokkertje goedkoper openbaar vervoer naar Drenthe konden aanbieden. GroenLinks wil dat doen door bij de NS een Drenthe-biljet te introduceren, naar analogie van het al bestaande Waddenciljet. In de commissie komen wij hierop terug.

De heer VEENSTRA: Hoorde ik de heer Langenkamp zeggen dat het college bezig is met de Nort-consulenten op basis van een door de staten aangenomen motie, of zo?

De heer LANGENKAMP: Nee, zo is het niet en ik neem aan dat de heer Veenstra dit ook wel weet. Verleden jaar heeft GroenLinks een motie ingediend over de Nort-consulenten, welke motie door de VVD is ondersteund, al zei die fractie erbij dat er nog tijd genoeg was, omdat de regeling pas op 1 oktober 2006 zou aflopen. Maar wij zeiden toen voor verlenging van die regeling te pleiten in de vorm van Nort-consulentachtige....

De heer VEENSTRA: Maar die motie is niet aangenomen.

De heer LANGENKAMP: Dat klopt, maar het college heeft toen wel gezegd de gedachte interessant te vinden omdat er toch een kwaliteitsslag gemaakt zou moeten worden. Het college zou hierover in overleg gaan met de sector en ik weet dat dit een keer of vier is gebeurd. Daarom mijn vraag aan het college hoever het ermee staat, want ik hoop echt dat die consulenten per 1 september aan het werk kunnen. Voorzitter. Helemaal interessant wordt het wanneer wij binnen Drenthe de toerist gratis openbaar vervoer naar attracties zouden kunnen aanbieden. Natuurlijk is vervoer nooit echt gratis en in dit geval zou het dan ook betaald moeten worden door het toeristische bedrijfsleven. De Recron en enkele grote ondernemers zijn druk doende met de invoering van een Drenthe-kaart en dit lijkt per 1 juni te lukken. Het OV-bureau is er ook bij betrokken en ik hoor graag van het college of het nog lukt om deze zomer die Drenthe-kaart, wat betekent gratis openbaar vervoer voor toeristen naar attracties, in te voeren. Als dit niet lukt, lijkt het ons een goed idee om vanuit de promotiecampagne, dus niet vanuit de verkeers- en vervoershoek, hiervoor een bedrag beschikbaar te stellen, want wij vinden het bijzonder belangrijk dat dit van de grond komt.

De heer JANSSEN: Maar gratis vervoer naar toeristische attracties waar vandaan? Vanaf een camping, of vanaf Amsterdam of Maastricht?

De heer LANGENKAMP: Vanuit andere attracties. Het is iets wat door ondernemers wordt opgezet. Bij de heer Janssen kan op de camping waarschijnlijk wel een kaartje worden gekocht voor het Noorderdierenpark en bij de prijs daarvan zou dan ook het vervoer inbegrepen moeten zijn. Uiteraard moet het

wel betaald worden, want er is nooit iets gratis, maar dat is de clou van het verhaal. Binnen Drenthe willen enkele grote ondernemers samenwerken en de provincie helpt mee via het op poten laten zetten van gratis openbaar vervoer door het OV-bureau. Ik hoop werkelijk dat dit deze zomer ook rond komt, want het is ongelooflijk goede promotie. Als in de krant staat dat het openbaar vervoer in Drenthe gratis is, lijkt me dat voor elke toerist prachtig.

Los van dit verhaal over recreatie en toerisme, is het OV-bureau op heel veel gebieden bezig gratis, of deels gratis openbaar vervoer voor doelgroepen aan te bieden. Wij hopen dat hiermee wordt doorgeshaan en dat de diverse pilots die voor dit jaar op de rol staan, ook werkelijk worden uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomst van de resultaten van die pilots zullen wij met voorstellen komen.

De heer SLAGTER: Onlangs heeft het OV-bureau een heel ambitieus plan gepresenteerd, waarvan dit deel uitmaakt. Ik snap daarom niet waarom de heer Langenkamp dit punt nu opnieuw opvoert. Wat is hiervan de reden. Is het wantrouwen ten opzichte van het OV-bureau? Welke motivatie zit hierachter?

De heer LANGENKAMP: Het is absoluut geen wantrouwen; ik snap niet waar de heer Slagter die suggestie vandaan haalt.

De heer SLAGTER: Maar waarom voert de heer Langenkamp dit punt dan weer op? De directeur van het OV-bureau heeft heel uitgebreid aangegeven dat het bureau ook dit onderdeel gaat oppakken.

De heer LANGENKAMP: Mijn laatste opmerking was dat, afhankelijk van de resultaten van de pilots, wij hierover bij de begroting met voorstellen zullen komen, want het moet natuurlijk wel betaald worden. Dat is geen wantrouwen, maar ondersteuning.

De heer SLAGTER: Maar op jaarbasis betalen we dit al, want het zit in de bekostiging van het OV-bureau en in de bekostiging van het openbaar vervoer. Het staat allemaal in de begroting. Het OV-bureau zegt dat wat de heer Langenkamp nu voorstelt, in zijn planning zit. Het wordt dus gewoon uitgevoerd. De heer Langenkamp komt dus met een idee dat volgens mij al wordt uitgevoerd.

De heer LANGENKAMP: Ik denk dat wij over verschillende zaken spreken, maar ik wacht af wat hierover in de commissie nog gezegd gaat worden, want nu begrijp ik het niet helemaal.

"Haal wel eben rekening met dat der hier al best wel industrie en zulkswat is," zong Daniël Lohues. Ja, gelukkig wel en het is ook heel belangrijk dat wij in het moderne Drenthe mensen werk en inkomen kunnen bieden. De sectoren zorg, diensten en recreatie bieden interessante mogelijkheden. En werk biedt ook mogelijkheden om armoede te ontkomen, dat is absoluut waar, maar het geldt toch niet voor iedereen. Ik verwijs ook op dit punt naar de bijlage bij onze algemene beschouwingen, waarin diverse manieren om armoede te bestrijden zijn vermeld.

Er gebeurt al heel veel, maar naar ons idee nog niet genoeg. Het ontstaan van voedselbanken mag niet genegeerd worden. Schuldhulpverlening is vaak nodig, maar het helpen voorkomen van schulden is minstens zo belangrijk. Voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting willen wij eenmalig een bedrag van € 3 miljoen beschikbaar stellen.

Armoede heeft niet alleen te maken met geld en werk, maar juist ook met sociale uitsluiting. Meedoen met de samenleving is van essentieel belang, voor de mensen zelf, maar ook voor de provincie als geheel. We hebben allemaal het idee van "Mensen in het middelpunt" onderschreven en het is voor ons onaanvaardbaar dat er tienduizenden mensen uit de boot dreigen te vallen, dreigen te worden uitgesloten. Het bedrag van € 3 miljoen willen wij betalen uit het extra dividend van Essent.

De heer BAAS: Op het punt van de armoedebestrijding kunnen wij het over veel zaken wel met GroenLinks eens zijn, maar ik zit toch een beetje met het bedrag van € 3 miljoen. Hoe komt de heer Langenkamp daaraan? Dat bedrag moet toch ergens op gebaseerd zijn?

De heer LANGENKAMP: In de bijlage bij onze algemene beschouwingen is een lange opsomming opgenomen van zaken die gedaan moeten worden. Eigenlijk is daarvoor het bedrag van €3 miljoen nog veel te weinig. Het bedrag van €3 miljoen willen wij storten in een fonds dat voor dit jaar en volgend jaar geldt. Wij willen niet over onze statenperiode heen regeren. Dit geld is dus bedoeld voor anderhalf jaar en als een volgend college hiervan iets structureels wil maken, moet er door de staten nieuw beleid worden vastgesteld.

Maar dat fonds zal natuurlijk ergens geld vandaan moeten krijgen.

De heer BAAS: In de bijlage die de heer Langenkamp noemde, staan veel voortreffelijke zaken, maar mijn eerste vraag is dan of dit wel een provinciale taak is. Verder vind ik €3 miljoen een arbitrair bedrag, het kan net zo goed €2 miljoen of €5 miljoen zijn.

De heer LANGENKAMP: Dat geef ik direct toe. Wij hebben daarover nagedacht en er overleg over gehad met diverse groepen. Het moet een bedrag zijn waarmee wat kan worden gedaan en waarvan ook een goed signaal uitgaat. Daarbij zijn wij op €3 miljoen uitgekomen, maar ik ben het met de heer Baas eens dat het net zo goed €5 miljoen kan zijn. In de commissievergadering moet hierover verder gesproken worden. Wat wij voorstellen is ook slechts een aanzet. In de statenvergadering van november 2005 is een motie over de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting aangenomen, STAMM heeft een onderzoek gedaan en veel gemeenten vragen de provincie coördinerend en regisserend op te treden om te bereiken dat ook de mensen die niet in de kaartenbakken zitten, worden meegenomen. Dat kost allemaal ongelooflijk veel geld.

De heer BAAS: Maar coördineren en regisseren hoeft geen €3 miljoen te kosten. De gemeenten hebben er geld voor en het is in eerste instantie ook een gemeentelijke aangelegenheid. Ik ben, met alle respect voor het vele goede dat de fractie van GroenLinks nu voorstelt, een beetje bang dat zij met het beschikbaar stellen van het bedrag van €3 miljoen een stukje van de verantwoordelijkheid die eigenlijk niet bij de provincie ligt, op zich neemt.

De heer LANGENKAMP: Maar nu doet de heer Baas de discussie van november vorig jaar over. Wij hebben STAMM opdracht gegeven te onderzoeken wat er nu gebeurt en wat de provinciale rol daarin zou kunnen zijn. Dat staat nu prima in een rapport en dat onderschrijven wij. Als wij dan de lijstjes zien van wat allemaal zou kunnen en wij horen de organisaties daarover dan blijkt dit legio te zijn. Per instantie is al bijna een bedrag van €0,5 miljoen nodig en het zijn er wel dertig.

De heer VEENSTRA: €3 miljoen is een hoog bedrag en de heer Langenkamp wil dat eenmalig uitgeven.

De heer LANGENKAMP: Nee, eenmalig storten. Wij willen een fonds vullen met €3 miljoen en...

De heer VEENSTRA: Maar als het fonds leeg is, moet er bijgestort worden. Het gaat om een hoog bedrag en dat wil de heer Langenkamp bestemmen voor zaken, die ook wel in onze fractie aan de orde zijn geweest, maar welke meetbare effecten wil hij met dat bedrag van €3 miljoen bereiken?

De heer LANGENKAMP: De slogan van de FNV "De armoede Drenthe uit in 2014" wil ik onderschrijven. Ik zou heel graag zien dat over 5, 10 of 15 jaar de armoede uit Drenthe was verdwenen.

De heer VEENSTRA: De vraag is of dit wel met storting in een fonds wordt bereikt.

De heer LANGENKAMP: Dat weet ik ook niet en natuurlijk moeten wij de uitgaven monitoren, net zoals dit geldt voor de uitgaven uit het door de PvdA bepleite sociale fonds waarin een bedrag van € 1 miljoen gestort moet worden. Natuurlijk moet het meetbaar zijn en natuurlijk doet de provincie al veel. Er wordt al iets gedaan met sport voor kinderen en zo en dat hoort er ook allemaal bij. Sommige van de door ons genoemde zaken gebeuren dan ook al, maar soms is wat meer nodig. Dat de gedeputeerde STAMM opdracht heeft gegeven het plan verder uit te werken, is prima, maar ook dat kost natuurlijk een aardige cent.

De heer BAAS: Waar ik wat moeite mee heb, is niet zozeer het bedrag op zich - ik heb al gezegd dat het net zo goed €2 miljoen of €5 miljoen zou kunnen zijn - maar dat de heer Langenkamp een enorme waslijst van zaken opnoemt die eigenlijk allemaal moeten gebeuren, maar geen keuzes maakt. Er moeten prioriteiten worden gesteld en daarbij vragen wij ons ook nog af of het gaat om een provinciale dan wel een gemeentelijke taak. Ik vind dat de heer Langenkamp te veel dingen op een hoop gooit en daar nogal arbitrair een bedrag bij noemt. Ik ben het met hem eens dat het om zaken gaat die ook onze aandacht moeten hebben, maar met de manier waarop de heer Langenkamp het geheel tracteert, heb ik toch wel moeite.

Mevrouw SMITH: Wij hebben het bedrag gekoppeld aan het dividend van Essent dat € 3,1 miljoen bedraagt. Wij willen dit bedrag teruggeven aan de burgers van Drenthe en daarbij hebben wij gekozen voor de mensen die rond de armoedegrens zitten. Wij willen in de commissie hierover graag verder discussiëren, maar in de motie die nog ingediend gaat worden, staat ook dat het onderzoeksbureau CWZ de quickscan van STAMM verder uit moet diepen. Wij komen er dus nog op terug.

De heer VEENSTRA: En als het dividend €6 miljoen was geweest, zou dat bedrag zijn voorgesteld?

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Mijn volgende onderwerp is de bevolkingsontwikkeling. Al jaren proberen wij in discussie te brengen dat de groei van de bevolking zich misschien niet zo zal voortzetten als waarvan in de plannen is uitgegaan. Het is zelfs niet uitgesloten dat de groei zal overgaan in een daling. Professor Derks heeft hierover een spraakmakend rapport geschreven. In het eerste kwartaal van 2006 is de bevolking in het gehele Noorden met 900 personen afgenomen en in maart alleen al is de bevolking over geheel Nederland met 500 personen afgenomen. Die bevolkingsdaling komt er dus aan en dat kon wel eens de uitdaging van de politiek in Drenthe worden.

De heer ZOMER: Het valt mij steeds weer op dat de heer Langenkamp, wanneer hij over het bevolkingsverloop spreekt, zich alleen richt op het rapport van de heer Derks. Maar er zijn ook rapporten die een heel andere uitkomst hebben. Jouke van Dijk van de RuG bijvoorbeeld komt tot een heel andere conclusie, zijn conclusie is dat de Drentse bevolking - trouwens niet alleen de Drentse maar de hele Noord-Nederlandse - de eerstkomende jaren nog zal groeien. Ik vind het gevaarlijk om alleen af te gaan op de conclusies in het rapport van de heer Derks, welke door andere wetenschappers toch behoorlijk onderuit worden geschopt.

De heer LANGENKAMP: Dat ben ik roerend met de heer Zomer eens. Mijn eerste zin over dit onderwerp was dat wij de bevolkingsontwikkeling al heel lang op de agenda proberen te krijgen. Al lang voor het rapport van professor Derks verscheen, had GroenLinks hierover al een standpunt geformuleerd. De laatste cijfers laten ook een negatieve groei in Drenthe en in het gehele Noorden zien. De daling doet zich overigens niet alleen in Nederland maar in veel meer landen - ik noem Duitsland en Japan - voor. Op zich is het dus helemaal niets bijzonders en het is ook niet zo dat onze opmerking hierover als kritiek is bedoeld, als zou er landelijk of provinciaal iets verkeerd zijn gedaan. Mijn punt is alleen dat wij er rekening mee moeten houden en dat wij een visie moeten proberen te ontwikkelen. Willen wij hier wat mee, of laten wij het gewoon gebeuren, dat is mijn vraag. In 2006 zullen wij een rapport uitbrengen waarin wij onze visie op deze ontwikkeling uiteenzetten.

De heer ZOMER: Ik ben er benieuwd naar of die visie is gebaseerd op een groei van de bevolking of op een afname.

De heer LANGENKAMP: In de meeste visies wordt uitgegaan van een aantal opties. Als bijvoorbeeld de afname 500 is, wat is daarvan het gevolg in 2020, als de bevolkingsomvang gelijk blijft, hoe zit het dan en wat is het gevolg als de bevolking groeit. Zo zijn er verschillende scenario's. Maar dat rapport zullen wij in 2006 laten verschijnen. Dat rapport gaat over een sterk Drenthe, waar de toerist inderdaad met veel plezier komt en gastvrij wordt ontvangen door een trotse Drent, die ook zelf rijk en gelukkig is in en met zijn Drenthe. Ook al wonen er minder mensen, het geluk, de welvaart is groter.

En als er een provincie in Nederland is die daarin een voorloper voor de andere provincies kan zijn dan, zo zong Daniël: "Laot 't dan Drenthe wezen, ons mooie Drenthe wezen. 'N plek veur de lesten zoas wij." En daar zijn wij het roerend mee eens.

Voorzitter. Ik sluit af met het indienen van de moties.

Motie M7

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

kennis genomen hebbende van:

- *het feit dat verbreding van de promotiecampagne noodzakelijk is;*
- *het rapport "Nu nieuw Drenthe" dat Marktplan Adviesgroep uitgebracht heeft;*

overwegende dat:

- *het rapport door veel instanties uit de sector, als een goed uitgangspunt wordt gezien om de verbrede campagne vorm te geven;*
- *Marketing Drenthe plus dit rapport ten uitvoer wil brengen;*

besluiten:

- *voor de verbrede promotie campagne € 2 miljoen beschikbaar te stellen, voor de periode september 2006-september 2007;*
- *voor de dekking van dit bedrag deels het overschot van de voorjaarsnota te reserveren,*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer LANGENKAMP:

Motie M8

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

overwegende dat:

- *op 9 november 2005 unaniem een motie is aangenomen met betrekking tot armoede en sociale uitsluiting;*
- *de uitgangspunten van het provinciaal armoedebeleid op korte termijn zouden worden vastgesteld;*
- *GS in de voorjaarsnota stellen dat vooralsnog enige beleidsmatige terughoudendheid past op dit gebied;*
- *er op 25 april een armoede conferentie is geweest;*
- *we kennis hebben genomen van het schrijven van de Vereniging Sociaal Drenthe naar aanleiding van de conferentie;*

spreken uit dat:

- de provincie zelf een armoedebeleid kan voeren;
- een keuze gemaakt kan worden voor een pakket van maatregelen voor armoedebestrijding en tegen sociale uitsluiting;

dragen het college van gedeputeerde staten op:

- een fonds in te stellen van 3 miljoen euro ter besteding voor dit pakket van maatregelen, zoals genoemd in de conclusies en aanbevelingen van de quickscan van Stamm/CMO, aangevuld met de suggesties gedaan tijdens de werkconferentie van 25 april;
- nu nog in overleg met provinciale staten te doen wat mogelijk is en het aan een volgend college overlaten om dit verder uit te werken en te prioriteren;
- de quickscan van Stamm/CMO verdere uitdieping te geven door het provinciaal Onderzoeksbureau CWZ,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ook deze motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De heer ZOMER: Ik mis eigenlijk een laatste zin in die moties, namelijk de zin dat het allemaal wordt betaald uit dat en dat. Ik verwijs voor mijn opmerking naar wat de heer Harleman hierover al eerder zei.

De heer LANGENKAMP: Waar het uit betaald moet worden, staat in de motie. Het bedrag van € 3 miljoen voor het armoedebeleid heeft te maken met het extra dividend van Essent. Dat zijn gewoon extra inkomsten, die nog niet zijn belegd. Er kan wel iets leuks mee worden gedaan, zoals het Kabinet nu iedereen € 50,- wil geven, maar wij kiezen ervoor dit geld heel gericht terug te geven en wel aan de meest kwetsbare groepen.

De andere motie betalen wij uit het begrotingsoverschot van dit jaar.

De VOORZITTER: Ik wil even melden dat de heer Ter Beek de vergadering heeft verlaten vanwege, zoals hij het zelf formuleerde, enig fysiek malheur.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik begin met een citaat. Ik wil trouwens vooraf nog even zeggen dat ik deze algemene beschouwingen al ruimschoots gereed had voor alles wat er gisteravond op de tv was.

"In het Nederlands heb je de uitspraak: "Regels zijn regels." Dat is verkeerd. Regels zijn maar regels: we moeten altijd over de regels kunnen discussiëren." Deze woorden zijn afkomstig van de pedagoog Bas Levering.

Het zijn behartigenswaardige woorden in een tijd dat een ambitieus en intelligent Kosovaars meisje het land wordt uitgezet en niet in Nederland haar vwo-examen mag afleggen. "Regels zijn regels," aldus de verantwoordelijke minister in een tijd waarin ook een voor 100% afgekeurde WAO'er weer voor 70% wordt goedgekeurd, maar voor de gemiddelde werkgever lang niet goed genoeg is voor een baan en dus nog dieper in de misère komt.

"Regels zijn regels," dat zeggen angstige politici die kampen met een tekort aan creativiteit en compassie. En hoewel het streven er ook op is gericht het aantal regels terug te dringen, blijft het, zo vrezen we, tobben: "Want tussen droom en daad staan wetten in de weg en praktische bezwaren." Daarover straks meer, maar niet van mij. Dikwijls blijkt dat het opruimen van een regel leidt tot het ontstaan van meer en dan andere regels.

Aan regels moest ik ook denken bij de discussie naar aanleiding van een spreekbeurt die ik enkele weken geleden hield in Hooghalen. Natuurlijk werd daar gevraagd naar mijn visie op de huisvesting van een groep verslaafden in het dorp. De achterban van de ChristenUnie was er eigenlijk niet eens zo erg op tegen. Ook deze naasten moeten geholpen worden, nietwaar? Maar als je dan doorvraagt blijkt de ergernis bij deze en gene diep te zitten. Wat zou het mooi zijn geweest als opa en/of oma in het dorp

hadden kunnen blijven wonen. Maar nee, er mocht volgens de regels niet meer gebouwd worden. Maar die drugsverslaafden krijgen wel een onderkomen met ook nog eens alle risico's voor de sociale veiligheid van dien!

En dan moet je niet bij ze aankomen met slagzinnen als: "Zo zijn de regels" of: "Jullie vergelijken appels met peren." De bewoners hebben hun eigen werkelijkheid en die lijkt vaak niet op de bestuurlijke werkelijkheid van bijvoorbeeld het POP.

Wat ons betreft geen misverstand: het POP is inhoudelijk een prima plan, waarmee we als fractie heel goed uit de voeten kunnen. Het geeft richting aan de besluitvorming en kaders aan de uitvoering, maar het moet en mag niet leiden tot starheid. Er moeten mogelijkheden blijven voor maatwerk. Maar Hooghalen gaat niet door. Ongeschreven NIMBY-regels hebben gewonnen. Wat de ChristenUnie betreft had het iets moois kunnen worden: het bedoelde centrum had er onder bepaalde randvoorwaarden kunnen komen en Hooghalen had beperkt mogen bouwen voor ouderen en starters: naastenliefde, mantelzorg en naoverhulp hand in hand. Maar helaas, een gemiste kans.

Wat het POP betreft, we worden in 2007 geconfronteerd met de nieuwe WRO. Er vindt dan een ingrijpende verandering plaats. De provinciale bevoegdheid tot het goedkeuren van bestemmingsplannen vervalt. Het gaat straks veel meer om de provinciale inbreng vooraf dan om de toetsing achteraf. Naar onze mening is het van essentieel belang dat de provincie op tijd klaar is voor die nieuwe rol en invulling geeft aan de definitie en de criteria van het "provinciaal belang", het nieuwe instrument waarmee de provincie de bestemmingsplannen kan beïnvloeden. Kan het college aangeven op welke termijn dat provinciaal belang nader wordt ingevuld en hoe de staten gelegenheid krijgen dit kaderstellend vorm te geven? Wat ons betreft dient dit voor de aanvang van de volgende collegeperiode zijn beslag te krijgen. Voorzitter. Drenthe heeft een hoog gekwalificeerde ambtelijke organisatie. Daar zijn we blij mee en daar mogen we trots op zijn. Van de ambtenaren wordt ook veel gevraagd. Wat mijn fractie betreft mag daar best eens wat extra aandacht voor zijn. Het lopende veranderingsproces moet mede gericht zijn op minder accent op de regels en meer op maatwerk, geen dichtgetimmerde richtlijnen maar creatieve oplossingen, en dat samenvallend met werken in een in twee opzichten te ontschotten organisatie: ontschotten omdat steeds meer processen alleen integraal kunnen worden gemanaged - hierbij valt te denken aan de uitvoering van het ILG - en daadwerkelijk fysiek ontschotten: het provinciehuis zal worden verbouwd en gerevitaliseerd naar de eisen van de tijd.

Creativiteit is voor mijn fractie het sleutelwoord voor het beleid in het laatste jaar van deze statenperiode. Het college heeft het programma qua beleid grotendeels op de rit. Er moet nog veel worden uitgevoerd en dat gaat niet altijd zonder slag of stoot. De regelmatige budgetoverhevelingen zijn daar onder meer het bewijs van. Spelen ook daarbij dikwijls niet weerbarstige bureaucratische regels een rol? Het door deze staten ingestelde onderzoek naar de reserves en voorzieningen mag wat ons betreft leiden tot creatief boekhouden, maar dan in de goede betekenis van het woord. Het zou toch prachtig zijn wanneer het met geld dat daaruit eventueel vrijvalt goede projecten konden worden opgezet en uitgevoerd?

Die creativiteit wordt ook gevraagd bij enkele dossiers die de ChristenUnie belangrijk vindt, want ook vorig jaar bleek wel eens dat die creativiteit niet altijd voldoende aanwezig is. Voorbeelden daarvan zijn de uitgevoerde onderzoeken naar enkele stedelijke vernieuwingsprojecten en boerderijverplaatsingen, beide essentieel als het gaat om een leefbare stad en een leefbaar en vitaal platteland. Uit die onderzoeken bleek dat het hier en daar bij de overheid - en daarmee bedoel ik ook de gemeenten - aan die creativiteit ontbroken heeft. Vooral bij de stadsvernieuwingsprojecten kwam naar voren dat de regierol van de provincie te wensen overliet: die was te veel op afstand en te passief.

De heer DOHLE: Nu de heer Baas zo nadrukkelijk om creativiteit vraagt, komt bij mij de gedachte op dat die creativiteit altijd met een bepaalde borging van zekerheden gepaard moet gaan. Want hoe betrouwbaar is een overheid die heel creatief van het ene naar het andere gaat om maar het optimale uit een euro te halen? Juist van de ChristenUnie verwacht ik de opmerking dat er uit dit huis toch vooral ook een degelijk product moet komen.

De heer BAAS: De heer Dohle moet geen tegenstelling creëren tussen creativiteit en degelijkheid, want die dingen kunnen goed samengaan.

De heer DOHLE: De heer Baas gebruikt termen als "creatief boekhouden" en dergelijke en daar heb ik toch een bepaald beeld bij.

De heer BAAS: Maar ik heb daaraan toegevoegd "in de goede zin van het woord".

De heer DOHLE: Dan nog wordt bij creatief boekhouden dezelfde euro in veel gevallen vaker dan eenmaal uitgegeven.

De heer BAAS: Zo heb ik het in ieder geval niet bedoeld en dat weet de heer Dohle ook wel. Het gaat mij erom dat goed prioriteiten gesteld moeten worden. Maar creativiteit is een interactief proces waarbij verschillende partijen betrokken zijn, wat dat betreft heeft de heer Dohle wel gelijk.

Een belangrijk en actueel thema is allereerst de noordelijke samenwerking in SNN-verband, zowel daar waar het gaat om het vervolg van Kompas als wel om de malaise rond de Zuiderzeelijn. Beide zaken zullen het uiterste aan creativiteit en doorzettingsvermogen vragen. Voor mijn fractie staat vast dat het Kabinet zijn verplichtingen moet nakomen. Er mag niet worden gemorreld aan het bedrag van € 2,73 miljard, want voor de versterking van de noordelijke economie is een goede infrastructuur van cruciaal belang. Vraag daarbij is welke terugvaloptie het Noorden nog heeft als de laatste thans bestaande terugvaloptie niet haalbaar blijkt. Met andere woorden: is er een worstcasescenario? Is daar door de samenwerkende provincies over nagedacht?

Ook bij de uitwerking van Pieken in de delta is het van wezenlijk belang dat het Noorden tot op de bodem van zijn creativiteit gaat om beslag te kunnen leggen op voldoende middelen die leiden tot economische structuurversterking. Het huidige Kabinet maakt maatschappelijke verschillen in ons land, helaas, groter: arm-rijk, autochtoon-allochtoon, stad-platteland, Noorden-Randstad. Wij mogen daarin niet berusten en wij roepen het college op om vanuit een positie van kracht de discussie met de regering te blijven voeren. Soms bekruipt ons wel eens de vraag of er voor de regering wel leven buiten de Randstad is. Wat mijn fractie betreft is het SNN met het concept Operationeel Programma 2007-2013 in elk geval op de goede weg.

Onlangs behandelden PS de Energienota. Onze fractie heeft veel waardering voor die nota. Onze kritische noot heeft ook weer alles met die creativiteit te maken: windenergie. De door de provincies gekozen opties verdienen allemaal verdere uitwerking. Dat geldt zeker voor de besparing. De andere opties moeten ook een kans krijgen, al is de energiebalans daarbij op zijn best neutraal. Maar ook hier en nu roepen wij het college op om windenergie een meer serieuze plek te geven. Ook wij willen geen onaanvaardbare horizonvervuiling, vogelsterfte en geluidsoverlast, want dan zouden wij het ene kwaad bestrijden met het andere. Wij zijn echter van mening dat er in het zoekgebied bij Emmen en Coevorden serieuze mogelijkheden zijn, die nader onderzoek verdienen en daartoe nodigen wij het college met klem uit.

Nog onlangs verscheen het rapport van de door de regering ingestelde Taskforce Energietransitie, waarin wordt gesteld dat naast besparing vooral wind- en zonenergie echt duurzaam zijn. We horen graag wat het college met dit rapport gaat doen. Het lijkt ons tenminste geboden om de conclusies uit dat rapport maar eens naast de Energienota te leggen.

Voorzitter. Het milieu is een belangrijk thema. Het gaat om de toekomst van ons allemaal, van onze kinderen en van onze kleinkinderen. Het is een goede zaak dat jongeren zich intensief met dit thema hebben beziggehouden en positief hebben ingestoken op de uitnodiging om met creatieve ideeën te komen voor het hiermee zo nauw samenhangende probleem van de klimaatverandering en de gevolgen hiervan voor het waterbeheer.

Ook de waterkwaliteit heeft hiermee te maken. De Kaderrichtlijn Water beoogt de waterkwaliteit te verbeteren. De eerste acties zijn in 2005 ingezet. Ook de provincies hebben daarin hun taak. Voor 2006 gaat het daarbij om het in kaart brengen van de gevolgen voor de doorwerking van de wateropgave in de regionale en lokale ruimtelijke plannen.

Des te betreurenswaardiger is het dat tot op dit moment het thema water nog niet is geïntegreerd in het ILG. Om het maar met de Visitatiecommissie te zeggen: "Water is een van de essentiële dragers van kwaliteit van het landelijk gebied, zowel voor de natuur als voor de landbouw en de overige economische en toeristische activiteiten." Biedt het overleg met het ministerie nog hoop op een keer ten goede? Wanneer krijgen wij daarover zekerheid?

Voorzitter. Wij noemden al even de jongeren. De laatste tijd verschijnt er een stortvloed aan artikelen en publicaties over jongeren. En, we weten het, al dat mediageweld zou er niet zijn als er niets aan de hand was. Natuurlijk, met de grote meerderheid van de jongeren gaat het prima - dat mag ook wel eens worden gezegd - maar er zijn punten van zorg.

Een klein, maar relatief gewelddadig deel van de autochtone jongeren heeft sympathie voor extreem-rechtse denkbepelden, hetgeen zich met name uit in discriminatie van allochtonen. En die autochtone jongeren zijn voor het merendeel plattelandjongeren, zo heeft het onderzoek van Van Donselaar uitgewezen. We horen ook van overmatig drank- en drugsgebruik bij illegale "keetfeesten". In hoeverre doen deze verschijnselen zich ook in Drenthe voor en hebben we ook in onze provincie te maken met dit rechts-extreme gedachtegoed?

Veel jongeren komen op de een of andere manier bij de jeugdzorg terecht. Er is veel schooluitval, jongeren zonder diploma hebben verhoudingsgewijs weinig kans op werk. Verantwoordelijk zijn, behalve de desbetreffende jongeren zelf, ook de ouders, zij vooral, opvoeders en overheden. Het deed pijn te moeten horen dat van alle grote steden Emmen er het slechtst afkomt als het om faciliteiten voor jongeren gaat. Ook wat dit aspect betreft heeft Zuidoost-Drenthe extra aandacht nodig.

Buitensporigheden moeten worden aangepakt, raddraaiers bestraft, overlast tegengegaan. Maar het is minstens zo belangrijk preventiebeleid te voeren. In eerste instantie ligt dat op het bord van de gemeenten, maar veel overlast is gemeentegrensoverschrijdend. Wij vragen de provincie daarom om samen met de gemeenten en uiteraard de jongeren projecten te entameren en op te starten en gemeentelijke projecten te ondersteunen die het voorzieningenniveau moeten verbeteren en meer kansen voor jongeren creëren. We denken aan goede ontmoetingsplekken, recreatieve mogelijkheden, sport, OV-faciliteiten, uitbreiding van het aantal opleidingen, werkgelegenheid en goede huisvesting, zoals starterswoningen. En in handhavende zin aan voorkoming van drank- en drugsmisbruik, vandalisme en vormen van geweldpleging. De ChristenUnie wil daarvoor € 500.000,- beschikbaar stellen en aan het slot van mijn betoog zal ik hierover, mede namens de fractie van het CDA, een motie indienen.

Mevrouw SMITH: Is de heer Baas niet bang dat een bedrag van € 500.000,- veel te weinig zal blijken te zijn?

De heer BAAS: Wij hebben lang nagedacht over het aan dit voorstel te koppelen bedrag. Het is altijd lastig een bedrag te noemen als de projecten er nog niet zijn, en we weten natuurlijk pas wat iets kost als een project klaar is, maar ik denk dat wij ook voorzichtig moeten zijn er veel geld in te steken, want er zijn veel meer partijen verantwoordelijk. In dit geval denk ik dan vooral aan de gemeenten. Naar mijn mening kunnen wij dan ook gerust van de andere partijen een bijdrage vragen om met dit probleem aan de gang te gaan. Ik ben dus voorzichtig. Vanmiddag gingen de miljoenen wel heel gemakkelijk over tafel en bij de voorbereiding van mijn algemene beschouwingen had ik hierover ook al iets gehoord en daarom was mijn gedachte het wat bescheiden te houden. De gedachte daarachter was dat wij met elkaar verantwoordelijkheid moeten nemen.

Mevrouw SMITH: Maar de heer Baas weet dus niet waaruit het bedrag van € 500.000,- is samengesteld? Het is dus nattevingerwerk?

De heer BAAS: Nee, het is geen nattevingerwerk. Wij zijn van mening dat er voor een aantal zaken projecten moeten komen, en van die zaken zijn er ook al enkele in de motie van de PvdA verstoppt. Het is dus ook zaak beide moties nog eens goed naast elkaar te leggen. Wij zijn gekomen tot een grove schatting van € 500.000,-.

Mevrouw SMITH: En is de heer Baas zich ervan bewust dat de provincie het afgelopen jaar al met alle gemeenten convenanten over het lokale jeugdbeleid heeft gesloten?

De heer BAAS: Ja, maar wij horen dat het niet overal even goed gaat. Daarom zal er een extra inspanning geleverd moeten worden. Een convenant is heel mooi, maar een convenant moet wel tot iets leiden.

Voorzitter. Wij mogen en moeten de jongeren laten weten dat we trots op ze zijn en er daarom veel voor over hebben dat zij zich op een gezonde manier verder kunnen ontwikkelen. Wij willen ons als het om dit onderwerp gaat ook graag op onze C laten aanspreken.

We sluiten dit onderwerp af met de opmerking dat aandacht geschonken moet worden aan Drenthe als attractieve woon-, werk- en studieomgeving, ook voor jongeren en dan niet alleen voor studenten uit Azië en Duitsland, die aan het Drenthecollege studeren, zoals ik ergens las, maar ook voor jongeren uit andere Nederlandse provincies. We zullen plannen ondersteunen die dit bevorderen.

Ontsporing van jongeren komt dikwijls voort uit sociaal-economische achterstandssituaties: geen scholing, geen diploma's, geen werk, geen toegang tot voorzieningen, geen aanvaardbare vormen van ontspanning. Het gaat in dit land om nog een grote groep en het is er onder de huidige regering bepaald niet beter op geworden. Ook in onze provincie leven mensen in armoede en zijn daarbij afhankelijk van hulp van bijvoorbeeld een voedselbank. Hier ligt in eerste instantie een grote verantwoordelijkheid voor de gemeenten. Worden alle burgers die recht hebben op hulp van de overheid, ook echt bereikt? Zijn hierover bij het college gegevens bekend en zou het college hierin een stimulerende/coördinerende rol kunnen hebben? Vandaar ook ons meedenken met de motie van GroenLinks op dit punt.

Aan deze groepen moet perspectief geboden worden, soms door streng te zijn, spijbelen hard aan te pakken, koste wat koste mensen weer aan werk te helpen en hen op hun verantwoordelijkheid te wijzen. Ook zouden wij gemeentelijke projecten moeten steunen, die gericht zijn op participatie van minima, ouderen, gehandicapten en minderheden. De provincie Overijssel faciliteert gemeenten bij het opzetten van projecten die beogen de leefomstandigheden van deze groepen te verbeteren; wat ons betreft een goed voorbeeld ter navolging.

Ook het Marketingplan Drenthe plus kan een belangrijke bijdrage leveren. Het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid is voor Drenthe van groot belang. Daarom is ook het fiasco van het IT-atelier zo betreurenswaardig. Zoiets doet het imago geen goed. We spreken de wens uit dat het marketingplan succesvol zal zijn.

Ik kom tot het einde van mijn bijdrage. Onlangs gelezen in een landelijk dagblad. Het is gewoon een jong stel: Patricia en Paul Kamp. Maar toch niet zo gewoon. Zij wonen en werken in Oud Charlois, een probleemwijk in Rotterdam, tussen junks, prostituees, daklozen, wietplantages en dealers. Hun werk is de opvang van jongeren die geen aandacht krijgen. Dag en nacht staat hun deur open en ze zijn, wonder boven wonder, nog nooit bedreigd of bestolen. Jonge crimineeltjes leggen, voordat ze bij het echtpaar naar binnen gaan, hun wapentuig onder aan de trap. Ze werken niet bij een officiële instantie voor maatschappelijk werk. Daar moeten ze weinig van hebben. "Voor je het weet, draai je vast in een ambtelijke molen," en: "In een officiële functie moet je professionele afstand bewaren; wij zoeken professionele nabijheid." Een Rotterdamse woningcorporatie stelde dit echtpaar een vrijgekomen schoolgebouw ter beschikking om hun jongerenwerk te kunnen continueren.

Voorzitter. Dit voorbeeld op een voor ons belangrijk thema laat zien dat creativiteit en professionaliteit lonen, ook zonder ambtelijke molens en bureaucratische regels. In dit geval kan de overheid volstaan met faciliteren. Laten we die creativiteit op dit en andere beleidsterreinen ook de ruimte geven. Dan mogen we Gods zegen op ons werk verwachten.

Voorzitter. Dan wil ik nu nog graag de motie voorlezen.

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

overwegende dat:

- de provincie serieus werk wil maken van kansen voor ontwikkeling voor jongeren;
- voor jongeren het hebben van perspectief op werk van groot belang is;
- daarvoor een goed voorzieningenniveau ten aanzien van huisvestings-ontmoetings- en opleidingsmogelijkheden belangrijk is;
- een te groot aantal jongeren vanwege sociale oorzaken en het ontbreken van diploma's op achterstand dreigt te raken;
- er zorg bestaat rondom het ongestructureerd gebruik maken van illegale ontmoetingsplaatsen (de zogenaamde keten) met alle risico's van dien, zoals alcohol en drugsmisbruik, veiligheidsrisico's, vandalisme en overlast;
- er extra aandacht moet zijn voor preventie en handhaving;
- er in dit kader specifieke aandacht moet zijn voor plattelandsjongeren;

spreken uit dat:

- voor een aantal jongeren in Drenthe de gevolgen op korte en lange termijn ernstig kunnen zijn;
- ouders en overheden hier een taak hebben te vervullen;
- de provincie een actieve coördinerende en faciliterende rol moet spelen richting gemeenten, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen ten aanzien van deze problematiek;

dragen het college van gedeputeerde staten op:

- de omvang en intensiteit van de problematiek in kaart te brengen voor de provincie Drenthe;
- met een plan te komen waarin de coördinerende rol van de provincie Drenthe duidelijk wordt vormgegeven;
- met de gemeenten en de jongeren projecten te ontwikkelen, gericht op de verbetering van het voorzieningenniveau voor jongeren;
- een extra impuls te geven aan de opleidingsmogelijkheden en het scheppen van werkgelegenheid conform de in de tekst van de algemene beschouwingen aangedragen suggesties, alsmede in het kader van het programma Werk Onderwijs en Kennisinfrastructuur (WOK),
- een bedrag van € 500.000,- vrij te maken voor het realiseren van deze doelstellingen;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Het is altijd prettig wanneer men zijn algemene beschouwingen een motto mee kan geven, of kan beginnen met een citaat dat bij benadering de gemoedstoestand weergeeft van waaruit de spreker aan zijn betoog over de algemene bestuurlijke situatie in de provincie begint.

En het was even zoeken dit jaar en het is lang twijfelen geweest tussen de apostel Paulus in zijn brief aan de Romeinen, waar hij in hoofdstuk 13 de rol en legitimatie van de overheid kort en helder uiteenzet, en Willem Elsschot, die in 1910 zijn gedicht "Het Huwelijk" schreef, waarin de veel, en ook vandaag al, geciteerde versregels staan:

"... want tussen droom en daad
staan wetten in de weg en praktische bezwaren".

Het was dus kiezen tussen Paulus en Elsschot en het is Elsschot geworden.

De heer BAAS: Het is toch fijn voor de heer Sluiter dat we wat dat betreft toch tot dezelfde keuze zijn gekomen.

De heer SLUITER: Voorzitter. Het is Elsschot geworden, omdat wij als staten in 2003 van start zijn gegaan met een aantal dromen over hoe Drenthe zich zou moeten ontwikkelen en hoe Drenthe optimaal kan worden bestuurd.

In 2003 is ook het nieuwe college begonnen met het opschrijven van de dromen die het wilde verwezenlijken.

De fractie van D66 heeft - ik veronderstel dit als bekend - dromen over een bestuurlijk transparant en een duurzaam Drenthe.

De centrale vraag bij deze algemene beschouwingen is wat D66 betreft: welke wetten en praktische bezwaren staan de realisatie van de bestuurlijke wensen in de weg. De gekozen benadering is er een op hoofdlijnen geweest. Ik ga dus niet over elk hoofdstuk iets zeggen, maar ik pik er enkele, voor onze fractie significante punten uit die tezamen de spiegel zijn van hoe wij naar de collegeperiode tot nu toe en de Voorjaarsnota 2006 kijken.

Mijn eerste onderwerp is de systematiek van collegeprogramma, begroting, voorjaarsnota en rekening in hun onderlinge samenhang, de beleidscyclus dus.

Het is onze fractie opgevallen dat deze stukken weliswaar aan leesbaarheid hebben gewonnen, maar dat zij zich niet een op een naast elkaar laten leggen, zodanig dat dan onmiddellijk een eenvoudige vergelijking mogelijk is. Dat moet beter kunnen. Onze fractie vindt dat er gewerkt moet worden aan een zodanige presentatie van beleid en cijfers dat doelstelling, voorgenomen acties, daaraan uit te geven bedragen, gerealiseerde acties, uitgegeven bedragen en de stand van zaken in de doelrealisatie naast elkaar te vinden zijn.

Ik zet het maar eens in een voorbeeld. De doelstelling is dat in 2006 de voortijdige schooluitval met 30% is gedaald ten opzichte van 2003. Wat zijn daarop de voorgenomen acties, waaraan gaat hoeveel geld worden besteed, wat is er van die voorgenomen acties gerealiseerd en wat niet en waarom niet, wat hebben die gerealiseerde acties gekost en hoe staat het er thans voor met de realisatie van de doelstelling? Dat zou op één bladzijde te vinden moeten zijn. Dat lijkt ons concreet haalbaar en bepaalt bovendien iedereen in de provinciale organisatie bij wat er moet gebeuren. En daarenboven maakt het een goede controle door de staten mogelijk en dat is iets waar GS, als het goed is, belang in stellen.

Een ander aspect van het bijeenbrengen van plannen, stand van zaken in de realisatie en uitgegeven geld is, dat hiermee ook inzichtelijk kan worden gemaakt welk deel van de uitgaven per doelstelling is besteed aan bureaucratie, apparaatskosten, overleg, notakosten, communicatiekosten et cetera en welk deel rechtstreeks in het veld is terechtgekomen. Anders gezegd: wij zouden meer zicht willen hebben op de vraag - en ik stel die vraag voor de duidelijkheid en eenvoud maar even in huiselijke termen - wat het hele praat- en vergadercircus kost in relatie tot de tastbare en meetbare resultaten en veranderingen. Dit onderwerp samenvattend is dus de vraag welke wetten of praktische bezwaren in de weg staan om deze droom te verwezenlijken.

De heer HARLEMAN: Heeft D66 het dan alleen over het ambtelijk apparaat van de provincie of ook over de door ons gesubsidieerde instellingen?

De heer SLUITER: Daarop is een genuanceerd antwoord nodig, omdat de door ons gesubsidieerde instellingen voor een deel natuurlijk te beschouwen zijn als deel uitmakend van wat ik maar even het praat- en vergadercircus heb genoemd, maar voor een deel ook echt geld laten terechtkomen op plekken zonder dat het wordt opgeslorpt door nota's, bureaucratie enzovoorts. Dus welk deel landt nu echt ergens waardoor de werkelijkheid zichtbaar en tastbaar verandert en welk deel blijft hangen in bureaucratie: praten, vergaderen en van alles en nog wat.

De heer VEENSTRA: Vindt de heer Sluiter dat het college dit in beeld zou moeten brengen, of moet het college vooral in beeld brengen wat inhoudelijk aan resultaat is geboekt. Natuurlijk hoort bij iedere wet en ieder beleid vergaderen en het is nogal wat gevraagd als dit allemaal in beeld moet worden gebracht. Kunnen wij ons niet beter focussen op de resultaten?

De heer SLUITER: Ja, maar ook de relatie tussen aan de doelstelling besteed geld en de resultaten moet duidelijk zijn. Als je € 1 miljoen uitgeeft aan een bepaalde doelstelling en als blijkt dat van dat bedrag € 50.000,-- landt in zichtbare veranderingen en € 950.000,-- opgaat aan gepraat en vergaderen dan zal ook de heer Veenstra van mening zijn dat daar eens goed naar gekeken moet worden. Ik realiseer mij dat ik het nu wat extreem schets, maar het gaat erom dat duidelijk wordt wat hier in huis blijft hangen aan allerlei kosten en wat echt terecht komt bij waarvoor het bedoeld is. Daar zou eens naar gekeken moeten worden.

De heer HARLEMAN: Maar als het onderdeel provinciale staten wordt bekeken, zal duidelijk worden dat 90% van het geld wordt besteed aan vergaderen, terwijl dit bij welzijn misschien om 5% van het budget gaat.

De heer SLUITER: Dat laatste help ik de heer Harleman hopen, want daarvan ben ik niet overtuigd.

De heer HARLEMAN: Heeft de heer Sluiter dan concrete aanwijzingen van hoe hoog de overheadkosten zijn bij de toekenning van subsidies? Weet hij hoeveel er zinloos wordt vergaderd?

De heer SLUITER: De heer Harleman voegt nu het element zinloos vergaderen toe. Maar er zal ongetwijfeld wel eens een zinloze vergadering zijn.

De heer HARLEMAN: Als de heer Sluiter het niet zinloos vindt dat er veel over vergaderd wordt, stelt hij dit punt toch niet aan de orde?

Als de vele vergaderingen nuttig zijn, hoeft daar niet op bezuinigd te worden.

De heer SLUITER: Het is een oprechte benieuwdheid naar wat als voor een doelstelling een X-bedrag wordt uitgetrokken er wordt besteed - verloren is misschien niet het juiste woord - aan praten, vergaderen, nota's, lunches, werkbezoekjes, uitjes, kopieerkosten en weet ik veel en wat daarvan nu werkelijk rechtstreeks landt in de doelstelling waardoor de werkelijkheid verandert.

De heer VEENSTRA: Ik ben bang dat de heer Sluiter er nu een karikatuur van maakt. Wij stellen geld beschikbaar voor beleid en natuurlijk zijn daar apparaatskosten mee gemoeid. Maar het gaat om het doel en om nu heel erg te focussen op de vergadercyclus en de rol van ambtenaren lijkt mij niet juist. Het gaat erom welk beleid wordt gerealiseerd en wat voor resultaten daarmee worden geboekt. Voor het overige vind ik dit ook meer een onderwerp voor bespreking in de commissie.

De heer SLUITER: Dat laatste is prima, maar mij is hier de vrijheid gegund om een paar zaken, die ik als hoofdlijnen beschouw aan te zwengelen en dat is wat ik nu doe.

Ik kom bij het tweede onderwerp dat mijn fractie de revue wil laten passeren, namelijk duurzaamheid. Het zal in de afgelopen jaren zijn opgevallen dat D66 een stevig accent heeft gelegd op duurzaamheid. Wij doen dat vanuit de overtuiging dat de duurzaamheidsbenadering geen modieus verschijnsel is, maar een noodzakelijkheid om de aarde ook op termijn leefbaar te houden.

We hebben de afgelopen jaren verschillende malen met elkaar en met het college gesproken over duurzaamheid in het provinciaal beleid en wij geloven dat ieders intenties goed zijn. Er zijn ook voorbeelden van daadkracht, getuige de aangekondigde vergunningaanscherping voor Essent Wijster inzake de verdere beperking van de uitstoot van dioxine.

Maar wij zijn ook van mening dat er meer moet gebeuren dan tot nu toe in de planning staat. We werden verleden week opnieuw in die overtuiging bevestigd toen de Taskforce Energietransitie haar rapport "Meer met energie" uitbracht. Die taskforce geeft 26 transitiepaden aan waarlangs de CO₂-uitstoot met 50% kan worden verminderd. Ieder pad bestaat uit concrete projecten en ondersteunende activiteiten op het gebied van energiebesparing, schone fossiele brandstoffen, waaronder biogas en waterstof, en duurzame energie, zoals biomassa en wind- en zonne-energie.

Nu zijn GS in de gelukkige omstandigheid dat zij al enkele jaren een coördinerend bewindspersoon duurzaamheid in hun midden hebben. Die omstandigheid wekt veel verwachtingen. De vraag is dan natuurlijk wat deze coördinerend bewindspersoon duurzaamheid ervan weerhoudt om met nog meer energie in te zetten op die duurzaamheid. Welke van de door de taskforce beschreven transitiepaden biedt voor Drenthe aanknopingspunten om meer te doen dan nu in de steigers staat? Waarom verlangt de provincie niet dat goed te keuren bestemmingsplannen nog slechts duurzaam bouwen toestaan? Waarom wordt niet veel steviger ingezet op energiebesparing? Waarom er is zoveel gedraal over wind-energie? Waar blijft een stimuleringsregeling voor de zonne-energie, of de verkenning voor kansen met kleinschalige windenergie? Waarom blijft er te veel hangen in de sfeer van convenanten en wordt er te weinig afgedwongen? Staan er wetten in de weg of zijn er praktische bezwaren? Of is het aarzeling die niemand kan verklaren en die - zo schreef de dichter - vooral des avonds komt wanneer men slapen gaat?

Voorzitter. Het derde onderwerp gaat over een van de parels die wij in Drenthe hebben. Ik heb het dan over RTV Drenthe, een parel die jaarlijks veel geld kost, maar niet bepaald in een glanzende conditie verkeert.

In de Voorjaarsnota vraagt het college de staten in te stemmen met het tussen ROOS en IPO overeengekomen onderhandelingsresultaat inzake indexering over de jaren 2005 tot en met 2008.

Onze droom is een omroeporganisatie die, in optimale omstandigheden gehuisvest, haar werk journalistiek onafhankelijk, goed en met een geoliede bedrijfsvoering verricht. Die droom is op dit moment geen werkelijkheid. De signalen die ons hierover publiekelijk bereiken hebben eerder het karakter van een kleine nachtmerrie. En alvorens wij instemmen met het aanvullend en uit eigen provinciale middelen beschikbaar stellen van opnieuw enkele tonnen euro's, willen wij ervan worden overtuigd dat dit geld gaat naar een omroep die goed functioneert en waarin wij vertrouwen kunnen stellen. En die overtuiging ontbreekt op dit moment bij mijn fractie.

Uit de pers weten we dat er een analyse is gemaakt van de situatie bij de omroep en wij vinden het nodig om die rapportage te kennen om ons in voldoende mate een beeld te kunnen vormen van de gezondheidstoestand van RTV Drenthe.

Nu weet mijn fractie heel goed dat het college niet gaat over de vraag of dat rapport ons bereikt of niet. Mijn fractie houdt het zelfs goed voor mogelijk dat ook GS niet over die rapportage beschikken. Maar in dat geval is de indringende vraag van D66 aan GS, waarop zij het vertrouwen baseren dat het voor 2005 en 2006 gevraagde bedrag van € 150.000,-- verantwoord zal worden besteed. Want deugdelijk onderbouwen en motiveren is in ieder geval de taak van GS indien zij de staten om extra geld voor de omroep vragen. Vooralsnog zijn de gegeven motivering en de beschikbare informatie in onze ogen te mager om verantwoord te kunnen beslissen.

De heer LANGENKAMP: De heer Dohle van de VVD had een heel mooie truc bedacht. Hij zei dat het de omroep zou sieren ons het plan toe te zenden. De heer Sluiter vraagt nu eigenlijk aan GS of zij het plan al dan niet al hebben ontvangen. Ik heb ergens gelezen dat het college het eigenlijk niet eens wil hebben, maar waarom kiest de heer Sluiter deze insteek en niet die van de VVD, die eigenlijk veel lovenswaardiger is?

De heer SLUITER: Ik denk dat wat de heer Dohle en ik beogen materieel op hetzelfde neer komt. Maar de insteek is verschillend en ik zal uitleggen wat onze insteek is.

Het college vraagt ons in te stemmen met het beschikbaar stellen van extra geld. Als het college extra geld vraagt, heeft het college de plicht die vraag te motiveren. De motivering die tot nu toe is gegeven, is volgens ons onvoldoende met goede informatie onderbouwd. En als het college de staten vraagt extra geld beschikbaar te stellen dan willen wij daar best over praten, maar dan moeten wij wel voldoende informatie hebben en die hebben wij op dit moment niet.

De heer LANGENKAMP: Maar dan legt de heer Sluiter het probleem dus bij GS.

De heer SLUITER: GS stellen de staten voor extra geld beschikbaar te stellen en dan heb ik mij toch met GS te verstaan?

De heer LANGENKAMP: Dat laatste klopt, maar het lijkt mij dan een veel duidelijker signaal dat wij RTV Drenthe vragen ons het rapport toe te sturen.

De heer SLUITER: Wat de heer Dohle heeft gedaan, vind ik prima. Hij heeft een benadering gekozen, waarbij de informatie op tafel moet komen.

De heer DOHLE: Ik wil hieraan toevoegen dat ook wij een stok achter de deur hebben gezet. Wij verwachten dat de Omroepnota helder maakt wat de sturingsmogelijkheden zijn in relatie tot het verlengen van de concessie komend jaar. De heer Sluiter zoekt de stok in het bedrag van € 150.000,-- extra, waarvan de beschikbaarstelling volgens hem onvoldoende gemotiveerd is. In die zin vertellen we eigenlijk hetzelfde verhaal.

De heer SLUITER: Voorzitter. Mijn vierde onderwerp is de bereikbaarheid. Daaraan wordt hard getrokken, in het bijzonder door de heer Swierstra en het ziet ernaar uit dat de bereikbaarheid van en in Noord-Nederland veel te maken heeft en houdt met asfalt. Maar het college geeft ook aan hard te willen trekken aan een vervoersknooppunt bij Assen-Zuid, dat daarmee een - en ik citeer - "representatieve poort moet worden voor de Regiovisie Groningen-Assen".

Die zinsnede in de Voorjaarsnota bracht onze fractie bij de constatering dat die representatieve poort tot nu toe eigenlijk ontbreekt. Hoe moet de argeloze reiziger zich ervan bewust worden dat hij ter hoogte van Assen-Zuid het voor de regionale economie zo belangrijke gebied, mag ik zeggen het kloppend hart van het Noorden, het Regiogebied Groningen-Assen binnengaat? Zou hier een fysiek duidelijk zichtbare markering niet op zijn plaats zijn? Zou er tussen de gebundelde infrastructuur van spoorlijn, A28 en TT-baan geen plaats zijn voor een groot en groots kunstwerk dat de entree van het regiovisiegebied aan niemand ongemerkt laat passeren?

Mijn fractie ziet geen wetten of praktische bezwaren die het omzetten van deze droom in een duidelijke daad in de weg kunnen staan. Maak een grote, symbolisch vormgegeven poort en maak daarmee zichtbaar dat het gebied Groningen-Assen niet zomaar het zoveelste stukje langs een snelweg is, maar dat het gaat om hét kerngebied van de regio.

Voorzitter. Ik kom terug bij het gedicht van Willem Elsschot.

Het gedicht handelt over het huwelijk en belicht daarvan overigens een tot weinig vreugde stemmende variant.

Het college, dat ik voor deze gelegenheid zie als een huwelijk tussen PvdA en VVD, kondigt in de Voorjaarsnota aan dat het komend najaar een politiek testament zal worden opgemaakt.

Mijn fractie zou graag zien dat de evaluatie van deze met veel dromen en goede plannen begonnen bestuurlijke echtverbintenis werd opgeschreven in broodnuchtere taal, in meetbare termen, in concrete resultaten en heldere analyses en verklaringen over die dingen die wel tot de voornemens behoorden, maar niet of slechts gedeeltelijk werden gerealiseerd. Gewoon in taal en termen die iedereen onmiddellijk begrijpt omdat er staat wat er moet staan. Op die manier worden de staten én de inwoners van Drenthe in de gelegenheid gesteld zich een oordeel te vormen over niet alleen het verbeeldend vermogen van de coalitiepartners, maar ook over de bestuurskracht en daadkracht die zijn getoond en de resultaten die wel en ook de resultaten die niet zijn geboekt.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Eerder hebben wij aandacht gevraagd voor de gevaren die de ziekte van Lyme met zich brengt. In 2005 hebben bijna 73.000 mensen hun huisarts bezocht na een tekenbeet. Dat is bijna driemaal zoveel als in 1994.

In Drenthe lopen mensen relatief de meeste kans de ziekte op te lopen, omdat de aanwezigheid van natuur en bossen een grote rol speelt. Bosrijke gebieden en grasgebieden bieden een grote kans op besmetting. De ziekte is ook voor de vele toeristen die hier jaarlijks komen een reëel gevaar.

Wij zijn er altijd voorstander van geweest dat in Drenthe de provincie het voortouw neemt bij de voorlichting over de ziekte van Lyme. Tot nu toe heeft de provincie die taak nog niet op zich genomen.

De heer Baas sprak over jeugd en jongeren en ook ik wil dat doen.

Ik wil graag twee jonge mensen die studeren aan het AOC-Terra in Assen introduceren. Zij hebben het voorstel dat wij verleden jaar hebben gedaan om een folder te maken over de ziekte van Lyme uitgewerkt. Zij zijn er op persoonlijk initiatief en met toestemming van het college in geslaagd een folder samen te stellen. Vanochtend zijn de eerste folders van de drukpers gerold en wij vinden het heel leuk dat zij de gelegenheid krijgen die folder aan te bieden aan de voorzitter van de staten van Drenthe.

Mag ik Kim Robin verzoeken hierheen te komen om de folder aan de heer Looman uit te reiken, die de folder ongetwijfeld zal doorgeven aan de CvdK, die wij vanaf deze plaats beterschap wensen.

(De folder wordt aan de voorzitter aangeboden.

Applaus.)

De staten zullen de folder na afloop van de vergadering ontvangen. Ik wijs er verder nog op dat deze jongeren niet alleen de tekst maar ook de lay-out voor hun rekening hebben genomen, al met al een hele prestatie.

Voorzitter. Tijdens de vorige algemene beschouwingen hebben wij de nadruk gelegd op de controlerende en kaderstellende rol van PS, dit in verband met de invoering van het dualisme. Wij hadden kritiek op een aantal zaken die met de jaarrekening verband hielden. Ook in de jaarrekening 2005 vallen enkele zaken op.

Volgens de beleidsbrief bedraagt het rekeningresultaat ruim € 5 miljoen, maar in werkelijkheid is het saldo van baten en lasten een heel ander bedrag. Volgens de balans op pagina 239 van de Jaarrekening 2005 was eigen vermogen per 31 december 2005 € 85,128 miljoen, terwijl dit op 31 december 2004 nog € 86,747 miljoen was. Er is dus sprake van een afname van het eigen vermogen met ruim € 1,5 miljoen. Dát is het rekeningresultaat over 2005.

Het rekeningresultaat van ruim € 5 miljoen dat GS in de beleidsbrief noemen, bestaat voor het grootste deel uit overlopende projecten, projecten die in 2005 niet afgerond zijn en die in 2006 alsnog hun beslag zullen moeten krijgen.

Ook de voordelen uit de Motorrijtuigenbelasting (MRB), de hogere uitkering uit het Provinciefonds, niet kwantificeerbare ontwikkelingen voor een bedrag van ruim € 1,5 miljoen - om welke ontwikkelingen gaat het dan? - en een hele hoop kleinere voor- en nadelen worden tot het rekeningresultaat gerekend, terwijl ze als zodanig niet in de boeken opgenomen zijn.

Wij hebben onlangs het rapport ontvangen van de commissie die de reserves en voorzieningen onderzocht heeft. Uit dit rapport blijkt overduidelijk dat het zicht op de reserves in de provincie Drenthe beter kan. Ook dit onderzoek heeft geen exacte kennis opgeleverd over de vraag hoeveel geld er nu werkelijk op de plank ligt. Dit is uiterst merkwaardig, want die kennis moet uit de balans blijken. De balans moet goed zijn want dan kun je daaruit precies lezen hoeveel geld er op de plank ligt. Hoe kan de accountant anders een goedkeurende verklaring afgeven?

Voorzitter. Wij hebben gemeend hierover een motie te moeten indienen.

De heer HARLEMAN: Uit de balans blijkt wel degelijk hoeveel geld er op de plank ligt, dat is namelijk onze algemene vrij besteedbare reserve. En bij alle andere bestemmingsreserves en voorzieningen kan gediscussieerd worden over de vraag of die bestemmingen wel zoveel geld waard zijn en dat was ook het probleem waar de onderzoekscommissie tegenaan liep. Maar op zich blijkt uit de balans wat wij aan geld op de plank hebben liggen.

De heer DE HAAS: Ik denk er toch iets anders over dan de heer Harleman. En ik wil mijn motie toch voorlezen.

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

overwegende, dat:

- het zicht op de reserves en voorzieningen in de provincie Drenthe onvoldoende is;
- de jaarrekening en begroting van de provincie een duidelijk en transparant beeld moeten geven van alle uitgaven en inkomsten van de provincie.;

verzoeken het college van GS, om de begroting en jaarrekening zodanig in te richten, dat:

- alle reserves opgeheven worden en samengevoegd worden tot één algemene reserve;
- alle uitgaven in de exploitatie verantwoord worden;
- alle baten en lasten in de begroting en in de winst- en verliesrekening opgenomen worden,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie kan bij de beraadslaging worden betrokken.

De heer DE HAAS: Het rapport "Besparen op reserves" spreekt over geringe informatieverstrekking en transparantie ten aanzien van de ontwikkeling van reserves en voorzieningen.

De heer HARLEMAN: Heeft de heer De Haas aanwijzingen dat de provincie uitgaven doet die niet conform het BBV via de exploitatierekening lopen?

De heer DE HAAS: Als de heer Harleman zijn kennis nou eens zou spuien bij zijn eigen fractiegenoten en leden van gemeenteraden dan zou dat een verhelderend beeld geven. Bij die opmerking wil ik het graag laten.

De heer HARLEMAN: Ik wil graag bijgespijkerd worden door de heer De Haas en vandaar dat ik een informatieve vraag stel.

De heer DE HAAS : In de commissie mag de heer Harleman hierop terugkomen, ik ga nu graag verder met mijn betoog.

Cijfers en mutaties worden structureel niet of slechts summier toegelicht en er worden geen verbanden gelegd met de consequenties voor de beleidsuitvoering en de doelbereiking, zo staat in het rapport. Ook blijkt dat het een hoop tijd kost om de juiste cijfers boven tafel te krijgen. Cijfers in begrotingen en andere documenten sluiten regelmatig niet op elkaar aan en budgethouders herkennen zich niet in de cijfers die in de begroting zijn opgenomen.

Voorzitter. Wij vinden dit een zorgelijke ontwikkeling. Hebben we hier te maken met een verkokerde organisatie, of werkt Probis nog niet helemaal en wordt er te veel tijd gestoken in beleidsnota's en te weinig in financiële verantwoording en uitvoering? En hoe moet dat straks bij de invoering van het flexibele kantoorconcept?

Graag zouden wij van GS horen wat zij willen doen om deze ontwikkeling te keren.

De heer DOHLE: Ik probeer het toch nog even. Ik heb de indruk dat als je de accountantsrapporten leest de conclusie moet zijn, dat het eigenlijk allemaal steeds beter gaat. Ik vraag mij dan ook af hoe de heer De Haas erbij komt dat er sprake is van een glijdende schaal. Ik vind dat een rare constatering.

De heer DE HAAS: Ik zeg niet dat het een glijdende schaal is, ik zeg dat het waarschijnlijk wel ietsje transparanter zou kunnen. Dát is wat ik betoog. Het moet simpeler worden om tot de juiste cijfers te komen. De een leest misschien wat gemakkelijker dan de ander en laat ik er dan wat meer moeite mee hebben, maar....

De heer DOHLE: Dat is wel helder, maar dan gebruikt de heer De Haas wel heel veel zware woorden om iets transparanter te krijgen.

De heer DE HAAS: Dan zal ik mij in het vervolg wat eufemistischer uitdrukken.

Voorzitter. De Rekenkamer is nu met een eerste rapport gekomen en hieruit blijkt dat sturen op resultaat bij het SNN wel kan, maar niet altijd gebeurt. Wij kunnen ons er wel wat bij voorstellen. Nog altijd missen wij een behoorlijke financiële en inhoudelijke verantwoording van het project DrentsGoed, een project waarin € 700.000,- aan gemeenschapsgeld is gestoken. Het eindverslag over dit project beslaat twee A4'tjes, waarin niets duidelijk wordt gemaakt over de behaalde resultaten en de bereikte doelstellingen. De cijfers ontbreken en hierdoor worden wij belemmerd in onze controlerende taak.

Wij hebben ons eerder positief uitgelaten over het ambitieniveau van ons college. Zelf stelt het college in de Voorjaarsnota dat deze ambities niet gering zijn. Er worden plannen gemaakt, convenanten ondertekend en afspraken vastgelegd en er wordt verwezen naar nota's die nog moeten komen. Als tussenrapportage van de doestellingen die al dan niet bereikt zijn, schiet deze Voorjaarsnota eigenlijk nog tekort. Een duidelijk resultaatgerichte verantwoording vinden we eigenlijk alleen in Hoofdstuk 4 over werk, onderwijs en kennisinfrastructuur (WOK). Die verantwoording biedt dan ook gelijk de mogelijkheid tot een realistische beoordeling van de gestelde doelen en, zo nodig, het tijdig aanpassen van de koers die het college heeft uitgestippeld.

Mijnheer de voorzitter. Ik kom op RTV Drenthe. Het drama van de veel te dure verhuizing is nu verworpen tot een drama in meerdere bedrijven en het eind lijkt nog niet in zicht. Wij hebben altijd op het standpunt gestaan dat ten aanzien van de indexering RTV Drenthe op één lijn dient te worden gesteld met alle andere budgetinstellingen in de provincie. De OPD wil ervoor blijven waken dat de Drentse burger moet bloeden voor de omroepgelden. Er zijn al vele miljoenen aan gemeenschapsgeld in deze instelling gestopt en aan de soap die zich momenteel aan de Beilerstraat afspeelt, moet naar onze mening op korte termijn een einde komen. Wat denkt het college te ondernemen om aan deze situatie een einde te maken?

Verder zijn wij van mening dat het onderzoeksrapport openbaar moet zijn en aan PS ter beschikking moet worden gesteld.

Voorzitter. De uitkering die wij krijgen uit onze aandelen in Essent is altijd een welkome aanvulling op de provinciale begroting. Ook dit jaar wordt een flink dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd, namelijk 50%. Verleden jaar was dat nog 40% en het jaar daarvoor zelfs nog 22%. De winst van Essent steeg met 26% door de hogere energieprijzen. Dus van lagere energieprijzen als gevolg van de privatisering komt nog weinig terecht en de burger betaalt het gelag. Verder delen wij de kritiek op de topbonus voor de baas van Essent.

Voorzitter. POP II heeft als een van de leidende uitgangspunten voor de woningbouwprogramma's van de Drentse gemeenten het opvangen van de eigen bevolking in de plattelandsgemeenten. Gemeenten moeten een woonplan inleveren. Ook wordt in POP II als doelstelling aangegeven dat in 2010 alle huishoudens die een eigen woning zoeken, een dak boven het hoofd hebben. De behoefte aan woningen voor senioren en starters is nog altijd groot. Dit kan betekenen dat iemand die in 2004 of eerder al woningzoekende was in een plattelandsgemeente nog zes jaar op een woning moet wachten. Wij horen graag van GS hoe de stand van zaken is in de plaatsgemeenten als het gaat om het bouwen van woningen voor de eigen bevolking.

Voorzitter. Jarenlang heeft het Noorden zich door Den Haag aan het lijntje laten houden met de zweeftrein en zelfs nu heeft het nog heel wat voeten in de aarde om de beloofde €2,7 miljard binnen te halen. De OPD vindt dat het geld van de zweeftrein in projecten gestoken moet worden die het gehele Noorden ten goede komen, ook Drenthe. Dat betekent dat er gericht geïnvesteerd moet worden in onderwijs, verbreding van hbo-opleidingen, kenniseconomie, openbaar vervoer, infrastructuur en werkgelegenheid. Ook andere sprekers hebben hierop al geduid.

Veel jongeren trekken na de middelbare school weg naar Groningen, Enschede, Leeuwarden of Zwolle. De OPD heeft hiervoor in het verleden al meermalen aandacht gevraagd en voorstellen gesteund om het middelbaar beroepsonderwijs te versterken en beter aan te laten sluiten op de vraag van het Drentse bedrijfsleven. Met name in de regio Emmen kan dit leiden tot specifieke onderwijsinrichtingen, waar-

door de regio als vestigingsplaats met gekwalificeerde arbeidskrachten voor het bedrijfsleven aantrekkelijker wordt.

Ook is de OPD er altijd voorstander van geweest dat na het mbo een vervolgopleiding op hbo-niveau wordt aangeboden. Dit zou vanuit het MBO zelf opgezet kunnen worden in nauwe samenwerking met hbo-opleidingen uit Drenthe, Groningen, Zwolle, Leeuwarden en Enschede. Een verbreding van het onderwijsaanbod zal de uitstraling van de regio Emmen alleen maar versterken.

Wij hebben hiervoor een motie opgesteld en die wil ik nu graag indienen.

Motie M11

De provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

overwegende dat:

- *met name de regio Emmen de jeugdwerkloosheid hoog ligt;*
- *er onvoldoende mogelijkheden zijn tot een vervolgopleiding in het hbo;*
- *een verbreding van het onderwijspakket een positieve uitstraling zal hebben op de economie;*
- *het vanuit economisch en sociaal oogpunt belangrijk is de jeugdwerkloosheid terug te dringen,*

verzoeken het college van GS,

om uit de reserve versterking economische structuur € 75.000,- ter beschikking te stellen voor een onderzoek naar de mogelijkheden voor verbreding van hbo-opleidingen in Emmen,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie kan bij de beraadslaging worden betrokken.

De heer VEENSTRA: Wij hebben dit verleden week aan de orde gehad, omdat dit ook een van onze ideeën is om iets voor dit gebied toen doen. Toen is ons gebleken dat het niet om geld gaat maar dat het puur lobbyen is geblazen willen wij in Emmen meer hbo-opleidingen krijgen. Er moet dan met Windesheim in Zwolle en met de Hogeschool in Groningen en met de RuG gesproken worden. Een financiële bijdrage van € 75.000,- heeft dan ook niet zoveel zin. Het is veel beter een lobby op te zetten.

De heer DE HAAS: Hoe het ook tot stand komt, er zullen toch middelen nodig zijn om het te realiseren.

De heer VEENSTRA: Er zijn juist geen middelen nodig.

De heer DE HAAS: Maar er zullen toch lobbyisten aan het werk moeten, er zullen initiatieven ontplooid moeten worden om te komen waar wij naar toe willen.

De heer VEENSTRA: Het is heel belangrijk, maar dit is nu juist een goed voorstel waarvoor geen geld nodig is. En dat is toch wel het vermelden waard.

De heer DE HAAS: Als er geen geld voor nodig is, juich ik dat alleen maar toe, maar wij dachten dat wel een bedrag van € 75.000,- nodig was om een aanzet te geven. Maar als dit geld niet nodig is dan nemen wij ons die opmerking graag ter harte. Wij wilden alleen een goede voorzet geven om het door ons gewenste resultaat te bereiken. Ik stel voor hierover in de commissie verder te spreken.

De heer VEENSTRA: Over het doel zijn wij het wel eens, maar de weg ernaartoe kan wat ons betreft een wat andere zijn.

De heer DE HAAS: Er zijn vele wegen die naar Rome leiden en als het doel door middel van een dialoog kan worden bereikt dan zijn wij de laatsten om daaraan niet mee te werken.

Voorzitter. De OPD heeft zich altijd sterk gemaakt voor een brede invoering van de automatische externe defibrillator (AED)-apparatuur. Jaarlijks worden circa 16.000 mensen buiten het ziekenhuis getroffen door een plotselinge hartstilstand. Nu overleeft 10% van de slachtoffers dit. De kans op overleven kan drastisch toenemen als het slachtoffer binnen zes minuten gedefibrilleerd kan worden. Door het inzetten van AED door politie, brandweer en het plaatsen ervan in publieke gebouwen als winkelcentra, sportcentra en horecagelegenheden wordt de overlevingskans twee- à driemaal zo groot. Implementatie van de AED in de samenleving is dus van levensreddend belang. In het Noorden gaat het jaarlijks om ongeveer 300 gevallen.

De doelstelling om de provincie Drenthe volledig AED-proof te maken is onzes inziens haalbaar. Ook vanuit toeristisch oogpunt - Da's nou Drenthe - is dit een goede invalshoek. Er zullen wel enkele maatregelen nodig zijn om dit gecoördineerd en efficiënt te laten verlopen.

Wij zijn van mening dat de Regionale Ambulancedienst Groningen/Drenthe (RAV) bij uitstek geschikt is om hierbij te helpen. Die dienst beschikt over de know how en het netwerk. Kortom, die dienst heeft alle instrumenten om coördinerend op te treden. Uiteraard is er wel geld nodig om de ambulancedienst deze werkzaamheden te laten verrichten.

Wij hebben samen met de VVD hierover een motie gemaakt, die ik nu graag wil indienen.

Motie M12

De provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 17 mei 2006,

overwegende dat:

- *het aantal AED-apparaten in Drenthe in aantal behoorlijk toeneemt;*
- *dit een zeer positieve ontwikkeling is, alhoewel de locaties veelal niet bekend zijn, dus registratie gewenst is;*
- *een goede en adequate training, begeleiding, registratie en follow-up van buitengewoon groot belang is;*
- *mensen die opgeleid zijn om de AED-apparatuur vakkundig te gebruiken een forse bijdrage kunnen leveren aan de verbetering van de volksgezondheid en een vermindering van het risico van overlijden;*
- *de RAV hier een leidende rol wil en kan spelen, omdat de organisatie over de knowhow, de menskracht en de ontwikkeling beschikt;*
- *de RAV tevens de verbindende schakel naar de ziekenhuizen is en bij uitstek geschikt is de registratie en de koppeling aan het meldkamersysteem te verzorgen en te onderhouden, zodat nog sneller en adequater kan worden gewerkt;*

verzoeken het college van GS, om op korte termijn, binnen een maand, zorg te dragen voor een bijdrage aan de RAV van € 71.900,-- ter ondersteuning van het project AED-coördinatie,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ook deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer BEERDA: Maar vanwaar dit bedrag?

De heer DE HAAS: Het bedrag is ontleend aan een projectplan dat primair is ingediend door de RAV.

De heer BEERDA: Bedoelt de heer De Haas dan het plan dat is ingediend in december of het plan dat is aangepast in januari, of het plan dat is aangepast in februari, of het uiteindelijke plan van april?

De heer DE HAAS: Ik ben op de hoogte met de ontwikkelingen die de afgelopen periode hebben plaatsgevonden en ik weet ook dat er enige gedachtewisselingen hebben plaatsgevonden. Maar onze laatste informatie is dat wanneer dit bedrag bij de RAV terechtkomt, die dienst zeer snel een project kan uitvoeren dat zeer nuttig is. Vandaar dit bedrag.

De heer BEERDA: De heer De Haas weet dan toch ook dat er een plan lag voor € 22.000,--, maar dat de RAV dit plan heeft ingetrokken omdat een statenlid een motie wilde indienen, waarin een bedrag van ruim € 70.000,-- wordt genoemd. Is de heer De Haas niet bang dat hij zich een beetje voor een karretje laat spannen?

De heer DE HAAS: Ik laat mij voor geen enkel karretje spannen, want er is in de toekomst nog heel veel nodig om dit project "Heart proof Drenthe" volledig te doen slagen. Laat dit bedrag dan een aanzet zijn. Ik weet dat het veel kost om de plaatsen waar de AED's zich bevinden duidelijk aan te geven. Het projectplan dat de heer Beerda noemt en dit voorstel bijten elkaar niet.

De heer BEERDA: Dat is het niet. Wij hebben in dit huis met elkaar een regeling afgesproken over hoe wij omgaan met aanvragen van subsidies voor projecten. Daar hebben wij met elkaar een deal over gesloten. Vervolgens dient een instelling helemaal volgens de regels een plan in, dat plan voldoet niet aan de eisen en daarover vinden dan gesprekken plaats, maar de heer De Haas fietst daar dwars doorheen met zijn voorstel om het allereerste plan met ruim € 70.000,-- te belonen. Dat vind ik een rare manier van zaken doen.

De heer DE HAAS: Ik fiets nergens doorheen. Wij hebben uitermate goede gesprekken gehad met de RAV en wij zijn ervan overtuigd dat het toekennen van het door ons gevraagde bedrag de eventuele vervolgaanvragen op geen enkele wijze schaadt en de ontwikkelingen absoluut niet in de weg staat. Het is alleen zo dat wanneer dit bedrag vandaag gevoteerd wordt, de dienst er morgen mee aan het werk kan gaan. Dat is het concrete gegeven als deze motie wordt aanvaard.

De heer BEERDA: Dat is niet helemaal waar, want er wordt pas op 14 juni over de motie gestemd. En als de dienst het beter had gedaan, had zij in februari al kunnen beginnen.

De heer DE HAAS: Of we nu over een maand stemmen of nu: 14 juni is vroeg genoeg. Volgens ons staat de staten niets in de weg om dit bedrag beschikbaar te stellen aan de RAV. De andere aanvragen kunnen daarna rustig op hun eigen merites worden beoordeeld. Als dit bedrag beschikbaar komt, kan de RAV voor Drenthe aan het werk en dat is toch wat wij willen.

De heer BEERDA: We willen veel voor Drenthe en Drenthe moet ook vooral Drenthe blijven - dat ben ik met de heer De Haas eens - maar een meerderheid van de staten zou het wel eens niet met dit plan eens kunnen zijn. Maar dat zien we op 14 juni dan wel.

De heer DE HAAS: Ik weet ook wel dat het kan zijn dat er geen meerderheid voor dit voorstel is, ik kan ook tellen. Maar ik ken ook het belang van hetgeen er nu speelt; dat belang wil ik graag onder de aandacht brengen en ik ben heel erg blij dat ook de VVD deze mening is toegedaan.

Mevrouw PANNEKOEK: Ik wil nog even terugkomen op het plan van de ambulancedienst. Het maakt mij niet uit welk plan, als het maar een plan is dat voorziet in de training van mensen, het inschakelen van de meldkamer en in het doen van pogingen om voldoende van die apparaten te krijgen. Ik heb vanmiddag niets anders gehoord dan dat samenwerking gezocht moet worden en dat de provincie daarbij een stimulerende rol kan hebben.

Als het zo wordt bekeken, vindt de heer Beerda het dan wel een goed plan?

De heer BEERDA: Het plan dat wij ontvingen, vinden wij een uitstekend plan.

Mevrouw PANNEKOEK: Dan constateer ik dat de irritatie is veroorzaakt door het feit dat op een onhandige manier is omgegaan met het aanvragen van het plan en het hier in huis bespreken ervan, dus het voortraject.

Als we nu kijken naar de resultaten die met het plan worden beoogd en als ook de PvdA het dan een goed plan vindt en als dan dit plan als vallend onder de programmalijsn veiligheid van de provincie kan worden beschouwd, moeten wij dan niet actief op zoek gaan naar financiering?

Ook in de cultuursector zijn wel eens dingen gedaan, die het in dit huis aanvankelijk niet haalden, maar die wij zeer belangrijk vonden. In die sfeer zie ik ook dit plan. De VVD heeft gekeken naar het eindresultaat en daarom vindt de VVD het belangrijk dat dit plan uitgevoerd kan worden. Maar ik begrijp nu dat ook de heer Beerda het een heel goed plan vindt.

De heer BEERDA: Dat heeft mevrouw Pannekoek goed begrepen, maar het beleid van mijn fractie is wel dat als er al een regulier proces loopt om tot hetzelfde resultaat te komen, dit niet alsnog bij motie hoeft te worden geregeld.

Mevrouw PANNEKOEK: Wij hadden de indruk dat het reguliere proces ernstig stokte en wij wilden via medeondertekening van de motie laten merken dat wij het eindresultaat heel graag op korte termijn gerealiseerd zien. Misschien vinden wij nu de PvdA ook aan onze zijde.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Dit zijn de laatste algemene beschouwingen van de cyclus van vier jaar en ze zijn bedoeld voor het jaar 2007. Er zullen dit jaar nog vele zaken gerealiseerd moeten worden om in 2007 bij de burgers van Drenthe te kunnen scoren. De aankomende tijd zal het collegeprogramma waarschijnlijk centraal komen te staan en zullen zaken, die nog niet gerealiseerd zijn, worden uitgevoerd.

Voorzitter. Het afgelopen jaar zijn we getuige geweest van rampen in gebieden waar de bevolking in grote armoede leeft. Ik noem de tsunami in Azië, de aardbeving in Pakistan en de recente watersnood in Suriname. We hebben moeten meemaken dat het rijkste land ter wereld, de VS, door een orkaan werd getroffen. Eén beeld staat mij nog helder voor de geest: een oude vrouw, dood in een rolstoel, haar lichaam in staat van ontbinding en een van haar benen door loslopende honden tot de knie toe opgevreten. Ze is niet verdrongen, maar gestorven omdat ze door de staat en de samenleving in de steek is gelaten. Ze was niet de moeite waard om voor te zorgen.

Maar het gaat niet om één oude vrouw in de VS. Miljoenen Amerikanen leven onder de armoedegrens. Maar, is dan de vraag, is het bij ons dan veel beter? In Drenthe balanceren 16.000 gezinnen op de armoedegrens. De werkelijkheid is echter dat dit aantal nog veel groter is. Veel AOW'ers met een klein pensioentje verkeren in hoge financiële nood. De vaste lasten stijgen de pan uit.

Een sociaal isolement dreigt ook voor duizenden ouderen in onze provincie. Duizenden werklozen worden gedumpt in de kattenbak van de samenleving, mensen die voor korte tijd van dienst zijn geweest om winst en belastingen voor de rijken en de overheid te genereren en daarna kunnen verdwijnen.

Ook Drenthe wordt overspoeld met goedkope arbeidskrachten uit Europa. Hadden we eerst veel werk weggebracht naar de goedkope loonlanden, nu wordt het kleine beetje werk dat we nog hebben, overgenomen door goedkope krachten van elders. Onze eigen inwoners kunnen zich melden bij de sociale diensten en horen over twee jaar tot de categorie kansarmen die een beroep moeten doen op voedselbanken en het bekende pannetje soep van de kerk.

Drents Belang is de mening toegedaan dat eigen volk eerst aan bod dient te komen, pas daarna is er plaats voor anderen.

De sociaal-democraten en de vakbonden hebben het voortouw genomen in de afbraak van sociale zekerheid en werkgelegenheid. Dat de salonsocialisten op dit moment in de landelijke oppositie enkele links aandoende kreten laten horen, is slechts voor de show. Zodra ze weer in de regering zitten, slaan ze weer aan het bezuinigen, zoals ze dat ook deden ten tijde van de paarse regeringen. Wie ook minister van financiën, minister-president of adviseur van de EU, gecombineerd met commissariaten van

multinationals is, de boodschap is al 25 jaar hetzelfde, namelijk bezuinigen. Bezuinigen wil echter niets anders zeggen dan het verhogen van de winsten van enkelingen ten koste van de sociale zekerheid en de werkgelegenheid van gewone mensen.

Ook in Drenthe hebben we de komende jaren te maken met grote veranderingen. Niemand weet wat de economische ontwikkelingen zullen zijn of welke gevolgen ontgroening en vergrijzing zullen hebben. Niemand weet welke invloed de uitbreiding van Europa ook voor Drenthe zal hebben en niemand weet hoe de integratie van nieuwe Nederlanders zal verlopen.

Het grijpen van kansen vereist echter wel dat je weet wat je wilt, welke kant je met elkaar op wilt. Het vereist ook een creatieve aanpak en een flexibel op veranderingen inspelend beleid. Het vereist ook dat iedereen vanuit zijn of haar plaats meedenkt. Voorop dient wel het bedrijfsmatig denken te staan en daar, voorzitter, ontbreekt het vaak aan. Want dan is een bedrag van € 12 miljoen voor een verbouwing alleen een investering voor een beter onderkomen van het college.

Het is niet uit te leggen dat we er even een bedrag van € 12 miljoen doorjassen voor een verbouwing van het provinciehuis. Zitten de medewerkers zo slecht, vragen ze erom? Naar de informatie van Drents Belang vanuit het rokershol niet. De reden is dat er een aparte bestuursafdeling moet komen. Het college kan niet meer gewoon op z'n Brink-meubilair tussen de medewerkers vertoeven.

Wij kunnen het ons voorstellen: je zult als college naar hetzelfde toilet moeten als de medewerkers van de provincie! Toch niet zo aangenaam en toch heel gewoontjes. De vloerbedekking is ook niet alles, hetzelfde als dat van de medewerkers. Nee, een aparte afdeling, met veel pluche, zitjes en koffiecorners. Daar kan je op je gemak tendentieuze journalisten ontvangen. Je moet je toch niet voorstellen dat het personeel kan zien dat een Martin de Bruin zijn broodje kroket met veel mosterd bij een gedeputeerde naar binnen zit te proppen.

En dit alles onder het mom van: we hebben te weinig plaats. Drents Belang heeft in het verleden allang de oplossing aangedragen. Privatiseer het ingenieursbureau en er is ruimte en alles is opgelost. Maar dat willen de staten niet. Daarom maar even € 12 miljoen van onze samenleving ertegenaan. En als het dan toch echt ruig moet maak dan een geheel nieuw provinciehuis op deze plaats en dan de drie provincies erin, vlug de naam Provincie Noord-Nederland erop en klaar is Henk. Het lijkt ons een mooie taak voor gedeputeerde Weggemans om hier een aanzet voor te geven.

De start, nu drie jaar geleden, was hoopvol. Dualisme zou voor een grotere betrokkenheid zorgen en de politieke tegenstellingen duidelijker maken. Het debat zou weer in de staten worden gevoerd en de politiek zou een stuk spannender worden. Maar zie, er is niets veranderd. We zitten nog steeds in een partijdemocratie. De top van de PvdA is de baas en kijkt of ze zaken kan doen met de VVD en/of het CDA. Een deal met een van deze twee partijen is voldoende om haar zin te krijgen. We zien te vaak dat gedeputeerden als vanouds met fracties of met fractievoorzitters de boel voorkoken. De rest van de partijen, laten we eerlijk zijn, zit als franje in de staten. Ze leveren ideeën die al of niet door de macht worden overgenomen en voor de rest zijn zij hoogstens amusant. Ze moeten alleen niet te groot worden.

Dat de politiek niet saai hoeft te zijn, bewees Pim Fortuyn, die er in korte tijd in is geslaagd grote groepen mensen die zich geheel van de politiek hadden afgekeerd, weer daarbij te betrekken. Niet de achterkamertjes van de politiek, maar de politieke arena kan mensen enthousiast maken. Veel beloven, weinig geven doet de dwaas in vreugde leven, is niet voor niets een oude wijsheid. De burger krijgt weer de houding van "of je door de hond of de kat wordt gebeten, het maakt niets uit" en dat is duidelijk te merken aan de desinteresse. Probeersels als "woensdag-statendag" blijken de burger ook niet aan te spreken. We weten het allemaal, maar toch gaan we ermee door.

Er zijn echter voor de relatie tussen kiezer en gekozene meer spelers in het veld. De realiteit is dat wat wij persoonlijk meemaken, in onze familie, op ons werk, op vakantie en hier in de staten.

Alle andere realiteiten komt tot ons via de media. Het zijn vooringenomen standpunten, waarbij de journalisten hun journalistieke waarden als prostitués verkopen aan hun politieke broodheren. Laten wij vooral niet vergeten dat onafhankelijke journalistiek de ruggengraat zou moeten zijn van onze democratie. De pers zou de waakhond van de democratie moeten zijn, maar een waakhond die te vaak loos alarm geeft, heeft geen functie.

Een informatiekanal dat de informatie vertekent en vervormt, heeft ook geen nut, sprak minister Donner op de Dag van de Persvrijheid. Over de noordelijke pers kunnen wij alleen maar vaststellen dat zij een monopoliepositie heeft en is ingepakt door de gevestigde orde. Van enige objectiviteit is dan ook geen sprake. Samen met de media een witbroodje eten met kroket en enkele dagen mee uitwaaien elders, geven de garantie dat van objectiviteit weinig over is en dat de media schrijven wat enkele notabelen graag willen. Degene die het waagt zijn kop boven het maaiveld uit te steken, wordt kapot geschreven als populist of demagoog. Bij iedere andere tak van bedrijvigheid waar de producten zo belangrijk zijn voor de samenleving en het gevaar van verlies aan kwaliteit zo groot, zou de wetgever al lang hebben ingegrepen. Persvrijheid verzet zich echter daartegen. Maar daarmee valt die taak toe aan de pers zelf, gegeven de potentiële gevaren en maatschappelijke schade door de media die zich als politieke factor gedragen weten, zonder navenante verantwoording af te leggen.

Voorzitter. Naar de mening van Drents Belang is het merendeel van het beleid van de provincie Drenthe niet gebaseerd op een visie op de toekomst van Drenthe, maar op korte termijn economische belangen, waar concurrentievervalsing is binnengeslopen. Ik noem wederom het ingenieursbureau van de provincie. Vele malen heeft Drents Belang al op deze concurrentievervalsing gewezen maar het blijft gewoon doorgaan. Nu liggen er weer plannen voor de reconstructie van de N34, die het bureau moet ontwerpen en moet laten uitvoeren. En ontken het niet: een partij als de VVD in het college die voor een open markt is, blijft oneigenlijke werkzaamheden van de provincie Drenthe steunen. Waar blijven de winsten of verliezen?

Vele malen heeft Drents Belang op het bestaan van deze organisatie binnen onze organisatie gewezen. Het is een afdeling met een managementcontract. Handig, zowat niet te controleren. Waarom hebben de andere afdelingen nog geen managementcontract als het zo goed is? Wij hebben verzocht een onpartijdig onderzoek naar deze afdeling te houden, bij welke afdeling 16 van de 40 medewerkers in de knel zaten. Maar nee, dit mag niet naar buiten. Wel over de schutting kijken naar RTV Drenthe. Hier moest wel een onderzoek komen. Een beetje staten kijken eerst naar zichzelf voor zij op een ander kritiek uiten.

De heer VEENSTRA: Voorzitter. Misschien is het goed dat u nu de afgesproken spreektijd goed in de gaten houdt.

De heer KLOOS: Hoe zit het met de privatisering van deze afdeling? Een stille dood nemen wij aan, beter is het dat oneigenlijke taken van de provincie gewoon doorgaan. Waarom hoeft het ingenieursbureau niet mee te doen aan de managersroulatie? Allemaal vragen die om een gedegen onderzoek vragen. Hoe zit het met het bureau inkoop? Worden aanbestedingen van de werken en de diensten van ons ingenieursbureau ook via het bureau inkoop ingekocht? Wij nemen tot nu toe aan nog niet.

Drents Belang verzoekt de staten de uitspraak te doen dat de oneigenlijke taken van het ingenieursbureau onmiddellijk moeten worden stopgezet en voor alle overbodige medewerkers - naar onze schatting gaat het dan om de helft - een goede afvloeiingsregeling te treffen, met onmiddellijke ingang het managementcontract te beëindigen en de managersroulatie ook voor deze afdeling van toepassing te verklaren.

Voorzitter. Iedere fractie beweert dat het gaat om de kwaliteit van onze provincie. Maar als wij zien wat er aan beleid op ons afkomt, vragen wij ons af: wat voor kwaliteit? Die van de Randstad? Die van een groot industrieterrein met wat landschapselementen? Zinloze en miljarden verslindende prestigeprojecten als een snelle verbinding tussen Groningen en de Randstad ondergraven de bestaande spoorverbinding Groningen-Assen-Zwolle. Beter is het in te zetten op een goede spoorverbinding tussen Groningen, Emmen en Zwolle en op verbetering van de bestaande infrastructuur. Dat de politiek nu zelfs zover gaat ambtenaren, met gratis vervoer, een natje en een droogje en met behoud van loon, een dagje te laten protesteren in Den Haag, gaat lijken op praktijken die nog niet zo lang geleden plaats vonden in het Oostblok. Drents Belang moet vaststellen dat de duur betaalde lobby, waarover velen zo lyrisch waren, heeft gefaald en nu ambtenaren gebruikt om Den Haag toch te doen geloven dat het Noorden massaal achter het speeltje van Alders en collega's staat. Drents Belang, dat mag duidelijk zijn, staat

hier niet achter. Het met de kosten van deze dag gemoede bedrag zou beter terecht kunnen komen bij de uitkeringsgerechtigden, organisaties en mantelzorg.

In plaats van met visies te komen, wordt er op de vierkante millimeter gevochten om cijfers. In de wereld in het klein in dit huis heersen andere gedachten en wetten dan die van het gevoel en van bevlogen visie. Rentmeesterschap is geworden tot koud boekhouden in meer en meer en nog meer.

Onze provincie verdient een ander beleid en een visie, gericht op het vergroten van de kwaliteit van wonen, werken en recreëren. Onze toekomst verdient meer dan achterkamertjespolitiek en keuzes, gebaseerd op economische belangen. Privatisering van nutsvoorzieningen en verkoop van onze energieaandelen, waarvan de bestedingen volgens de begroting vaststaan, dienen niet de inwoners van Drenthe. Zij krijgen de rekening gepresenteerd en de door burgers te veel betaalde energiegelden worden aan de nieuwe aandeelhouders uitgekeerd. Gevolg zal zijn dat op termijn de inwoners worden opgezadeld met verhogingen van zowel de provinciale opcenten als van de gemeentelijke belastingen.

Alleen als politiek wordt bedreven met het hart en door bewogen bestuurders die van de politiek weer een creatief beroep maken, kunnen wij in de toekomst zeggen: "We hebben ons best gedaan om dit stukje wereld niet alleen op eten, nee, we hebben toegevoegd." Dat lijkt dan iets om trots op te zijn.

Voorzitter. Drents Belang is niet tegen economische ontwikkeling. Het gaat ons er om dat wordt nagedacht over de manier waarop dat gebeurt. Het enige vernieuwende dat we horen is het woord "duurzaamheid". Als dat etiket er maar opgeplakt kan worden, is het goed. Zuinig ruimtegebruik is ook zo'n bezweringsformule. Je wordt er soms moedeloos van. Feit is dat er grote bedreigingen en kansen op ons afkomen. We subsidiëren echter projecten als windenergie en het rijden op aardgas met miljoenen. Het stimuleren van nieuwe technieken met als spin-off het ontstaan van specifieke kennis en nieuwe industrieën die echt werk kunnen opleveren - hierbij valt te denken aan alternatieve energie als warmtepompen, biobrandstoffen, aardwarmte of solartechniek - doen we af als niet interessant. Wel subsidiëren we dubieuze projecten. Zonder bedragen te noemen wordt door het college aangegeven dat het toekennen van subsidies het risico in zich heeft dat bij onjuist uitgeven, het geld dient te worden terugbetaald. Men spreekt dan over fraude. Die fraude is vastgesteld en nu enkele miljoenen aan Brussel moeten worden terugbetaald, vind ik nergens iets terug over de wijze waarop dit gaat gebeuren. Waar gaat nu op bezuinigd worden? Recente brieven hierover van Drents Belang zijn afgedaan als niet terzake doende. Als klap op de vuurpijl verkondigt de Rekenkamer dat de provinciale politici liegen over de effectiviteiten van de subsidies die zij uit Den Haag en Brussel krijgen.

Voorzitter. Ik kom tot een eind. Maar toch nog even dit: ik ben van plan over alle voorstellen en moties die vandaag zijn gedaan, hoofdelijke stemming te vragen. Statenleden zijn namelijk geen stemvee van hun partij, maar hebben een persoonlijke verantwoordelijkheid. De kiezers mogen weten hoe statenleden handelen bij concrete zaken. Statenleden zijn geen partijvertegenwoordigers maar volksvertegenwoordigers en dienen zich dan ook als zodanig te gedragen en persoonlijke verantwoording af te leggen voor hun keuzes. Wellicht dat dit de aandacht en de kennis van de kiezer zal doen toenemen. Wellicht dat dit ook tot gevolg heeft dat er in plaats van een specialistisch beleid een breder en een meer op gevoel gebaseerd beleid tot stand komt.

Want, laten we eerlijk zijn: als je ophoudt met dromen, houd je op met echt leven.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 18.18 tot 19.04 uur.

De heren Zweens en Huizing verlaten de vergadering.

Bij hervatting van de vergadering is de heer Bomhof aanwezig.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Er zijn uitvoerige beschouwingen en veel interrupties geweest over heel veel detailonderwerpen naar aanleiding van de Voorjaarsnota. Heel veel zaken zullen naar het gevoelen van het college in de commissievergaderingen nog uitvoerig aan de orde komen. In die zin hoeven de staten op dit moment van het college geen gedetailleerde beschouwingen te verwachten over de moties, op een enkele uitzondering na, want de uiteindelijke beslissing hierover wordt pas in de volgende statenvergadering genomen en verder moeten die moties nog van nadere technische antwoorden worden voorzien.

Ik wil beginnen met een paar algemene opmerkingen.

Om te beginnen wil ik de dank van het college overbrengen voor de in grote lijnen brede steun voor wat in de Voorjaarsnota is opgeschreven. Met die steun geven de staten het college de gelegenheid om het komende jaar af te maken waarover met de staten afspraken zijn gemaakt. Dank daarvoor en wij zullen hier dan ook nader op ingaan.

Waar het college niet nader op in zal gaan, is de beschamende onzin die van de zijde van de heer Kloos in deze staten aan staten en college is voorgelegd.

Voorzitter. De filosofie van de Voorjaarsnota is dat het college af wil maken wat het met de staten heeft afgesproken. Daaraan zal het college het komende jaar de handen echt nog vol hebben. Natuurlijk komen gedurende de rit nog allerlei wensen op, maar ons uitgangspunt is steeds geweest om die wensen, op enkele onontkoombare technische zaken, die niet in dat stramien passen, na onder te brengen binnen de bestaande kredieten en binnen de bestaande programmalijnen. Daarmee doet het college ook recht aan het uitgangspunt om plussen en minnen binnen de programma's op te vangen; het college maakt daarmee waar dat er weliswaar elk jaar een begroting is, maar dat het beleid dat het college voert en waarop het wil worden afgerekend, betrekking heeft op de periode van vier jaar.

Dat betekent dat het college de staten - en dat is best ongebruikelijk - ook ruimte heeft laten zien. Tot voor kort was het gebruikelijk dat de ruimte die er was direct weer door het college werd belegd met concrete voorstellen, omdat die voorstellen natuurlijk ook vaak te maken hadden met het lopende beleid, maar het college heeft nu heel nadrukkelijk als politiek uitgangspunt gekozen dat de ruimte die als gevolg van het begrotingsbeleid en het binnen de programma's opvangen van plussen en minnen, ontstaat, wordt gereserveerd voor de cofinanciering van een aantal dossiers dat de komende jaren op ons af zal komen. Het gaat om dossiers waarvan wij hopen die dit najaar met de staten te kunnen bespreken, onder andere aan de hand van het politieke testament dat ook wat mij betreft zo concreet en transparant mogelijk moet zijn om daarmee een basis te leggen voor de oplossing van de problemen die wij de komende jaren op ons af zien komen. Dat zijn problemen en uitdagingen die vooral zullen moeten worden opgepakt door de komende staten en die ook het complement zijn van de discussie die wij nog moeten voeren over bijvoorbeeld de wijze waarop wij de Strategische Agenda van SNN moeten invullen, de cofinanciering van de Europese fondsen, de ruimte die wij van Brussel krijgen, zowel wat betreft de voorwaarden als de financiën, plus een aantal grotere projecten die in de Voorjaarsnota genoemd zijn. Uiteraard zullen wij de voorbereiding daarvan ter hand nemen en zo goed mogelijk klaarleggen voor definitieve besluitvorming. Maar daarbij is het, om een zorgvuldige afweging te kunnen maken - en of het nu gaat om het Drents Museum of de hele discussie over bijvoorbeeld het ILG, waarover mevrouw Edelenbosch straks ongetwijfeld een en ander zal zeggen - van belang ruimte te houden. Vandaar het pleidooi van het college om die ruimte op dit moment vooral in stand te laten en niet te gaan winkelen en allerlei leuke dingen eruit te gaan halen.

Dit alles betekent niet dat niet een heleboel van de zaken die door de staten naar voren zijn gebracht, niet op sympathie of soms zelfs warme instemming van het college kunnen rekenen, maar het college is er voorstander van om die zaken in een integraal kader in het najaar nader vorm te geven.

Dan kan het bijvoorbeeld gaan om alle mogelijke zaken die te maken hebben met de sociaal-economische ontwikkeling van deze provincie.

Meer in het bijzonder is Zuidoost-Drenthe genoemd, een thema dat door de jaren heen - ik herinner mij de acties van de heer Schrotenboer nog - grote belangstelling van de staten heeft. Op dit moment wordt gewerkt aan weer een actieprogramma, maar dan gaat het steeds om een actieprogramma waarbij structuurversterking en meer incidentele projecten, bijvoorbeeld als het gaat om arbeidsmarkt of wat dan ook maar, gekoppeld worden aan de discussie die wij dit najaar verder moeten voeren over de manier

waarop wij met de doorzetting van de huidige programmaliijn WOK omgaan en aan de invulling van de verschillende Europese programma's. Daarbij moet er vooral voor gezorgd worden dat alles wat in samenwerking met partners moet worden gedaan, ook in samenhang wordt gedaan.

Een volgende hoofdlijn van dit college is namelijk ervoor te zorgen dat partnership, comakership een belangrijke basis wordt voor de totstandkoming van maatschappelijk belangrijk geachte zaken. Maar comakership, partnership houdt ook in cofinanciering en dat betekent dat er buitengewoon zorgvuldig moet worden gehandeld, niet alleen in de zin van hoe tel je dingen bij elkaar op, hoe trek je dingen van elkaar af, maar ook in de zin van onderhandelingen, want met veel van die partners hebben wij ook een onderhandelingsstraject te gaan en natuurlijk doet zich ook de vraag voor hoeveel geld komt er uit Brussel, dus welke cofinanciering nodig en welke multiplier realistisch is.

De gedachte in bepaalde moties om aan bepaalde zaken extra aandacht te besteden, is goed, maar de exacte uitwerking zal vooral moeten plaatsvinden aan de hand van een discussie in de commissie over hoe dit per onderdeel moet en hoe dit past in het grote totaal.

Wij hebben een aantal middelen over, zo kan het wel gezegd worden, maar die zijn wel heel erg noodzakelijk. Op dit moment is nog niet in zicht gebracht wat wij denken in het kader van de Europese programma's en de Strategische Agenda Noord-Nederland aan middelen nodig te hebben, maar ik kan al wel aangeven - in die bedragen zit overigens ook heel veel van het beleid dat de staten nu voorstellen - dat die bedragen hoger zullen zijn dan wat op dit moment "over" is.

De heer HARLEMAN: Voorzitter. Het bedrag dat "over" is, is een incidenteel overschot van € 3,8 miljoen. Ik heb de indruk dat het college tegenover dit bedrag een structurele toekomstige uitgave stelt. Hoe verhoudt zich dat dan?

De heer SWIERSTRA: Op dit moment willen wij ook incidentele middelen zoveel mogelijk op de plank laten liggen, in ieder geval tot dit najaar, om dan te besluiten hoever wij kunnen en moeten gaan met het uitgeven van die middelen. Die middelen kunnen bijvoorbeeld nodig zijn voor fondsvorming voor de komende vier jaren voor de cofinanciering. Aan het eind van het jaar zal het college inzichtelijk maken - het zogenaamde politieke testament, maar ook de Nota reserves en voorzieningen - hoeveel geld er beschikbaar is, wat het meerjarig perspectief is en of bepaalde gelden incidenteel uitgegeven kunnen worden of dat die uitgaven structureel moeten worden geraamd. Soms is het ook een kwestie van techniek, want van in een fonds gestorte bedragen kan op termijn gebruik worden gemaakt, omdat kan worden gewerkt met vereveningen en dergelijke. Op die techniek hoef ik nu niet in detail in te gaan, ik wil mij op dit moment beperken tot een antwoord op de vraag wat wordt gedaan met aanbestedingsvoordelen. Daar hebben wij op dit moment heel heldere afspraken over: aanbestedingsvoordelen vallen, bijvoorbeeld bij Verkeer en Vervoer, binnen de investeringsnota verkeer en vervoer - er is een budget geraamd dat wij denken nodig te hebben voor een aantal projecten en dat budget is ongeveer tweederde van dat wij denken dat tot 2015 moet gebeuren - daarvoor wordt jaarlijks een bedrag geraamd en dat betekent dat na enige tijd - aan het eind van deze periode zal dit zeker gebeuren - wordt bekeken hoeveel geld is uitgegeven, welke verplichtingen er nog zijn en of het bedrag voldoende is, of dat er over is. Het bedrag dat dan eventueel over is, is ter vrije besteding van de staten. Dan kunnen de staten besluiten het geld alsnog voor verkeer en vervoer te besteden, maar zij kunnen het ook aan iets anders uitgeven. De feitelijke aanbesteding bij Wegen en Kanalen, het managementcontract, is anders geregeld.

De heer VEENSTRA: De gedeputeerde zegt dus dat aanbestedingsvoordelen teruggaan naar de algemene middelen en dat over de besteding daarvan een nieuwe afweging plaatsvindt.

De heer SWIERSTRA: Het is iets genuanceerder. Het is niet zo, dat ...

De heer VEENSTRA: Daar was ik al bang voor.

De heer SWIERSTRA: Het is niet zo dat na iedere aanbesteding een bedrag teruggaat naar de algemene middelen. Dat is ook niet nodig omdat - de heer Harleman wees er al even op - binnen het totaalpakket dat staten en college met elkaar hebben afgesproken de plussen en de minnen moeten worden opgevangen. Bij dit soort budgetten is ook geen sprake van extra claims. Maar op ieder moment dat het investeringsbeleid herijkt wordt - wij hebben dat verleden jaar gedaan en wij zullen dat binnenkort in het kader van de Nota reserves en voorzieningen opnieuw doen en bij de start van de volgende collegeperiode gebeurt het per definitie - wordt bekeken wat er in een fonds zit en of al dat geld nodig is. Of het nodig is, is natuurlijk een politieke keuze, maar wat dan "over" is - en wat over is is tot stand gekomen door de plussen en minnen van aanbestedingsvoordelen en -nadelen - is ter vrije besteding aan de staten.

Bij Wegen en Kanalen geldt op basis van het managementcontract een vaste afspraak over hoe de wegen moeten worden onderhouden en wat er geïnvesteerd moet worden; daar zitten ook voordelen in en de afspraak daarbij is dat op basis van indexering en kengetallen er jaarlijks een herberekening wordt gemaakt. Op grond hiervan is de afgelopen jaren steeds geld uit het managementcontract teruggehaald naar de algemene middelen. Dat gebeurt ook daar niet per project maar om ervoor te zorgen dat de staten niet geconfronteerd worden met geweldige pieken en dalen wordt er op indexbasis verevend. Dus ook daar geldt het principe dat de voordelen teruggaan naar de algemene middelen, dus ter beschikking van de staten staan.

De technische opmerkingen over de transparantie van de begroting wil ik naar de commissie verwijzen. Ik wijs D66 er wel op dat wij natuurlijk bij voortduring bezig zijn om te komen tot verdere verbeteringen. Ik denk dat we de afgelopen jaren al een aardige slag hebben gemaakt, maar het kan nog beter. Er is een Werkgroep Programmabegroting en er is een Begeleidingscommissie Accountant, waarin deze zaak ook steeds aan de orde komt en wat mij betreft gaat we op die lijn verder. En hoe transparanter en hoe duidelijker wij kunnen zijn, des te liever is het mij. Er is natuurlijk wel een grens, want boekhouden is soms een heel ingewikkeld vak en uiteindelijk gaat het om de politieke afweging en het kunnen zien of de doelen zijn bereikt en of er sprake is van een redelijke verhouding tussen kosten en resultaat. Het college is graag bereid met de staten te zoeken naar het evenwicht.

Voorzitter. Het blijft mogelijk in het project Vitaal platteland voor te financieren, maar de eerste inzet is altijd met de partners de zaak zoveel mogelijk uit te onderhandelen en zoveel mogelijk geld beschikbaar te krijgen, of dat nu van het Rijk is of van de gemeenten. Maar er kunnen zich gevallen voordoen, waarin het uiteindelijk voor de provincie profijtelijk is om via voorfinanciering iets naar voren te halen. Maar de bottomline moet zijn dat helder is wie wat betaalt en daarbij is onze inzet zoveel mogelijk door de partners te laten betalen.

De heer Langenkamp heeft een aantal opmerkingen gemaakt over het openbaar vervoer. Mij is geworden dat hij onlangs een boeiende discussie heeft gehad met de directie van het OV-bureau over een aantal van zijn ideeën. Het OV-bureau is al langere tijd voor 100% bezig met ideeën voor het toeristisch vervoer. Op dit moment zijn er in Zuidoost-Drenthe aardige initiatieven om te komen tot heldere producten en de verwachting is dat die voor het zomerseizoen klaar zijn. Het gaat bijvoorbeeld om een forse uitbreiding van de zogenaamde snuitbus. Het vervoer zal niet volledig gratis worden. Dat lijkt ons in zijn algemeenheid ook niet wenselijk want het moet de mensen toch wel iets waard zijn om wat te gaan doen.

De heer LANGENKAMP: Slaat dit antwoord op de Drenthecard of op mijn algemene opmerking over het OV-bureau?

De heer SWIERSTRA: Op de Drenthecard of hoe die ook mag gaat heten. In Zuidoost-Drenthe komt een project gereed. De contacten met NS vormen een heel specifiek verhaal, want de provincie gaat niet over de spoorwegen. Overigens hebben de spoorwegen al een combinatiekaart met een entreebewijs voor het Noorderdierenpark en wordt een combinatiekaart met de TT gemaakt. Dergelijke zaken kunnen heel goed aan de markt overgelaten worden.

De heer Langenkamp heeft verder opgemerkt dat het extra geld van Essent nog niet belegd is. De opbrengsten van Essent zijn volledig verwerkt in de Voorjaarsnota en wat aan extra dividend wordt ver-

wacht, is verwerkt in de meerjarenraming. Het is dus een onderdeel van het overschot dat wij grosso modo beschikbaar willen houden voor de discussie die dit najaar en volgend jaar gevoerd moet worden over de financiering van de grote programma's en de invulling van een aantal specifieke regioprogramma's.

De heer LANGENKAMP: De heer Swierstra noemt de hele tijd het najaar. Waarom is dat? Is dat omdat dan de begroting wordt vastgesteld of omdat wij bij de behandeling van de Voorjaarsnota hierover naar zijn mening niet moeten spreken?

De heer SWIERSTRA: Bij de behandeling van de Voorjaarsnota moeten we het hier zeker over hebben, maar wij stellen in de Voorjaarsnota voor om het geld dat nu "over" is, op dit moment niet uit te geven, maar te bewaren voor de afronding van de discussie die met name dit najaar en voor een deel volgend voorjaar gevoerd moet worden. Op het moment dat de begroting wordt besproken, is de achtmaands-rapportage gereed en hebben de staten dus een scherper beeld van wat zij aan het eind van deze periode kunnen verwachten - wat is er werkelijk over en wat niet - en wij hopen op dat moment - en die discussie zou kunnen plaatsvinden bij bijvoorbeeld dat politieke testament - ook een beter beeld te hebben van de uitkomsten van de discussie die op dit moment met Brussel wordt gevoerd.

De heer Baas heeft gezegd dat wij met ons operationele programma aardig op koers zitten, maar ook daarbij weten wij nog niet hoeveel geld er uit Brussel komt. Wij komen wel steeds een stukje verder, maar wij hopen nog verder te komen. Bovendien is net bekend geworden dat dankzij een gezamenlijke inspanning ook private financiering onderdeel mag uitmaken van de cofinanciering van programma's, wat weer een nieuw licht werpt op de manier waarop de programma's ingevuld kunnen worden, wat weer een bepaald licht werpt op de mate van cofinanciering die de overheid daarbij moet leggen, de multiplierdiscussie et cetera. Die discussies, waaronder ook de discussie over de steunkaart, zijn op dit moment nog niet afgerond, maar we weten dat er een forse uitdaging op ons afkomt en vandaar dat wij zeggen dat de discussie naar het najaar moet worden verplaatst. Dat kan ook heel goed, omdat wij op dit moment nog druk bezig zijn met de uitvoering van het huidige collegeprogramma, wat ook - ik hoef dat niet te verhelten - de nodige inspanning kost. Ik heb al aangegeven dat wij er wat betreft het aantal fte's bepaald niet op vooruit zijn gegaan en dat met het huidige aantal fte's een veel grotere inspanning wordt gepleegd, want de grotere investeringsimpuls moet wel weggezet worden. Iedere ton die wij omzetten kost een X-percentagie aan ambtelijke capaciteit. Wij vragen de staten niet om extra mensen, maar concentreren ons op het afmaken van wat wij met de staten hebben afgesproken. En als wij dat hebben gedaan dan hebben wij met elkaar in de afgelopen vier jaar een heel aardige klus afgerond. Daarnaast willen wij samen met de staten een basis leggen voor de komende periode. Daar is geld voor nodig en daarvoor willen wij de ruimte, die wij nu langzamerhand in zicht zien komen, beschikbaar houden.

De heer LANGENKAMP: Mag ik nu concluderen dat de heer Swierstra de Voorjaarsnota liever helemaal wil doorschuiven naar het najaar?

De heer Swierstra: Nee, daar is geen sprake van. De staten geven een aantal heldere signalen af en...

De heer LANGENKAMP: Maar wat blijft er dan nog van over?

De heer SWIERSTRA: De Voorjaarsnota die wij hebben gepresenteerd en die zoals het er nu naar uitziet in grote lijnen op instemming kan rekenen, is het kader voor de begroting die in de zomer verschijnt. Er wordt nog gesproken over een aantal specifieke dingen, maar de bulk van het werk wordt nu wel vastgelegd. Dat is de input voor de begroting die deze zomer wordt gepresenteerd. De meer specifieke discussie over waar het beleid geïntensiveerd moet worden, ook vooral voor de volgende periode, hoeft op een paar uitzonderingen na niet tot een rechtstreekse vertaling in de begroting te leiden. Het is dus ook niet nodig om via een motie het college zover te krijgen voor Zuidoost-Drenthe iets moois te doen. Nee, het signaal dat de staten nu afgeven en dat in de commissies nader wordt ingevuld, is voor het

college de input om het beleid de komende maanden verder uit te werken en dan aan de staten voor te leggen. De Voorjaarsnota heeft dus wel degelijk veel zin, hoewel ik wel moet zeggen dat een aanmerkelijk deel van de discussie van vanmiddag een hoog commissiegehalte had.

(De heer De Haas verlaat de vergadering.)

De heer HARLEMAN: Het college stelt voor om middelen die in deze statenperiode beschikbaar zijn, te reserveren voor de volgende statenperiode. Dat is op zich niet erg gebruikelijk. Kan de gedeputeerde aangeven hoe groot de problemen in de volgende statenperiode worden dat wij het geld dat wij nu beschikbaar hebben eigenlijk niet in deze statenperiode moeten besteden?

De heer SWIERSTRA: Wij zijn nog bezig een aantal zaken te ontwikkelen en het zou dus heel goed kunnen zijn, dat de staten in het najaar op voorstel van het college besluiten om een deel daarvan al wel vast met geld te beleggen, om daarmee uitvoering in de volgende periode mogelijk te maken. Hoe groot een probleem, een kans of een uitdaging de komende periode wordt, kan ik op dit moment niet precies aangeven, omdat dit ook afhankelijk is van de meerjarenraming en van de uitkomst van een aantal cruciale onderhandelingen met het Rijk over bijvoorbeeld het ILG en de inzet van Nederland in het kader van de Europese fondsen. Hoeveel zal het Noorden bijvoorbeeld kunnen claimen uit het Fonds economische structuurversterking? Dat bepaalt in belangrijke mate de ruimte in de komende periode, maar wij zien nu al dat er in ieder geval minder geld uit Brussel zal komen. De signalen uit Den Haag voor een aantal andere dossiers duiden ook niet op een royale bijdrage. Daarom is onze inschatting dat, willen wij het beleid dat wij de afgelopen jaren hebben gevoerd voortzetten en het beleid en dat in de Strategische Agenda van het SNN is vastgelegd, kunnen uitvoeren, er een stevige cofinanciering vanuit de provincie nodig zal zijn. Hoe groot die cofinanciering wordt, is een politieke keuze.

Waarom maken wij op dit moment niet al het geld op dat er nu is? Dat is onder andere omdat wij ons de waarschuwing van de heer Harleman dat wij niet aan het potverteren moeten slaan, ter harte hebben genomen. Dat doen wij dan ook niet. Wij hebben met de staten een programma en een budget afgesproken en met dat budget kunnen wij grosso modo dat programma realiseren. Er kunnen dan wel dingen bedacht worden voor het geld dat nu beschikbaar lijkt te zijn, maar het college legt dat geld klaar voor de volgende periode, mede omdat de maanden die dit college nog resten hard gewerkt moet worden om de gelden die nog ter beschikking zijn op een goede manier weg te zetten.

De heer HARLEMAN: Het feit dat ik geroepen heb dat het college aan het potverteren is en dat dit niet verstandig is, hoeft niet om te slaan in sparen omdat er straks financiële problemen ontstaan. Dat is wat anders.

De heer SWIERSTRA: Ik schets geen financiële problemen, ik schets alleen dat dit college grosso modo voldoende heeft aan het budget dat met de staten is afgesproken en ook niet heel veel meer werkcapaciteit heeft om meer te doen. Daarom zeggen wij: "Wees verstandig en zorg ervoor dat je een deel van wat nu in zicht komt, klaarlegt voor de volgende periode." Het zou gek zijn, wanneer wij zeiden: "Na ons de zondvloed," terwijl in de volgende periode een aantal uitdagingen op de staten afkomt. Dat zouden wij niet op ons geweten willen hebben.

De heer Baas heeft een aantal behartigenswaardige opmerkingen gemaakt over de Zuiderzeelijn en de terugvalopties. Op dit moment plegen wij een massale inzet en ik verwacht uiteraard alle statenleden aanstaande dinsdag in Den Haag, om wat met Noord-Nederland is afgesproken, ook binnen te halen. Dat binnenhalen betekent dat er € 2,73 miljard komt voor een snelle verbinding met Noord-Nederland. Exercities over terugvalopties en dergelijke probeert het Rijk ook met ons te doen en daaraan doen wij in zoverre mee dat wij ons beperken tot het leveren van gedachten - meer kan het op deze korte termijn ook niet zijn - voor de zogenaamde transitiealternatieven, de nul-plusvariant en dergelijke. Verdere exercities zijn er op dit moment niet, maar die zijn wat ons betreft ook nog niet nodig. Zodra die na een beslissing van de Tweede Kamer nodig blijken, ligt er nog voldoende materiaal om het kabinet op een andere wijze te houden aan de afspraken die met ons zijn gemaakt.

Mevrouw EDELENBOSCH: Mijnheer de voorzitter. Er zijn een paar punten waarbij ik even wil stilstaan om de inbreng van de staten niet alleen voor de tweede termijn maar vooral voor de commissievergaderingen van meer inhoud te voorzien.

Ik wil beginnen met het voorstel om de bezuiniging op het NME-consulentschap terug te draaien. Dat is op zich een heel sympathiek voorstel, waarbij ik mij ook van alles kan voorstellen, maar de lijn van het college is tot nu toe steeds geweest dat bezuinigingen niet teruggedraaid worden. Er zijn natuurlijk nog allerlei modussen om iets wel van geld te voorzien, maar in dit geval was het niet alleen een kwestie van geld vrijmaken om extra investeringen te kunnen plegen, achter deze bezuiniging zat ook de gedachte dat de organisaties geprikkeld moeten worden om ook zelf wat te doen. Ik weet dat dit voor deze organisatie, die wat minder breed in de markt staat, moeilijk zal zijn, maar ik meen de staten toch deze boodschap mee te moeten geven.

De heer HORNSTRA: Is het niet een beetje vreemd dat de gedeputeerde in haar motivering van deze bezuiniging zelf opmerkt dat met deze bezuiniging een risico gepaard gaat, dat zij eigenlijk zelf niet wil? Zij heeft zelf altijd gezegd het werk van de NME heel belangrijk te vinden en dan is de nu gegeven motivering voor deze bezuiniging wel heel erg vreemd.

Mevrouw EDELENBOSCH: Als er minder geld is en er wordt met een organisatie een prestatieafspraken gemaakt dan gaan wij na waar er geschrapt kan worden. Wij zijn zo eerlijk dat in de notitie neer te schrijven. Daarbij komt dat die organisatie via een ander project nog wel aanvullende middelen kan krijgen. Ik geef de heer Hornstra dan ook in overweging nog eens heel goed over deze motie na te denken. Wat de inhoud van de moties betreft sluit ik mij overigens aan bij wat de heer Swierstra hierover heeft opgemerkt, mede omdat het nog wel een tijd duurt voor de moties echt worden behandeld.

De opmerking van de fractie van de PvdA over de EHS heeft mij een beetje zeer gedaan. Het college heeft altijd het gevoel op dit punt redelijk goed werk te doen en zet altijd in op de kwalitatieve verbetering en ontwikkeling van het platteland. De PvdA is bang dat Drenthe van koploper misschien wel achterloper gaat worden. Die zorg kan ik wel delen, maar het is jammer dat de PvdA niet uit de Voorjaarsnota opmaakt dat wij zoiets niet erg zouden vinden. Wij hebben altijd maximale inzet gepleegd om kansen te benutten voor de EHS, wij hebben de afgelopen periode ook geregeld over het investeringsbudget voor het landelijk gebied gesproken, maar wij moeten gewoon constateren dat onze wensen om alles wat wij in Drenthe kunnen realiseren ook werkelijk te realiseren niet worden vervuld. Wij zijn nog aan het onderhandelen en daarom is het op zich prettig dat het college van de fractie van de PvdA wel mag blijven voorfinancieren. Ik relateer die uitspraak graag aan de discussie die wij eerder hebben gehad over de manier waarop wij dat doen.

Even voor de herinnering: wij geven het budget dat er is, uit en als wij bijvoorbeeld in september/oktober door het budget heen zijn dan zouden wij moeten besluiten niet meer te kopen of geen kansen meer te benutten. Daarom heeft het college van de staten permissie gekregen om voor een periode van drie maanden voor te financieren en dit geld vanuit het budget dat in januari dan weer vrijkomt, terug te storten. Die werkwijze is ons goed bevallen, maar die houdt aan het eind van dit jaar op. Wij zetten nu in op het maximaal binnenhalen van rijksgeld, maar om toch de dynamiek erin te houden, is het goed nog eens te bekijken of opnieuw van voorfinanciering gebruik gemaakt kan worden.

In mijn reactie op het betoog van de VVD zal ik ook uitgebreid ingaan op de opmerkingen van de PvdA over de verblijfsrecreatie.

De fractie van het CDA spreekt in haar motie M5 uit dat de verhouding in de provinciale inzet wat scheef is. Ik heb al opgemerkt dat wij hoog ingezet hebben op de EHS, niet alleen omdat wij dit zelf belangrijk vinden, maar ook omdat wij zoveel mogelijk rijksgeld willen binnenhalen. Op zich is wat het CDA voorstelt sympathiek en ik zou ook kunnen beargumenteren dat wij dit moeten doen omdat de gemeenten een deel van de sociaal-economische ontwikkeling van het platteland moeten cofinancieren. Maar op dit moment vind ik het voorstel wat prematuur omdat wij a. nog niet weten wat wij voor dit onderwerp van het Rijk krijgen en b. nog niet weten wat wij uit Brussel krijgen. Wij krijgen geld voor de plattelandontwikkeling (PLOP), maar het is nog niet duidelijk hoeveel. In de commissie kunnen wij hierover wellicht verder spreken, maar nu kan ik nog niet zeggen of wij voor de cofinanciering van hetgeen wij naar

Drenthe halen al dan niet voldoende op de plank hebben. De motie is wat prematuur. Wij willen het geld graag koppelen aan plannen en rechtstreekse resultaten. Maar wellicht komen we er later nog eens over te spreken.

Met betrekking tot de gebiedsgerichte aanpak heeft de fractie van de VVD gezegd met de PvdA te willen spreken over een aantal randvoorwaarden. Uit het feit dat ik daarop nu reageer, blijkt wel dat ook het college er druk mee bezig is geweest. Er wordt steeds gerefereerd aan de pilot-Westerveld, maar ik stel voor dat dit nu voor het laatst is. Voor de pilot-Westerveld moest het POP gewijzigd worden en als wij dan zeggen dat een project niet heeft opgeleverd wat ervan verwacht werd, is al gauw de gedachte dat het dus mislukt is. Wij weten nu dat individuele knelgevallen niet op deze manier worden opgelost. Mevrouw Haarsma en ik trekken wel steeds samen op om de problemen te inventariseren, maar wij zien meer in een gebiedsgerichte aanpak, waarbij de knelpunten in een bepaald gebied met elkaar worden verrekend. Het aardige van dit voorstel is dat wanneer de staten de kaders hebben vastgesteld - ik weet dat hierover contact is met de Milieufederatie - en de provincie toezegt een oplossing te faciliteren, drie acties zijn gebundeld tot een, waarna staten en college daarover een inhoudelijke discussie kunnen hebben. Het college wil hierover graag met de commissie van gedachten wisselen.

De fractie van de VVD heeft in het kader van de ontwikkelingen in Zuidoost-Drenthe met name gesproken over de vestigingsvoorwaarden. Ik vind het aardig even op dit onderwerp in te haken, omdat ik net vanochtend heb ontvangen - ik moet het nog ondertekenen en het moet nog met iedereen besproken worden - een convenant in verband met een pilot Regionale aanpak stimulering ondernemersklimaat Oost-Groningen/Veenkoloniën. We hebben vanuit de Stuurgroep Veenkoloniën, samen met het Regio-bureau Oost-Groningen ingeschreven op een project en wij zijn daar met een ander gebied in Nederland voor uitgekozen en wij gaan volgende maand met staatssecretaris Van Gennip, die in dezen mede namens VROM optreedt, samen met de Streekraad Oost-Groningen, de Agenda voor de Veenkoloniën, de Vereniging MKB-Noord-Nederland en de Kamer van Koophandel een contract tekenen. Dat betekent dat wij een soort loket krijgen, waarvoor wij mankracht krijgen van het ministerie. Het ministerie betaalt de helft van de kosten en de regio betaalt de andere helft. Wij gaan met de gemeenten bekijken hoe dubbele regelgeving kan worden voorkomen en verder zullen initiatieven worden ontwikkeld om de versnelde vestiging van MKB-bedrijven te activeren en te begeleiden. Naar aanleiding van de opmerkingen van de VVD over vestigingsvoordelen in Zuidoost-Drenthe, meende ik ook dit deel van de Veenkoloniën maar even bij de staten te moeten presenteren.

De heer WEGGEMANS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met een paar opmerkingen over het beleidsterrein economische ontwikkeling. De heer Swierstra en mevrouw Edelenbosch hebben al voldoende aandacht besteed aan de opmerkingen over Zuidoost-Drenthe. Ik wil daaraan toevoegen dat in de programma's vanaf 2007 twee woorden opvallen willen wij nog steun krijgen van het Rijk en Europa, namelijk transitie en innovatie, hetgeen toch iets anders is dan bedrijventerreinen, scholing en alles wat in het verleden daarmee annex was. Dit betekent niet dat het allemaal niet kan, maar wel duidelijk minder. Wij zullen met plannen moeten komen en daarin in ieder geval moeten aangeven welke ontwikkelingen wij zelf zien. Vandaar ook dat het college binnenkort met de gemeentebesturen van Emmen en Coevorden gaat spreken om na te gaan wat, beginnend bij de industrie, bij datgene waar het gebied sterk in is, nodig is om bij de tijd te blijven, om ook aan transitie en innovatie te doen. Die inzet is op zich nieuw. Wij hebben vaak gewerkt met gebieden en richtten ons dan meer op het totaal, maar nu zal het heel exclusief richting industrie gaan. Wij hopen dat wij daar zodanig iets uit kunnen destilleren dat er weer mogelijkheden zijn om steun te verlenen. Dat betekent natuurlijk wel dat het gebied op de nieuwe steunkaart van Europa moet komen, maar de verwachting is dat dit lukt. De kaart wordt wel gehalveerd, gaat landelijk gezien van 15% van de inwoners van Nederland naar 7,5%, maar wij hebben dit zo berekend dat de kernzones wellicht nog in stand kunnen blijven voor steun. Het gaat dan in ieder geval om Zuid-Drenthe.

Ik noem Emmen en Coevorden en dit betekent niet dat Hoogeveen, Meppel of Assen in het geheel niets krijgen, maar wij moeten ergens beginnen en wij moeten nooit het hele gebied ineenschuiven. Maar uiteraard straalt het verder.

De heer Dohle noemde ook de kleinere regelingen als KITS. KITS hoeft niet te verdwijnen want Europa staat een De Minimis-regeling toe, wat betekent dat de overheid over een periode van drie jaar een individueel bedrijf € 100.000,- mag geven als steun, in welke vorm dan ook. Alleen het aardige van die regelingen tot nu toe was, dat die betaald werden door EZ en Europa. Het is niet zeker dat dit na 1 januari nog het geval is, maar die regelingen kunnen er wel zijn, al kan het zijn dat de lokale en provinciale overheden er dan zelf voor op moeten draaien. Ten aanzien van de sector recreatie en toerisme, waar het om kleinere bedragen gaat, zou best overwogen kunnen worden de steun in stand te laten, in welke vorm dan ook.

De heer DOHLE: Het is fraai dat de KITS-regeling wellicht voortgezet kan worden, maar het is natuurlijk wel een algemene regeling om de kwaliteit van bedrijven te stimuleren. Waar wij op doelen is een regeling, heel direct gericht op juist het aanpassen van de accommodaties en dagattracties voor mensen met een beperking. Ik beluister dat dit idee sympathiek wordt opgepakt, maar betekent dit ook dat wij van het college hierbij de toezegging krijgen dat dit idee verder wordt uitgewerkt?

De heer WEGGEMANS: In principe kan alles onder die regeling vallen, het is maar net hoe je die regeling inricht. Dus als de staten van mening zijn dat er ook aandacht hoort te zijn voor het meer toegankelijk zijn voor gehandicapten dan kan dit in de regeling worden opgenomen of daaraan worden toegevoegd. Het gaat er concreet om dat de bijdrage binnen het bedrag van € 100.000,- in drie jaar moet blijven. Maar verder is de overheid, gemeente en provincie, geheel vrij om die invulling te geven. Ik zeg ook toe dat wij uiteraard richting het nieuwe jaar voorstellen zullen doen gericht op het MKB en de toeristische sector ten aanzien van de regelingen die wij nog in stand kunnen houden en wat hiervan de financiële consequenties zijn. Zoals bij elke regeling zal ook hieraan een maximum per jaar moeten worden verbonden, blijft dit achterwege dan wordt het een opneemfinanciering, iets wat ook de staten niet zullen willen. Maar ik geef hiermee slechts aan dat er nog mogelijkheden zijn. Wij zullen echter ook kijken naar de concrete effecten die de regelingen hebben opgeleverd en naar het feit dat de regeling iets moet opleveren, dus meer arbeidsplaatsen, meer werkgelegenheid in die sector, anders wordt het wel heel erg moeilijk om zomaar geld te geven.

De heer DOHLE: Het gaat ons niet alleen om de sector, maar ook om de vakantieganger met een beperking.

De heer WEGGEMANS: Wat mij betreft trekken we het ook breed. De regeling wordt uiteraard wel met de staten gecommuniceerd.

Voorzitter. Ik kom op de jeugdwerkloosheid. De heer Dohle zei dat mijn antwoord in de commissie wat teleurstellend was, maar ik wijs erop dat ik toen slechts duidde op schoolverlaters die niet willen en waarvoor allerlei maatregelen worden bedacht om ze wel zover te krijgen. Daarvan heb ik gezegd dat gemeenten en scholen dat op moeten lossen en dat de provincie zich daarmee niet moet bezighouden. Dat betekent natuurlijk niet dat wij geen zorg hebben over het feit dat de jeugd afhaakt op scholen, dat er geen startkwalificatie wordt gehaald en dat het soms voor bepaalde groepen heel lastig is om een fatsoenlijke stage te verwerven, mede omdat werkgevers van mening zijn dat zij er niet zijn om hun stagelopers enige sociale vaardigheid of structuur te bezorgen. Werkgevers veronderstellen dat iemand al iets kan.

Aan de andere kant kunnen wij wel stimuleren en daarom hoor ik graag van de fracties wat de provincie dan moet doen om bepaalde jongeren als stagiair aantrekkelijk te maken voor een werkgever. Er is natuurlijk heel veel afgebouwd op het terrein van loonsubsidies en lowriskpremies voor werkgevers, maar ik heb begrepen dat de minister van SZW ook iets hiervan wil terugbrengen om de aantrekkelijkheid voor de werkgever te verhogen. De provincie kan dus wel iets betekenen, maar altijd samen met de scholen en het MKB of VNO-NCW. In Brabant is een ROC het experiment gestart dat iemand die stage loopt een soort van premie krijgt voor het feit dat hij aanwezig is. Dat is een stimulans om in ieder geval het bed uit te komen. De stagiair komt dan in ieder geval op het bedrijf en misschien is hij dan ook nog wel gemotiveerd. Er zijn heel veel creatieve oplossingen mogelijk, dus, wie weet, wat voor moois er nog

kan ontstaan. Het is natuurlijk niet zo dat de provincie dat in haar eentje gaat organiseren, maar er zijn mogelijkheden en wanneer de staten dan bereid zijn er enig geld bij te leggen, is dat altijd meegenomen. Als de staten daartoe besluiten, kunnen zij hierover verder met collega Haarsma overleggen. Voorzitter. De ChristenUnie heeft Pieken in de delta ter sprake gebracht. Het college wil dit begrip eigenlijk niet schrijven en de ambtenaren noemen het "pinda's", want Pieken in de delta is een heel verkeerdd begrip. Het college heeft het ook steeds verworpen. Het is rijksbeleid dat bedoeld is om alle steun te richten op de zeer kansrijke sectoren. Gelukkig wordt het ministerie ook door Brussel al wat teruggefloten. Het college ziet dus graag dat het begrip zo weinig mogelijk wordt gebruikt, want het verwerpt de gedachte die eraan ten grondslag ligt. Dat is overigens vier jaar geleden al gebeurd, toen ik nog meemaakte dat een ambtenaar in een uitleg op het Ministerie van EZ deze mooie term bedacht en ook kon aangeven hoe geweldig dit zou zijn. Ik heb gemerkt dat iets wat heel klein begon op een bepaald moment regeringsbeleid is geworden.

De heer BAAS: Voor mij heet het gewoon zo; ik heb er positieve noch negatieve gevoelens bij.

De heer WEGGEMANS: Gelukkig, dan kan er nog van alles ontstaan.

Voorzitter. Ik ga nu over naar een onderwerp dat statenbreed op sympathie kan rekenen, namelijk de marketing en promotie van Drenthe. De staten vragen in een motie om alles wat "Da's nou Drenthe" is breder te brengen. Geen enkele fractie heeft iets verkeerds over die motie gezegd, het is zelfs zo dat de hele staten, of in ieder geval bijna alle statenleden, daar positieve gedachten bij hebben. Dat het in de Voorjaarsnota wat summier staat, heeft alles te maken met het feit dat het bij het college nog niet volledig was uitgekristalliseerd. Maar daarmee hebben de staten wel de ruimte gekregen er iets van te vinden zonder dat het college al gezegd heeft wat het zou moeten zijn.

Al deze woorden betekenen natuurlijk niet dat het college het met de inhoud van alle moties eens is. Want een misverstand moet wel de wereld uit: als het over het vele geld gaat, gaat het over € 1 tot € 1,5 miljoen - anderen noemen een bedrag van € 2 miljoen - is de besteding daarvan wel bedoeld voor iets nieuws. Het is dus niet zo dat het bedoeld is voor een opplussing van Marketing Drenthe plus zoals wij dat nu kennen. "Da's nou Drenthe" bestaat en moet ook blijven bestaan, maar daarboven zit het bekende driehoekje. Ik ga ervan uit dat GS met het voorstel komen een nieuwe organisatie op te zetten voor de algemene promotie, een heel kleine organisatie met een zware raad van toezicht met veel zelfreinigend vermogen, welke organisatie ervoor moet zorgen dat het vele geld blijvend goed besteed wordt en dat de sector niet ten onder gaat aan allerlei krachten in het veld als VVV's, recreatieschappen enzovoorts. Drenthe wil in ieder geval nooit meer terug naar het verleden.

Deze inzet betekent ook dat het college niet eerst kijkt naar wat de markt geeft. De markt geeft als het concreet wordt, dat is de volgorde, en de markt zal en moet ook geven, maar als wij op grond van onze ASV subsidie verstrekken, dan gelden voldoende voorwaarden om ervoor te zorgen dat de concretisering van het geheel niet zonder inbreng van de markt gaat. Dat geldt in ieder geval voor de pijlers wonen en bedrijven. Cultuur kan er eventueel wel bij, maar ook die pijler zal dan vooral vanuit de markt moeten worden gevuld. Maar gezien het feit dat iedereen zeer hecht aan toeristische promotie, kunnen wij ons ook voorstellen dat in die poot van Marketing Drenthe plus voor die organisatie ook enig geld zit. Ik noem nu maar wat varianten op de motie vanuit het gezichtspunt van het college, zonder nu onderuit te halen wat de staten hierover hebben gezegd.

Het college is het er volledig mee eens dat VVV Drenthe plus naar de gemeenten en het bedrijfsleven moet, maar ik heb wel het gevoel dat wij nog een jaar of twee moeten bekijken hoeveel steun wij nog kunnen verstrekken, want zomaar de stekker er uithalen, klinkt wel heel dapper, maar garandeert niet dat de goede vorm die nu in ontwikkeling is, blijft bestaan.

Met de recreatieschappen wil de provincie zich echt niet bezighouden. Wat het college betreft zijn die schappen voorwaardenscheppend en kunnen zij zich bezighouden met voorzieningen, maar moeten zij ophouden met de marketing en alles wat daarmee annex is. Dat die schappen in de interimperiode, na het vertrek van de organisatie, waarvan wij de naam niet meer zouden noemen, in het ontstane gat is gesprongen, daar kan het college zich alles bij voorstellen, maar de provincie gaat zich daar dus niet mee bezighouden en een fusie zou daarom heel slecht zijn. De recreatieschappen zijn van de gemeen-

ten en laat dat vooral zo blijven. Ze hoeven ook niet samenwerken met organisaties die in organisatorische zin gesteund worden, al zullen er beleidsmatig wel raakvlakken zijn.

De heer LANGENKAMP: De gedeputeerde zegt met betrekking tot VVV Drenthe plus dat overwogen moet worden daaraan misschien toch nog wel twee jaar een bijdrage te geven. Ik heb dat ook betoogd en ik hoop dan ook dat wij het op dit punt roerend eens zijn. Maar aan welk bedrag denkt de gedeputeerde dan, aan een bedrag dat vergelijkbaar is met wat die organisatie de afgelopen twee jaar heeft gekregen, dus 2 ton per jaar?

De heer WEGGEMANS: Die organisatie kreeg per jaar de helft van € 440.000,--, dus € 220.000,-- en dat is veel. Ik stel mij voor dat het veel minder kan zijn, maar daarover zijn wij nu in gesprek.

De heer LANGENKAMP: Bedoelt de gedeputeerde dan dat het bedrag van € 440.000,-- gaat worden verdeeld tussen de VVV plus en Marketing plus?

De heer WEGGEMANS: Nee, ik heb aangegeven hoe het was. Maar dit loopt nu allemaal af. Beide organisaties is voorgesteld dat zij in gezamenlijkheid aangeven wat naar hun mening nodig is voor het voortbestaan van hun organisatie zonder de middelen voor promotie en marketing. Daarvoor hebben zij een plan ingediend, maar de inhoud daarvan ken ik nog niet. Ik heb alleen met de organisaties gesproken en zij waren het zeer met mij eens dat enige helderheid en duidelijkheid nodig is, maar hoe en of ze het geld verdelen, weet ik niet. Maar mijn beleidsmatige verhaal richting statencommissie is dat het jammer zou zijn om VVV Drenthe plus vanaf 1 januari 2007 niet meer van geld te voorzien. Maar als het geld niet nodig blijkt te zijn, geven wij het natuurlijk niet. De staten krijgen hierover nog voorstellen voorgesteld en ik stel mij zo voor dat dit in de herfst gebeurt. Maar wat de concretisering betreft, hoeven de staten wat het college betreft niet tot de herfst te wachten.

Voorzitter. Ik ga over naar het onderwerp cultuur. Ik hoor bijna dagelijks dat de ASV een lastige regeling is, vooral vanwege de administratieve rompslomp eromheen. Ik wil niet ontkennen dat er sprake is van een toegenomen bureaucratisering, waar de organisaties behoorlijk veel last van hebben. Aan de andere kant is het grote voordeel dat wij over de inzet van de gelden veel meer te zeggen hebben. Dat was ook de opzet van de ASV. Dat aspect moeten wij in ieder geval overeind houden. Er zit ook veel vernieuwing in. Organisaties worden niet alleen uitgenodigd, maar ook gedwongen om met nieuwe gedachten te komen en dat gebeurt ook. Onze toetsing is daarop gericht en de uitkomst daarvan stemt tot tevredenheid. Voor de waarderingssubsidies is inmiddels een eenvoudig traject ingezet. Deze collegeperiode komt er nog een evaluatie en ik kan mij ook voorstellen dat die zeer gericht zal zijn op het terugdringen van de administratieve rompslomp en de bureaucratische obstakels, want eigenlijk schiet niemand er wat mee op dat er veel genoteerd moet worden, hetgeen veel tijd kost, zonder dat het doel van dit alles helder is. In die zin ben ik met het met iedereen eens die op dit punt een inbreng heeft geleverd.

Ik stel de fractie van de VVD voor een motie in te dienen over het vele goede dat zij met Noord-Drenthe voorhebben. De musea in Assen en Groningen, De Buitenplaats en de Regiovisie Groningen-Assen zijn vaak genoemd en vaak wordt ook gezegd dat er op die punten heel wat kan, maar dan blijkt het altijd weer lastig daaraan enige concretisering te geven omdat het zelfstandige instellingen zijn en daarom een "nee" eerder in de mond ligt dan een "ja". Ik denk daarom dat het college gesteund zou zijn als de staten hierover in de statenvergadering met een fatsoenlijke motie kwamen. Ik keer het nu dus even om: de vorige keer was de heer Dohle ontevreden omdat een motie niet werd uitgevoerd, maar nu vraag ik hem een motie in te dienen ter ondersteuning van.

De heer DOHLE: Wij wachten het voorstel van de gedeputeerde af.

De heer WEGGEMANS: Oké. Maar het college was het geheel met de inbreng van de heer Dohle eens, dat zal ik er dan maar bij zeggen.

De heer ZOMER: Voorzitter. Gedeputeerde Weggemans heeft in de afgelopen vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn een toezegging gedaan met betrekking tot het museum De Buitenplaats. Betekent hetgeen hij nu zegt, dat hij daarop geheel of gedeeltelijk terugkomt?

De heer WEGGEMANS: Nee. Over De Buitenplaats heeft het college afgelopen dinsdag een besluit genomen. De bijdrage voor 2006 staat dus vast. Maar omdat er nogal wat te ontwarren valt, plaatsen wij de discussie in het bredere verhaal van de stad Groningen en Noord-Drenthe. Het gaat nu dus alleen om wat ook nog gebeuren moet en vooral geen vertrek daarvan.

De heer BEERDA: Ik ben het spoor nu een beetje bijster. Het staat mij ook bij dat de gedeputeerde in de commissie over het voorstel voor een structurele subsidie van de provincie voor De Buitenplaats heeft gezegd, dat dit ook zijn uitgangspunt is.

De heer WEGGEMANS: Ja, maar de motie zal toch, hoop ik, niet inhouden dat er geen structurele subsidie meer nodig is. Ik kan wel toezeggen dat de staten bediend zullen worden op het begrip "structureel". Het woord "De Buitenplaats" mogen de staten er dan zelf bij bedenken.

Voorzitter. Ik kom tot slot op RTV Drenthe. Wat D66 en de VVD aan het eind van hun beschouwingen over dit onderwerp hebben gezegd, hadden ook de woorden van het college kunnen zijn. In die zin zijn wij het daar wel over eens. Ik wil verslag doen van het feit dat ik bezoek heb gehad van de voorzitter van de Raad van Toezicht, de heer Lange, die mij op de woensdag voor de vrijdag dat het personeel werd ingelicht over de bevindingen van de onderzoeker, heeft verteld dat twee medewerkers vertrekken. Het gaat om de hoofdredacteur en het programmahoofd nieuws en sport. Er zal een nieuwe hoofdredacteur-directeur worden aangesteld en er zullen drie nieuwe hoofden komen: een voor sport - dat is nieuw - een voor nieuws en een voor varia. De Raad van Toezicht laat zich ondersteunen door een gekwalificeerde advocaat en zal bovenop op het hele proces zitten. De directeur zal loyaal meewerken aan uitvoering van de uitkomst van het werk van de rapporteur.

De heer HARLEMAN: En al deze extra uitgaven gaan niet ten koste van de uitzendingen?

De heer WEGGEMANS: Ik ben nog niet uitgesproken. De heer Lange heeft mij gezegd dat het rapport niet openbaar is - ik neem aan dat eenieder zich daarbij wel wat kan voorstellen na mijn opsomming van zo-even en omdat het over personen gaat - en ook niet buiten de Raad van Toezicht wordt verstrekt. De afspraak is dat als het rapport toch buiten de raad van Toezicht wordt verstrekt, ook het college van GS een exemplaar krijgt. Wij hebben tot nu toe nog niets ontvangen, dus ik neem aan dat het rapport ook verder niet is verstrekt.

De spannende vraag is natuurlijk wat dit alles van doen heeft met de provinciale verplichting om het niveau van 2004 in stand te houden. In de Mediawet staat dat de provincie moet zorgen voor een regionale omroep op haar grondgebied en dat het niveau van uitzendingen zoals dat in 2004 was, in stand moet blijven. Dat is het verhaal en dat is ook wat wij in onze subsidietoekenning aan RTV Drenthe hebben gemeld.

De rekening over 2005 is binnen en die sluit heel behoorlijk. Financieel is er in 2005 dus geen probleem geweest, hoewel de OPD de huisvesting wel wat duur vond uitgevallen, maar dit kon dus allemaal binnen het geheel.

De vraag is natuurlijk wat er dit jaar gaat gebeuren als een kostenvermeerdering optreedt. Ik heb in een bestuurlijk overleg met de directeur en het hoofd financiën afgesproken dat er bij calamiteiten altijd een beroep kan worden gedaan op de algemene reserve die RTV Drenthe heeft. Die algemene reserve kan daarvoor benut worden, maar moet daarna wel weer op het door de provincie gewenste niveau gebracht worden. Daar kan RTV Drenthe dan wel enige tijd voor nemen.

Ten aanzien van de personeelstoename - een nieuwe hoofdredacteur-directeur en een hoofd sport zijn in de huidige begroting niet voorzien - moet nog worden aangegeven hoe dat in financiële zin wordt opgelost voor de jaren 2006 en verder zonder dat dit consequenties heeft voor het niveau van de uitzendingen. Dat niveau moet gelijk zijn aan dat van 2004. Op dit punt moet ik nog informatie krijgen,

maar dat zal op heel korte termijn gebeuren. Dan wordt tevens inzicht gegeven in de mate waarin de algemene reserve moet worden aangesproken voor calamiteiten, want daarvoor moet de provincie wel toestemming geven.

Dat is de stand van zaken op het punt van de bemoeiingen van de provincie met de problemen, zo men wil soapachtige toestanden, bij RTV Drenthe. Het college heeft het vertrouwen dat het met de maatregelen van de Raad van Toezicht en de heldere afspraken met de provincie, mogelijk is om te overleven.

De heer SLUITER: Ik heb in mijn eerste termijn met name ook gevraagd hoe de staten ervan overtuigd kunnen zijn, en hoe overtuigd het college ons, dat de genomen maatregelen voldoende sanerend van karakter zijn om vertrouwen te hebben in een goede besteding van de extra gelden die het college de staten vraagt uit de eigen provinciale middelen beschikbaar te stellen. Het gaat dus niet om het doorsluizen van rijksgeld maar om onze eigen middelen. Dan kom ik toch telkens weer terug bij de vraag hoe wij kunnen weten of de sanering die nu heeft plaatsgevonden en waarvan wij de uitkomsten alleen in termen van functies kennen, voldoende is geweest.

De heer WEGGEMANS: Wij kennen inderdaad alleen de omschrijving van functies, meer dus ook niet. De provincie gaat ook niet over de invulling daarvan, want de bedrijfsvoering is een zelfstandige activiteit van RTV Drenthe met het nu adequate toezicht zoals de voorzitter van de Raad van Toezicht dat heeft geschetst. Er is dus wel enig verschil ten opzichte van de situatie van twee, drie maanden geleden en het college heeft dan ook wel wat meer vertrouwen in de zaak. Met de financiële kant van het verhaal zullen wij heel streng omgaan. Dat geldt ook voor de nieuwe begroting 2007 en voor de nieuwe criteria die gelden wil er gebruikgemaakt worden van de gelden voor 2007. De staten zullen voor het vervolg zelf nog iets mogen doen. In de Omroepnota staat namelijk dat er ook aanbesteed mag worden en dus is er alle reden het niveau van straks heel kritisch te vergelijken met dat van 2004.

ROOS staat voor de gezamenlijke regionale omroepen en ROOS heeft na heel veel gedoe overeenstemming bereikt met het IPO. De omroep-CAO was heel royaal, maar die CAO spoort niet met het accres dat de provincie normaal voor haar gesubsidieerde instellingen hanteert. Alle provincies hebben samen met alle regionale omroepen geconstateerd dat, wil het niveau van 2004 in stand blijven, dat accres wel nodig is. Zowel van ROOS als IPO was de inzet ervoor te zorgen dat als gevolg van die CAO geen problemen ontstaan, want zowel de regionale omroepen als de provincies willen die problemen niet. Het is dus een arbeidsrechtelijk verhaal. Mijn voorstel is deze kant van de zaak niet te verknopen met de eventuele andere zorgen bij RTV Drenthe.

De heer SLUITER: Maar die zaken kunnen naar de opvatting van mijn fractie niet los van elkaar worden gezien. Immers, het IPO heeft namens de provincies onderhandeld met ROOS, maar het IPO gaat niet over het aanvullende budget dat de provincie Drenthe beschikbaar stelt. Het IPO adviseert de staten wel een bepaalde lijn te volgen, maar de staten hebben budgetvrijheid.

De heer WEGGEMANS: Dat is ook de reden dat het in de Voorjaarsnota staat.

De heer SLUITER: Dat is ook prima. Maar waar het nu natuurlijk om gaat, is dat het college de staten voorstelt het op deze manier te doen. Maar hoe weet het college nu zeker dat dit extra geld gaat naar een omroep die gezond is, waar een einde komt aan klucht en soap. Hoe weet de gedeputeerde nu zeker dat dit geld op een goede plek terecht komt en niet terecht komt in een situatie waarin nog sprake is van een restprobleem, dat als een veenbrand nog een poosje wat smeult en dan ineens weer zichtbaar wordt?

Mevrouw SMITH: Als blijkt dat RTV Drenthe overschotten heeft dan kan het accres daar toch uit betaald worden? Of zijn die overschotten echt helemaal voor de nieuwe situatie nodig?

De heer WEGGEMANS: De laatste vraag is de meest eenvoudige om te beantwoorden. Het overleg tussen IPO en ROOS is dusdanig intensief geweest dat dit de uitkomst is voor instandhouding van het niveau van 2004. Het was dus een gemiddelde uitkomst en daar heeft Drenthe zich aan gecommitteerd. RTV Drenthe kwam dus echt tekort. Ik heb al gezegd dat 2005 goed is afgesloten, maar de begroting 2006 had een negatieve uitkomst. Als het in de Voorjaarsnota 2006 voorgestelde bedrag aan de begroting van RTV Drenthe wordt toegevoegd, dan sluit die begroting.

De heer Sluiter vraagt welk vertrouwen er nu is. Ik heb al gezegd dat wij de financiële kant gaan volgen en dat wij er daarom wel vertrouwen in hebben. Het geld wordt ook niet gebruikt voor zaken die niet bij de bedrijfsvoering en bij het niveau van 2004 horen. Bij calamiteiten zal toestemming worden gevraagd om uit de algemene reserve te mogen putten. De provincie ziet daar ook op toe. Of dan alle problemen bij RTV Drenthe verdwenen zijn, is een vraag die ik nu niet met "ja" kan beantwoorden, want dat zal de toekomst moeten leren. De heer Lange heeft mij op de hoogte gesteld van de ingrepen die de Raad van Toezicht heeft gedaan, maar die moeten nu nog wel geconcretiseerd en ingevuld worden en daarna moet het geheel nog gaan werken. Alle onzekerheid kan ik dus niet wegnemen. Ik heb wel gezegd dat het college er vertrouwen in heeft dat met de maatregelen die nu genomen zijn, de mogelijkheid aanwezig is dat het goed gaat.

De heer SLUITER: Voorzitter. Die mogelijkheid is er natuurlijk altijd.

De heer WEGGEMANS: Daarom zeg ik het ook zo.

De heer SLUITER: Ik vind toch dat de gedeputeerde nog onvoldoende op de kernvraag is ingegaan. Die kernvraag is wat nu maakt dat hij dat vertrouwen echt heeft. Welke informatie brengt de gedeputeerde tot dat vertrouwen?

De heer WEGGEMANS: De heer Sluiter krijgt mij niet zover dat ik zeg dat het college er geen enkel vertrouwen in heeft.

Ik kan mij voorstellen dat de staten met het oog op de discussie op 14 juni zeggen dat zij dan wel niet zoveel in de hand hebben maar dat zij wel over het accres gaan. Ik zal, uiteraard in overleg met de Raad van Toezicht van RTV Drenthe, proberen de staten nog voor 14 juni enige geruststelling te doen toekomen.

Mevrouw HAARSMA: Mijnheer de voorzitter. Dit college heeft het sociaal beleid hoog in het vaandel, maar dat geldt ook voor deze staten, hetgeen blijkt uit het feit dat hier een vrouw van € 4,5 miljoen staat. De staten hebben vandaag voorstellen ontvangen om een bedrag van € 4,5 miljoen in het kader van sociaal beleid weg te zetten. Op zich kunnen wij hier heel blij mee zijn, maar eigenlijk weet ik niet of wij er wel blij mee moeten zijn dat er zoveel geld nodig is om het sociaal beleid in Drenthe vorm en inhoud te geven.

De fracties van de ChristenUnie, de PvdA, GroenLinks en het CDA hebben uitvoerig gesproken over jeugd, armoede, uitsluiting, vrijwilligers en onderwijs. De PvdA heeft deze onderwerpen in feite in drie lijnen aangeboden en dan met name gericht op het sociaal fonds. Ik zal niet op het sociaal fonds ingaan, maar wel op het feit dat in de zaken die vandaag door de staten zijn genoemd, veel overlap zit.

De PvdA kiest voor de lijn stimulering vrijwilligerswerk, stageplaatsen en onderwijs. Verschillende zaken die het college in het kader van sociaal beleid dit jaar en begin volgend jaar wil wegzetten - die intensiveringen zijn in de Voorjaarsnota genoemd - hebben te maken met jeugd, jeugdzorg en onderwijs. Ter geruststelling van de VVD: als wij het hebben over onderwijs, dan neemt de provincie samen met de andere partners ook verantwoordelijkheid voor de voortijdige schoolverlaters. De aanwezigheidspremie die collega Weggemans net noemde, is wat mij betreft niet aan de orde, maar daar spreek ik nog wel eens met mijn collega over. Mijn gevoel is dat verschillende maatregelen mogelijk zijn.

Met het oog op de komende commissievergaderingen wil ik de bal enigszins bij de staten terugleggen.

Zij moeten maar eens nagaan wat er precies aan activiteiten met betrekking tot het onderwijs en stages wordt gedaan en wat er wordt gedaan aan vrijwilligers stimulering. We moeten namelijk wel de goede zaken kunnen organiseren en die ook goed kunnen wegzetten.

Intensivering betekent ook een aanslag op het ambtelijk apparaat, want dit college heeft nog maar een jaar te gaan. Ik wil graag van de verschillende fracties horen waarom het dan moet gaan. Met betrekking tot armoede en uitsluiting staat in de Voorjaarsnota dat de provincie op deze punten niet bij uitstek een taak heeft, al wil de provincie die taken wel op haar eigen wijze invullen. De provincie zet dan in op economische structuurversterking. In de gesprekken die collega Weggemans en ik volgende week met de colleges van Emmen en Coevorden zullen hebben zal hierop gewezen worden. Er zal een heel uitvoerige discussie gevoerd moeten worden over dit complexe vraagstuk.

De heer SLUITER: Moet ik de woorden van de gedeputeerde zo interpreteren, dat de motie van GroenLinks haar een paar stappen te ver gaat?

Mevrouw HAARSMA: Ik vind dat wij een pakket aan maatregelen moeten nemen, waarmee de kern van uitsluiting en armoede wordt aangepakt. Wij moeten ook nog bekijken of dit beleid alleen voor Zuidoost-Drenthe gaat gelden of over heel Drenthe moet worden uitgerold. Maar voor mij hoeft daar niet een specifieke armoedemotie overheen. Wij moeten kijken hoe wij de gelden zo goed mogelijk kunnen wegzetten, waarbij wij voornamelijk inzetten op economische structuurversterking.

De heer LANGENKAMP: De gedeputeerde beperkt dit armoedebeleid tot Zuidoost-Drenthe, terwijl uit de cijfers blijkt dat het percentage armoedegevallen in Assen hoger is dan in Emmen. Waarom wordt dit beleid dan beperkt tot Emmen en Coevorden, de zuidoosthoek?

Mevrouw HAARSMA: Of ik heb het verkeerd uitgelegd of de heer Langenkamp heeft niet goed geluisterd, maar volgens mij heb ik gezegd dat het of en/of moet zijn: of Zuidoost-Drenthe of uitrollen over geheel Drenthe. Ik sluit niemand uit wat dat betreft.

De heer LANGENKAMP: Dan volgt dezelfde discussie als ik vanmiddag met de heer Veenstra had. In dat geval is er toch meer geld nodig, als het niet alleen tot zuidoost wordt beperkt?

Mevrouw HAARSMA: Neem mij niet kwalijk: ik heb zojuist gezegd dat hier een vrouw van € 4,5 miljoen staat. Het lijkt mij dat wij met elkaar toch wel in staat moeten zijn na te gaan welke projecten werkelijk haalbaar zijn, die weggezet kunnen worden en die ook een doel dienen. Ik denk dat we met elkaar - en naar mijn gevoel hoort GroenLinks daar ook bij - zo professioneel moeten zijn om dat voor elkaar te krijgen. Ik daag de heer Langenkamp uit met voorstellen te komen. Hij heeft nog een paar weken de tijd.

De heer LANGENKAMP: Dat voorstel ligt er toch al?

Mevrouw HAARSMA: Wij spreken elkaar in de commissievergadering opnieuw.

Voorzitter. De heer Holman heeft het fenomeen CARP in relatie tot de nieuwe WRO aan de orde gesteld, waarbij ikzelf ook de Nota ruimte nog wil betrekken. Ik heb hierover al eerder met de fractie van het CDA gesproken. Intern wordt bekeken hoe met de CARP moet worden omgegaan. Het lijkt nu alsof het een geïnstitutionaliseerd platform is waar alle beslissingen vallen, maar dat is geenszins het geval. Wij hebben al een traject in gang gezet om ook van de gemeenten te horen hoe zij tegen de zaak aankijken.

Net als het CDA hebben de fracties van de VVD en de ChristenUnie gevraagd hoe de provincie omgaat met de nieuwe WRO. Wij hebben afgelopen donderdag een zeer interessante dag beleefd, zo heb ik van iedereen gehoord. Ik heb toen een slip of the tongue gemaakt, maar die heb ik naderhand rechtgezet. Duidelijk moet zijn dat wij nadenken over de provinciale rol in de WRO. Wij gaan daarbij met name voor ruimtelijke kwaliteit en provinciaal belang, maar daarbij is wel de kunst van het loslaten aan de orde. Dat loslaten geldt niet alleen voor het college maar ook voor de staten. Daarom daag ik de staten uit aan te

geven hoe zij daartegen aankijken en hoe zij daarmee om willen gaan. De staten moeten daar dus goed over nadenken. Het college heeft wel het voornemen om aan het eind van het jaar zowel met de gemeenten als met de staten in gesprek te gaan om te overleggen hoe verder vorm en inhoud kan worden gegeven aan het hele proces van ontwikkelingsplanologie.

Het CDA heeft ook een vraag gesteld over woningen voor starters. Wij hebben net alle woonplannen bekeken en beoordeeld en wij hebben gemerkt dat als het om woningen voor starters gaat, de gemeenten heel veel oplossingen hebben. Ik heb geen daadwerkelijke knelpunten kunnen ontdekken. Sterker nog, er is heel weinig gebruikgemaakt van de knelpuntenpot en op grond daarvan vraag ik mij af of de provincie zich daar nog mee moet bemoeien.

Voorzitter. Rest mij nog de bespreking van een punt, namelijk de motie van de fracties van de OPD en de VVD. Ik vind het jammer dat de heer De Haas al vertrokken is, want volgens mij weet hij als geen ander hoe het daadwerkelijk in elkaar steekt. Van de tv-uitzending van Drents Diep van 9 mei jl. ben ik behoorlijk geschrokken. Ik had andere informatie dan de heer Hiddes voor de camera meedeelde. Hij zei dat er een prachtig plan lag van de UMCG ambulancedienst, maar dat hij tot op heden - ik vat het kort samen, maar volgens mij koppel ik het zuiver terug - dus sinds december 2005 nog geen enkele reactie van de provincie Drenthe op dat plan had gehoord. Ik had andere informatie, maar ik pleeg altijd hoor en wederhoor te doen. Ik ben onmiddellijk naar mijn ambtenaren gestapt en het verbaasde mij niet te horen dat er zeker vijfmaal contact is geweest over dit plan, maar dat het eerste plan van het UMCG absoluut niet aan de voorwaarden van de nota Mensen in het middelpunt voldeed, sterker nog: het plan was gericht op pr-folders, posters en dat soort zaken, er zat totaal geen financiële onderbouwing bij, het was een grofmazig plan met de boodschap: geeft u maar € 72.000,--. De ambtenaren hebben dat plan heel adequaat bekeken, zij hebben meegewerkt aan een planopzet en hebben de ambulancedienst gezegd dat als voor deze insteek werd gekozen, er grote kans was dat voor een vervolgplan ook nog geld kon worden gevraagd. De ambulancedienst was enthousiast en is ermee aan de slag gegaan. Ik zal het verhaal niet helemaal vertellen, maar als de staten het wel willen hebben, kunnen zij het krijgen. Ik heb vervolgens de volgende dag - ik vond het ernstig genoeg dat onze ambtenaren in een kwaad daglicht werden gezet en zij kunnen zich niet verdedigen - de heer Hiddes ontboden, want ik nam dit heel serieus. De heer Hiddes heeft zijn excuus aangeboden en heeft mij gevraagd of hij daar nog een persbericht van moest maken. Ik heb toen gezegd dat het op dat moment niet mijn maar zijn probleem was, want onduidelijkheid alom is geen reclame voor de UMCG ambulancedienst. Hij was dat volstrekt met mij eens. Ik heb begrepen dat hij de fracties van de VVD, de PvdA en de OPD heeft ingeseind dat hij niet op de hoogte was van wat er binnen zijn eigen organisatie gebeurde, waarop ik dacht: dan gaan wij verder met het plan, want dat was immers de afspraak. Vervolgens heeft hij vrijdag getracht mij te bellen, ik heb teruggebeld maar kreeg contact. Maandagavond heb ik uitvoerig met hem gesproken en heb hem toen gevraagd wat hij van plan was te gaan doen. Hij heeft mij toen gezegd met het plan door te gaan. Ik heb vanochtend, om precies te zijn om 10 uur vanochtend, een derde aangepast plan van de UMCG ambulancedienst gekregen à raison van € 22.000,-- in aanloop naar een vervolgplan dat nodig is om dit prachtige project - ik ben het volstrekt met mevrouw Pannekoek eens dat het dat is - conform de regels uit te voeren. Maar ik vind het absoluut niet kunnen dat het ambtelijk apparaat op deze wijze in de schijnwerpers is gezet en daarom meende ik voor onze mensen op te moeten komen.

Dit is het verhaal. Wij zijn absoluut voor het plan, maar het moet wel voldoen aan de beleidsregels die wij in dit huis hebben. Volgens mij zullen de fracties dat met mij eens zijn.

Mevrouw PANNEKOEK: Daar ben ik het uiteraard mee eens. Zoals mevrouw Haarsma vorige week dinsdag schrok, schrok ik ook, want ik had het gevoel dat in die uitzending de provincie werd aangesproken. De beleving van hoe dingen in deze provincie lopen, is voor internen wel eens wat anders dan voor externen. Ik ben volksvertegenwoordiger en ik vind het een prachtig plan, dat absoluut past binnen de doelstellingen van de provincie en binnen de programmalijnen en daarom zou ik het heel goed vinden als het werd uitgevoerd. Ik hoor van de gedeputeerde dat zij weer volop in gesprek is en dat er een traject loopt waardoor mijn enige doel, namelijk dat het plan wordt uitgevoerd, wordt bereikt en daar ben ik uiteraard bijzonder tevreden over.

Mevrouw HAARSMA: Ik snap uiteraard de reactie van mevrouw Pannekoek ook wel. Wij schrokken alletwee blijkbaar. Ik zal niet gelijk zeggen dat wij geen gelijk hadden en ik wil ook niet ontkennen dat in dit huis ook wel eens dingen misgaan, maar ik vind het jammer dat ik dit verhaal nu toch in de openbaarheid moest vertellen, want volgens mij was dat niet nodig geweest en ik wil niet onnodig een organisatie als de UMCG ambulancedienst die ook heel goed werk doet, op deze manier in het daglicht plaatsen, want daar heb ik eigenlijk geen zin in. Maar goed, ik vond het wel nodig op deze manier te reageren.

De heer SLUITER: Dan resteert nu natuurlijk de vraag wat dan nog de betekenis is van de door de fracties van de OPD - de heer De Haas is er nu niet - en de VVD ingediende motie.

Mevrouw PANNEKOEK: Daar heeft de heer Sluiter gelijk in. Aangezien de mede-indiener van de motie niet meer aanwezig is, vind ik het lastig daar nu uitsluitel over te geven.

De heer SLUITER: Maar mevrouw Pannekoek zou iets kunnen zeggen over de steun van haar fractie aan die motie.

Mevrouw PANNEKOEK: Volgens mij wordt nu niet over de moties gestemd; er is dus nog alle tijd.

De heer SLUITER: Natuurlijk, maar wij kunnen dit punt misschien ook nu al afkaarten. Mevrouw Pannekoek zou ook kunnen zeggen dat gelet op de beantwoording door de gedeputeerde de steun van de VVD aan de motie ontvalt.

De heer DOHLE: Het is toch duidelijk dat wij tevreden zijn met de voortgang van het project? In ons betoog hebben wij op geen enkele wijze ook maar een woord gewijd aan de procedure die gevolgd is. Wij hebben alleen aangegeven dat het ging om het plan, een plan dat wij graag ten uitvoer gebracht zouden willen hebben, te meer daar het zo prachtig appelleert aan de maatschappelijke betrokkenheid. Daar ging het ons om. En als het op deze manier wordt geregeld, prachtig, dan zijn we klaar. In juni komt de motie weer aan de orde en dan zullen we zien of de heer De Haas haar handhaaft of niet.

Mevrouw KLIP: Mijnheer de voorzitter. Als laatste in het rijtje van de leden van het college voer ik nu het woord. Wat mijn portefeuille betreft spitsten de opmerkingen van de staten zich toe op twee zaken: een aantal aspecten van de Energienota en het groot onderhoud, dat wil zeggen de organisatieontwikkeling, de impuls voor de ICT en de verbouwing van het provinciehuis, welke punten natuurlijk in de commissievergaderingen nog uitvoerig aan de orde komen.

De fractie van de PvdA heeft gewezen op de problemen van de glastuinbouw, gekoppeld aan de op dit moment zeer hoge energieprijzen en vroeg vervolgens of op dit terrein niet een extra financiële impuls kan worden gegeven. Binnen het kader van de Energienota, die eigenlijk nog een conceptnota is, vinden in samenwerking met een aantal tuinbouwbedrijven en de gemeente Emmen een groot aantal projecten plaats, die liggen op het grensvlak van energiebesparing, warmte/koudeopslag, biomassa en de toepassing van een aantal andere innovatieve technieken en het is zo dat wij binnen de Energienota zowel binnen de vier B's geld hebben gereserveerd voor innovatieve projecten en daarnaast nog de subsidieregeling Energieprojecten hebben. Dus via een aantal ingangen is er financiële ondersteuning mogelijk.

De PvdA suggereert ook het revolving fund. In de commissievergadering die voor een groot deel gewijd was aan bespreking van de Energienota, is daarover ook gesproken en ik kan mededelen dat op dit punt inmiddels de eerste initiatieven zijn genomen. Wij zijn in gesprek met een groot adviesbureau op energiegebied om tot een soort van opdrachtformulering te komen want wij willen nagaan of wij kunnen komen tot een revolving fund voor in ieder geval het bedrijfsleven. Of dat ook voor particulieren kan, moeten wij nog onderzoeken. Ik had toegezegd dat hiernaar gekeken zou worden en daar is inmiddels mee begonnen.

De PvdA heeft, net als D66 en de ChristenUnie ook nog even de aandacht gevestigd op de windenergie en dat heeft mij niet verbaasd. Het is de staten bekend dat het college hierop terugkomt.

Voorzitter. Opvallend aan de bijdrage van het CDA was, dat de heer Holman over een ongelooflijk aantal beleidsterreinen zeer complimenteuz was in de richting van het college. Ik wil hem danken voor het compliment voor het traject organisatieontwikkeling, dat wij gestart hebben. Ik heb driekwart jaar geleden uitgelegd wat dit traject inhoudt. De heer Holman juicht het zeer toe dat gedeputeerden onder andere in Drents Plateau maar ook op heel veel andere plekken uiting geven aan de ontwikkeling die inmiddels in gang is gezet om een innovatieve, samen met onze omgeving ontwikkelende overheid te worden. Dat is dé aanleiding om met het traject voor organisatieontwikkeling te beginnen, de link is volgens mij dus wel heel duidelijk te leggen.

De heer Holman vroeg wel hoe wij dit gaan doen. Driekwart jaar geleden heb ik hierover al iets uitgelegd, in de Voorjaarsnota is er een pagina aan gewijd, maar ook in de komende vergadering van de Statencommissie BFE zal ik komen vertellen hoever wij inmiddels met dat traject zijn.

De VVD en de ChristenUnie hebben op dit punt een aantal ondersteunende opmerkingen gemaakt en die partijen leggen een koppeling met de verbouwing en de ICT-impuls. Ik ervaar die opmerkingen als ondersteuning, maar gedetailleerd kom ik er in de commissievergaderingen wel op terug.

Voorzitter. Ik kom bij de fractie van GroenLinks. GroenLinks brengt mij een beetje in verwarring. Dat is niet altijd zo, soms wel, want GroenLinks - een cultuurminnaar als deze gedeputeerde waardeert dat zeer - neemt als leidraad voor zijn bijdrage een liedje van Daniël Lohues. Het zal de staten niet ontgaan zijn dat ik geen Drents spreek, maar inmiddels kan ik het wel uitstekend lezen en verstaan en Daniël Lohues zegt in dat liedje dat hij Drenthe zo graag plat wil houden. Dat betekent in mijn optiek geen hoogbouw, maar ook geen windmolens. En daar begint mijn verwarring, want volgens mij was GroenLinks bij de behandeling van de Energienota juist wél voor windmolens. Ik hoop dat GroenLinks mij kan helpen.

De heer KUIPER: Ik wil hier toch wel even op reageren, want ik vind het een hartstikke leuk onderwerp. In de commissievergadering hebben wij betoogd dat juist grote windmolens een kleinere aanslag plegen op het landschap. Ik sprak over windmolens die 7 km uit elkaar staan. Als die over heel Drenthe worden verspreid, kunnen alle huishoudens van energie worden voorzien en is er nauwelijks sprake van een aanslag op het landschap. In die zin moet deze opmerking van ons worden gezien.

Mevrouw KLIP: Maar die uitleg heft mijn verwarring niet op, want hoe hoger de molen, hoe minder plat Drenthe wordt.

De heer KUIPER: Dat valt te bezien.

Mevrouw KLIP: Maar misschien moeten wij daar bij een andere gelegenheid verder over spreken.

De heer KUIPER: Met alle plezier wil ik daar wel eens met de gedeputeerde van gedachten over wisselen.

Mevrouw KLIP: Heel graag.

Voorzitter. Ook de ChristenUnie heeft de aandacht gevestigd op de Energienota en heeft daarbij melding gemaakt van het rapport van de Taskforce energie "Energietransitie, meer met energie". Ook D66 heeft daar aandacht aan besteed. Dat is inderdaad een zeer inspirerend rapport, het ligt al op ons nachtkastje en natuurlijk leggen wij dat naast de huidige concept-Energienota. De essentie van het rapport is dat alleen door een bundeling van de initiatieven van overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen die transitie daadwerkelijk kan slagen. Het is een en-en-aanpak en dat is precies de aanpak die ook in de Energienota wordt voorgestaan.

Er is nog een punt dat door de fractie van de ChristenUnie is aangekaart en waarover nog niets gezegd is. Het gaat dan om het betreuenswaardige feit dat de rijksoverheid nog geen geld voor water in het ILG heeft opgenomen. Mevrouw Edelenbosch was vanochtend voor een overleg in Den Haag met een drie-

tal ministeries, te weten LNV, VROM en VW, de Unie van Waterschappen, de VNG en het IPO en tijdens dit overleg heeft de heer Veerman toegezegd - het blijven ambtelijke termen, natuurlijk - zich te gaan inspannen om extra budget voor water beschikbaar te krijgen. Ook alle andere IPO-commissies spannen zich daarvoor in, maar het blijft een groot probleem. In het college is dit onderwerp gisteren ook nog besproken. Het gaat voor de kaderrichting water en het nationaal bestuursakkoord water om een bedrag in de orde van grootte van €90 miljoen en voor de verdrogingsbestrijding en het beekherstel om €36,4 miljoen. Het is ook niet zo dat we dat zomaar even op de plank hebben liggen.

De heer BAAS: Maar ik mag uit deze woorden opmaken dat er enige hoop gloort?

Mevrouw KLIP: Een bestuurder moet altijd optimistisch blijven, dus "enige hoop" is de goede formulering, los van het feit dat wij elk vanuit onze eigen portefeuille er meer dan actief aandacht aan blijven besteden en dat hetzelfde voor al onze collega's in het land geldt.

De fractie van D66 heeft gevraagd wat deze coördinerende bewindspersoon duurzaamheid ervan weerhoudt nog energieker te werk te gaan. Ja, 24 uur blijft ook voor mij 24 uur. In het transitierapport worden 26 paden genoemd en wij zijn al met een aantal van die paden bezig, of in Drenthe zelf of in noordelijk verband en af en toe daarbij nog ondersteund door het projectbureau van Energy Valley.

Een van de speerpunten in onze nota is de B van biomassa en in dat kader staan er in het Noorden - wij werken op dit punt als drie noordelijke provincies samen - inmiddels veel projecten op stapel op het gebied van vergisting en biobrandstoffen. Wij zien inmiddels dat dit in een heel snel tempo echt formaat, omvang en massa begint te krijgen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de productie van diverse brandstoffen en grondstoffen als puur plantaardige olie, biodiesel, bio-ethanol, biomethanol, biogas enzovoorts en de daarbij behorende transitiepaden als groen gas, groene grondstoffen, duurzame energie en de energie-neutrale keten zoals in de agro-industrie. Dus om in de beeldspraak van D66 af te sluiten: er is geen sprake van aarzelingen, want wij zijn allang uit de startblokken. Het is ook niet zo dat wij dromen, maar ik kan niet verhullen dat ik 's nachts in bed wel af en toe aan de Energienota denk.

De VOORZITTER: Dan zijn wij hiermee gekomen aan het eind van de eerste termijn.

Wij zijn dan toe aan de tweede termijn van de zijde van de staten. Is er behoefte aan een schorsing voorafgaande hieraan, of zitten de fracties inmiddels zo in de problematiek dat er meteen doorvergaderd kan worden?

De heer HOLMAN: Voorzitter. Bij mij leeft het gevoel dat er in een tweede termijn niet veel te zeggen is. Als dat het algemene gevoel is, kan dit nu geconstateerd worden en wordt de Voorjaarsnota verder in de commissies behandeld.

Maar als er een serieuze reactie op de inbreng van het college wordt verwacht, heb ik toch wel enige behoefte aan overleg met mijn fractie.

De heer VEENSTRA: Voorzitter. Wij hebben wel behoefte aan een korte tweede termijn, maar wij hebben geen behoefte aan een schorsing. De meeste onderwerpen komen in de commissies wel weer aan de orde.

De heer HOLMAN: Wij willen die schorsing wel.

De VOORZITTER: Omdat de staten wel behoefte hebben aan een tweede termijn, schors ik de vergadering voor tien minuten.

(Schorsing van 20.43 tot 20.56 uur.

De heer Kloos verlaat de vergadering.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Alvorens met de tweede termijn aan te vangen, wil ik erop wijzen dat alle fracties vanwege een zeer coulant voorzitterschap hun spreektijd in eerste termijn fors hebben overschreden. Ik verzoek de staten zich daarom in tweede termijn te beperken tot de hoofdlijnen. Na deze vergadering wordt de discussie voortgezet in de commissies en daar kunnen alle detailkwesties nog besproken worden.

TWEEDE TERMIJN

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Wat ons betreft een korte tweede termijn.

De opzet die nu voor de algemene beschouwingen is gekozen, maakt het de fractievoorzitters wel wat gemakkelijker, want in antwoord op een lastige vraag kan het antwoord nu zijn: "Daar kom ik in de commissie wel op terug." Misschien moet dit punt in de heroverweging nog eens meegenomen worden. Ik ga niet in op alle moties, want daarin zullen de komende weken ongetwijfeld nog wel veranderingen worden aangebracht, er zullen wat worden ingetrokken en misschien komen er nog wel een paar bij, ik constateer alleen dat er wel mogelijkheden liggen om een paar moties ineen te schuiven. Ik denk aan de moties over de onderwerpen recreatie en toerisme, sociaal fonds/Zuidoost-Drenthe, jeugdbeleid en armoede. Ik denk dat dat een opgave is voor de komende weken en deze week al zullen wij op dit punt initiatieven nemen.

De vraag is of wij nu alle financiële ruimte gaan benutten of dat wij ook nog ruimte gaan reserveren voor de volgende periode. Ons antwoord is dat als er nu maatschappelijke vragen liggen die een antwoord eisen, wij daar nu op in moeten spelen. De komende vier jaar zullen wij daar alleen maar profijt van hebben.

De aanbestedingsvoordelen komen ongetwijfeld nog wel in de Statencommissie BFE aan de orde. Volgens ons zijn er voor de provincie best mogelijkheden om in overleg met de ROC's iets te doen. Op het terrein van recreatie en toerisme zijn drie moties ingediend, die volgens mij best in elkaar geschoven kunnen worden.

Op de glastuinbouw komen wij in de commissie nog terug en hetzelfde geldt voor de balans tussen verblijfsrecreatie en de ruimtelijke ordening.

Onze moties over de Uitmarkt en het wel of niet bezuinigen op natuur- en milieuorganisaties staan een beetje op zichzelf. Maar ook daarover zal in de commissies nog wel gesproken worden. Voorlopig handhaven wij die.

Er kunnen veel dingen doorgeschoven worden naar de commissies en tot die tijd is het onze opgave te trachten de moties zoveel mogelijk in elkaar te schuiven, opdat daarvoor een zo breed mogelijk draagvlak gaat ontstaan.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Wij vinden dat het college goed geluisterd heeft en positief heeft gereageerd op de zaken die door de staten naar voren zijn gebracht. De houding was er een van: wij willen luisteren, wij willen graag dat de staten met ons meedenken en wij staan open voor suggesties. De houding juichen wij toe.

Het college heeft ook gelijk wanneer het zegt dat de definitieve balans pas opgemaakt kan worden bij de begroting, omdat dan van een aantal zaken de financiële implementatie plaatsvindt. Maar voor het stellen van prioriteiten is het nu het moment en daarom moeten de staten van dit moment gebruikmaken. In de commissies zal goed uitgediscussieerd moet worden waar onze prioriteiten liggen, welke opdracht wij het college naar de begroting toe meegeven, waar de accenten moeten liggen en waar accentverschuivingen nodig zijn. Ook moet nog gediscussieerd worden over hoeveel geld we hebben en hoeveel geld nog besteed kan worden. In de komende vergadering van de Statencommissie BFE zal die discussie, waarnaar wij met belangstelling uitzien, gevoerd moeten worden.

Wij zijn blij met de harde toezegging van de heer Weggemans dat de ASV dit jaar wordt geëvalueerd. Wij zijn ook blij dat mevrouw Klip enthousiast bezig is duidelijk te maken wat een verandering in bestuurscultuur inhoudt. Wij hopen dat wij met elkaar op dit punt een goede draai kunnen maken.

Tenslotte wil ik mevrouw Haarsma danken voor de manier waarop zij heeft gereageerd op ons verhaal over de CARP. Ik denk dat die reactie een goede basis is voor een discussie in de commissie. Ik wil in

dit verband lezing van het stuk dat wij aan onze algemene beschouwingen hebben toegevoegd, aanbevelen.

Ik ben het met de heer Veenstra eens dat wij voor vandaag klaar zijn met de discussie en in de commissies verder moeten discussiëren.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ook de tweede termijn van de VVD kan kort zijn. Wij hebben heldere en duidelijke antwoorden gekregen en daar waar nog wat te vragen over is, resten ons nog de commissies.

De heer Swierstra heeft ten aanzien van de cofinanciering eenzelfde betoog gehouden als wij. Het verhaal van mevrouw Edelenbosch over het ILG heeft ons hoopvoller gestemd over de uitkomst van de onderhandelingen, maar in de commissie komen wij hier nog graag op terug, ook om na te gaan of onze ambities nog steeds in de pas lopen met de verwachte financiële mogelijkheden.

Ten aanzien van de gebiedsgerichte aanpak vraagt mevrouw Edelenbosch de randvoorwaarden aan te geven. Ik kan mij dat voorstellen, want het gaat om een lastige procedure die ook wij graag secuur willen lopen. Wij willen nu vooral het signaal afgeven dat wij de gebiedsgerichte aanpak belangrijk vinden, dat wij de aanpak waarvan in het Drents-Friese Wold sprake is, kansrijk achten, dat wij een uitrol willen over geheel Drenthe en dat wij met name ook een projectgerichte aanpak niet schuwen om ook elders in de provincie het signaal af te geven dat wij eraan werken en dat een oplossing van de problemen nog steeds in beeld is. Het is heel spannend of de regel-lichte zone die voor de Veenkoloniën is gaan gelden, ook echt gaat werken. Wij zien de inhoud van de plannen met belangstelling tegemoet.

Met de heer Weggemans spreken wij de wens uit dat Zuidoost-Drenthe toch vooral binnen de steunkaart gaat vallen.

Op het punt van de KITS-regeling zijn wij tevreden met het antwoord. Wij hopen dat die regeling voldoende armslag biedt om ook de aanpassing van de accommodaties echt een push te geven, want het zou jammer zijn als Drenthe die misliep.

Op het gebied van de Drenthepromotie zegt de gedeputeerde dat wij ook vooral zelf moeten durven doorpakken en niet alles op de cofinanciering, waarmee bij de start te strikt werd omgegaan, moeten zetten. Ik kan mij die opmerking wel voorstellen, maar ik wijs erop dat wij aan de andere kant ook heel nadrukkelijk hebben gezegd dat we wel samen willen werken, maar niet vrijblijvend.

Ons idee over het recreatieschap vond de gedeputeerde slecht, maar het gaat ons er slechts om dat er sprake is van afstemming tussen de activiteiten van de verschillende organisaties. Dat is een zaak van gemeenten en provincie en daarom zeggen wij dat de provincie er wellicht nog iets strakker op moet zitten om de gevreesde versnippering van activiteiten te voorkomen.

De gedeputeerde is van mening dat de steun vanuit de provincie voor de VVV-structuur wellicht wat te snel wordt afgebouwd. Wij denken daar toch iets anders over. Wij hebben immers van tevoren aangegeven hoe het in deze periode zou gaan en dat de gemeenten daarin een grote verantwoordelijkheid hebben. Het valt mij op dat in 2007 de bijdrage van de gemeenten richting de VVV-structuur juist daalt. De reden hiervan is mij niet duidelijk, maar wij komen hier graag nog op terug. Het idee van een tender toerisme om te kijken of tot nieuwe initiatieven kan worden gekomen, nemen wij graag in die discussie mee.

Ik zeg toe dat wij met betrekking tot het museumbeleid in de volgende statenvergadering een motie zullen indienen.

Met betrekking tot RTV Drenthe kan ik mij voorstellen dat de inhoud van een rapport dat voor intern gebruik is gemaakt, niet een op een is door te geven. Ik kan mij voorstellen dat de staten het bestuur en eventueel de directie van RTV Drenthe eens uitnodigen om al dan niet in beslotenheid uit te komen leggen wat er nu precies aan de hand is en ons de gelegenheid te geven daarover vragen te stellen. Dat lijkt mij de kortste klap om dit onderwerp van de agenda te krijgen, want als we zo doorgaan, escaleert de boel alleen maar en daar zitten wij in ieder geval niet op te wachten.

Het lijkt mij heel aardig om gehoor te geven aan de uitnodiging ten aanzien van de nieuwe WRO met ideeën te komen.

In de commissie komen wij nog graag terug op de archeologiekaart.

De kwestie van de AED lijkt mij inmiddels afgehandeld.

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Ik feite hebben wij niet zo'n behoefte aan een tweede termijn. De discussie wordt in de commissies voortgezet en daar zullen wij ons weer laten horen. Het voorstel van de PvdA om te proberen een aantal moties in elkaar te schuiven, vinden wij prima. Het lijkt mij verstandig dit op tijd voor de commissievergaderingen te doen, opdat in de commissies blijkt dat er voor die moties een groot draagvlak is.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik heb nog twee opmerkingen in de richting van de vrouw van € 4,5 miljoen.

Het lijkt ons wel goed dat geprobeerd wordt de moties zoveel mogelijk in elkaar te schuiven, maar ik wil een uitzondering maken voor onze motie M9. Wij constateren dat hier en daar door een al of niet vermeend gebrek aan voorzieningen de jongeren zelf voor voorzieningen zorgen en dat dit wel eens fout gaat. Dat aspect heb ik mevrouw Haarsma niet horen noemen, maar als zij dit aspect ook in het geheel wil betrekken dan vinden wij dat prima en nemen wij dat zo mee naar de commissievergadering. Het is heel terecht dat ook PS worden uitgenodigd om wat betreft de nieuwe WRO met ideeën te komen - de staten moeten ook kaderstellend zijn als het gaat om het omschrijven van het provinciaal belang - maar ik heb mij even afgevraagd of dat niet zou kunnen aan de hand van een door GS aan te leveren korte startnotitie. Misschien kan de gedeputeerde die vraag nog even beantwoorden.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Het college is ingegaan op de op een na alle door mij aangedragen onderwerpen en dat vind ik voor dit moment voldoende. Het onderwerp dat is blijven liggen betreft het geven van een zichtbaar accent aan de representatieve poort naar het regiovisiegebied, die het college zelf heeft genoemd. Het zou aardig zijn geweest wanneer het college ook daarop had gereageerd.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Ik denk dat ik ook kort kan zijn, omdat het dualisme ook vanavond weer in zeer veel harmonie verloopt.

De PvdA zegt dat het ontwikkelen van voorstellen juist ook van belang is voor de volgende periode en daarmee ben ik het eens. In deze collegeperiode hebben wij naast het reguliere beleid een enorme extra inspanning gedaan en wanneer wij op dezelfde weg voort willen gaan, hebben wij de komende periode daarvoor extra geld nodig. Het is daarom van belang dat daarvoor budget in zicht wordt gebracht. Voorzitter. Op vele punten zullen staten en college elkaar in de commissies opnieuw tegenkomen. Tenslotte wil ik nog ingaan op de opmerking van de heer Sluiter over de poort van Assen, de poort tot het nationaal stedelijk netwerk. Hoe had ik dat kunnen vergeten, want ook wat dat betreft zitten wij volledig op een lijn.

Ik zal niet verhehlen dat vanaf het allereerste moment dat overeenstemming was bereikt met de minister van VW over dat wij iets met de N33 mochten gaan doen, wij ervan uit zijn gegaan dat wij in fysieke zin maar ook in gebiedsgerichte ontwikkelingszin in Assen iets zouden moeten doen. De eerste aantekening in mijn agenda hierover was - en die aantekening dateert van zeer geruime tijd geleden - "De poort van Assen, project De Poort". Bij het aan elkaar koppelen van al die voorzieningen - binnenkort zal ik in toelichting op de regiovisie daarover in de commissie ook een paar dingen vertellen - hoort niet alleen het inhoudelijk maar ook in fysieke zin vormgeven aan de ambitie die wij hebben met Assen als belangrijke pool ten opzichte van Groningen in het evenwicht van het nationaal stedelijk netwerk. Of dat dan moet in de vorm van de flyover die op een van de plaatjes staat als mogelijke oplossing voor het klaverblad - een flyover is dan letterlijk een poort - of in de vorm van een kunstwerk, het is bekend dat asfalt voor mij slechts een middel is om te komen tot met name gebiedsgerichte ontwikkeling, maar ook wel een relatie heeft met kunstwerken. Was het eerder een rotonde met een kunstwerk, of een bepaalde vormgeving van de bruggen over de kanalen, kunstwerken aan de sluizen en dergelijke, ook de N381 die binnenkort wordt afgerond, zal worden voorzien van twee grote kunstwerken. Bij de verdere ontwikkelingen rond Assen zal dit culturele aspect ook zeker vorm krijgen.

Mevrouw EDELENBOSCH: Mijnheer de voorzitter. Ik verheug mij op het debat over de inhoudelijke zaken in de commissievergadering.

De heer WEGGEMANS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil nog twee opmerkingen maken naar aanleiding van de inbreng van de heer Dohle. Wat mij betreft vindt er wel afstemming plaats met het recreatieschap, het punt was dat het recreatieschap zich niet meer bezighoudt met projecten als Outdoor Drenthe en allerlei zaken waarvan wij nu zeggen dat er meer eenduidigheid in moet komen. Al die verschillende websites moeten verdwijnen.

De tenderregeling past volledig in het de minimis-verhaal, dus de tenderregeling recreatie en toerisme kan er voor geheel Drenthe komen.

Mevrouw HAARSMA: Mijnheer de voorzitter. De heer Baas heeft iets gezegd over een startnotitie met betrekking tot de nieuwe WRO. Er is al heel veel over die nieuwe wet opgeschreven. Wat mij voor ogen staat, is in het najaar een soort van werkconferentie met gemeenten, statenleden en andere betrokkenen te houden en daarvoor wordt natuurlijk materiaal gemaakt. Maar ik ga niet een beleidsnotitie of een startnotitie voorleggen. Dat was nou bij uitstek niet de bedoeling.

Ik heb duidelijk begrepen dat de motie van de ChristenUnie apart staat van de gewone jeugdzorg, maar desondanks lijkt het mij toe dat die motie heel goed ingepast kan worden in de andere moties en concrete projecten.

Mevrouw KLIP: Mijnheer de voorzitter. Ook ik verheug mij op de discussie in de komende commissievergaderingen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de discussie in de commissies wordt voorgezet en dat de besluitvorming plaatsvindt in de statenvergadering van 14 juni aanstaande.

Ik zou nu kunnen zeggen: "Hier trekken we voor vanavond de lijn," maar ik vind dat die lijn op 23 mei getrokken moet worden.

In hun vorige vergadering hebben de staten unaniem een motie aangenomen. Waarschijnlijk is het overbodig wat ik nu ga zeggen, maar op basis van die motie veronderstel ik dat de volledige staten zich al hebben opgegeven voor deelneming aan de actie. Maar voor degene die dat door het hoofd geschooten is: www.hiertrekkenwijdlijn.nl.

Ik sluit de vergadering.

(De vergadering wordt om 21.16 uur gesloten.)

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van 5 juli 2006.

, voorzitter

, griffier

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 17 mei 2006 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 69 De heer WEGGEMANS zegt toe dat het college met voorstellen zal komen gericht op het MKB en de toeristische sector ten aanzien van de regelingen die nog in stand gehouden kunnen worden, en daarbij duidelijk zal maken wat hiervan de financiële consequenties zijn.
- 72 De heer WEGGEMANS zegt toe dat het ook voor De Buitenplaats om een structurele subsidie zal gaan.
- 74 De heer WEGGEMANS zegt toe dat hij, uiteraard in overleg met de Raad van Bestuur van RTV Drenthe, zal proberen de staten nog voor 14 juni van geruststellende informatie te voorzien.
- 81 De heer DOHLE zegt toe dat zijn fractie in de volgende statenvergadering een motie zal indienen over het museumbeleid.